

EESTI STATISTIKA

KUUKIRI

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1934

NOVEMBER

SISU:

II Rahvaloenduse tulemusi.

Kooliõpilaste tervislik seisund 1930/31—
1932/33 õ/a.

Eesti kirjastus ja ajakirjandus arvudes.

Autobuseliinid 1931/32—1933/34 a.

Lennuliinid 1930—33 a.

Tähtsamad majandus- ja ühiskondliku
elu nähtused 1922—34.

Alalised tabelid.

Nr. 156(11)

TALLINN

Nr. 156(11)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

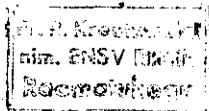
TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.		Page
II rahvaloenduse tulemusi — H. Reiman . . .	557—568	<i>Résultats du II recensement de la population de l'Estonie.</i>	557—568
Kooliõpilaste tervislik seisund 1930/31— —1932/33 5/a. — K. Rumma	568—572	<i>État hygiénique des écoliers en 1930/31—1932/33</i>	568—572
Eesti kirjastus ja ajakirjandus arvudes — A. Lepp	573—581	<i>Marché du livre et la presse périodique</i>	573—581
Autobuseliinid 1931/32—1933/34 — J. Kite	581—585	<i>Lignes d'autobus de 1931/32—1933/34</i>	581—585
Lennuliinid 1930—33 a. — A. Elbrecht	586—591	<i>Transports aériens de 1930—33</i>	586—591
Tähtsamad majandus- ja ühiskondliku elu nähtused 1922—34 a.	604—607	<i>Données principales concernant la vie économique et sociale de l'Estonie 1922—34.</i>	604—607

ALALISED TABELID — TABLEAUX PERMANENTS

(Standard-numeratsioon)		(Numérotation permanente)	
Tab. 1. Väliskaubandus septembris	592	Tab. 1. Commerce extérieur en septembre	592
" 2. Väliskaubandus muude riikidega septembris	594	" 2. Commerce extér. avec les autres pays en septembre	594
" 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus septembris	594	" 3. Commerce extér. des princip. artics. en septembre	594
" 4. Tollisametite läbikäik juulis ja augustis	556*	" 4. Activités des bureaux douaniers en juillet et août	556*
" 6. Riihiraudteed septembris	597	" 6. Chemins de fer en septembre	597
" 7. Tallinna sadama tegevus oktoobris	598	" 7. Mouvement du port de Tallinn en octobre	598
" 8. Eesti Panga äriseis 31. oktoobril	598	" 8. Bilans de la Banque d'Estonie le 31. octobre	598
" 10. Erapankade äriseis 1. X 34	599	" 10. Situat. financ. des banq. privées au 1. X 34	599
" 11. Tähtsamate ühispankade äriseis 1. X 34	599	" 11. Bilans des princip. banques coopér. au 1. X 34	599
" 12. Riigi sissetulekud septembris	600	" 12. Recettes de l'État en septembre	600
" 13. Valuuta hinnad Tallinna börsil oktoobris	600	" 13. Cours de change à Tallinn en octobre	600
" 14. Vabariigi piiridest ülesõitnud septembris	550*	" 14. Nombre de personnes ayant passé les confins de la République en septembre	550*
" 15. Linnade rahvastik oktoobris	608	" 15. Mous. de la populat. dans les villes en octobre	608
Liikvel olev raha	604	Billets en circulation	604
Pankadevahelise arvekoja	604	Mouvement de la chambre de compensation	604
Protsestitud vahelid	604	Effets protestés	604
Kapitali emissioonid	604	Emissions des capitaux	604
Tööstusetaolad	604	Production de quelques industries	604
Loomataudid	604	Epizooties	604
Tapamajade tegevus	604	Fonctionnement des abattoirs	604
" 24. Suur müügihinnad septembris	551*	" 24. Prix de gros en septembre	551*
Toitainete maksumus kalorilise sisalduse järgi 1926—34	604	Coût de denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1926—34	604
" 26. Turuhinnad oktoobris	601	" 26. Prix de détail en octobre	601
Elumaksumusindeksid	604	Nombres-indices du coût de la vie	604
Suurmüügiindeksid	604	Nombres-indices des prix de gros	604
" 29. Töösturg septembris	602	" 29. Marché du travail en septembre	602
" 30. Tööstusettevõtted ja töölolu 1. oktoobriks	608	" 30. Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1. oct.	608
" 31. Tööõnnetused tööstusettevõtetel augustis ja septembris	608	" 31. Accidents du travail dans les entreprises industrielles en août et septembre	608
" 32. Tööstusettevõtete arvu liikumise indeksid	608	" 32. Nombres-indices du mouvement du nombre de la main-d'oeuvre dans les entrepr. industr.	608
" 33. Nakkushaigused augustis	558*	" 33. Maladies contagieuses en août	558*

*) Viimased andmed ilmunud eelmistes kuukirjades.
Par * sont désignés les tableaux parus dans les NN précédents.

PE 17856

H. Reiman.

II RAHVALOENDUSE TULEMUSI.

RÉSULTATS du II RECENSEMENT de la POPULATION de L'ESTONIE.

Sisuu: 1. Rahvastiku üldarv, lhk. 558. 2. Linnade, alevite ja maade rahvastikuarv, lhk. 558. 3. Sooline vahekord, lhk. 559. 4. Vanus, lhk. 559. 5. Perekonnaseis, lhk. 562. 6. Rahvus, lhk. 564. 7. Kirjaoskus, lhk. 565. 8. Haridus, lhk. 565.

1. III 1934 teostatud rahvaloenduse materjalide töötlemise tulemusena on Statistika keskbüroo asunud andmete avaldamisele. See osutus võimalikuks erakorraliselt intensiivse 7-kuise täga-

järjel. Juba on trükitis I vihik, mis sisaldab andmeid valdade elanikkude arvust ja kirjaoskusest, haridusest, vanusest, rahvusest, perekonnaseisust, rahvastiku tööharudest ja suhtest tööga. Ühes sellega

Rahvastiku üldarv (faktiline) 1922 ja 1934 a. — Nombre général de la population présente en 1922 et 1934.

I.	1934 a. I./III	1922 a. 28./XII	Kasv (+) või kahane- mine (—) <i>Croissance (+) ou diminution (—)</i>		Selles administ. piiride muutmise tõttu <i>Dont à cause du chan- gement des frontières administr.</i>	
			Arv	%	Nombre	%
Linnad — Villes	323 007	276 982	+46 025	+16,6	+3 513	+1,3
Tallinn	137 792	122 419	+15 373	+12,6	+36	+(0,03)
Haapsalu	4 649	4 251	+398	+9,4	—	+0,2
Kuressaare	4 478	3 364	+1 114	+33,1	+765	+22,7
Narva ¹⁾	23 512	26 012	—3 400	—12,6	+41	+0,2
Nõmme*	15 105	5 150	+9 955	+103,0	—	—
Paide	3 285	2 980	+305	+10,2	+44	+1,5
Paldiski	851	1 053	—202	—19,2	+15	+1,4
Petseri	4 274	2 013	+2 261	+112,3	—	—
Pärnu	20 334	18 499	+1 835	+9,9	+33	+0,2
Põltsamaa*	2 609	2 100	+509	+24,2	+3	+0,1
Rakvere	10 027	7 660	+2 367	+30,9	+200	+2,6
Tapa*	3 751	2 398	+1 353	+56,4	—	—
Tartu	58 876	50 342	+8 534	+17,0	+669	+1,3
Tõrva*	2 599	1 810	+789	+43,6	+10	+0,6
Türi*	2 003	2 009	—6	—0,3	—	—
Vaiga	10 842	9 455	+1 387	+14,7	+1 500	+15,9
Viljandi	11 738	9 400	+2 338	+24,9	+187	+2,0
Võru	5 932	5 077	+855	+16,8	—	—
Alevid — Bourgs	26 819	24 619	+2 200	+8,9	+604	+2,5
Antsla	1 558	914	+644	+70,5	—	—
Elva*	1 746	1 202	+544	+45,2	—	—
Jõgeva	1 144	910	+234	+25,7	+120	+13,2
Jõhvi	2 043	1 020	+1 023	+100,2	—40	—2,5
Kallaste	1 605	1 027	+578	+56,4	+20	+1,9
Koila*	909	789	+120	+15,2	—	—
Killingi-Nõmme	1 446	1 033	+413	+39,9	—	—
Kunda	1 863	2 310	—447	—19,4	—	—
Kärdla	1 454	1 580	—126	—8,0	—	—
Mustla*	943	677	+266	+39,3	—	—
Mustvee	2 841	2 745	+96	+3,5	—	—
Mõisaküla	2 222	1 909	+313	+16,4	+204	+10,7
N.-Jõesuu ¹⁾	1 635	2 336	—701	—30,0	—	—
Otepää	2 015	1 777	+238	+13,4	+28	+1,6
Sindi	1 854	1 607	+247	+15,4	+240	+15,0
S.-Jaani	1 031	966	+65	+6,7	—	—
Võõpsu	451	497	—46	—9,3	+32	+6,4
Maad — Arrondissements	767 535	789 206	—21 671	—2,7	—2 230	—0,3
Viru	107 238	108 435	—1 197	—1,1	—201	—0,2
Järva	49 015	50 734	—1 719	—3,4	—4	—0,1
Harju	88 406	90 243	—1 838	—2,0	—51	—0,1
Lääne	68 936	70 160	—1 224	—1,7	—10	—0,01
Saare	51 373	53 793	—2 420	—4,5	—765	—1,4
Pärnu	68 798	70 906	—2 108	—3,0	—725	—1,0
Viljandi	58 622	63 870	—5 248	—8,2	—190	—0,3
Tartu	113 069	119 885	—6 816	—5,7	—337	—0,7
Vaiga	25 337	28 425	—3 088	—12,1	—1 525	—5,4
Võru	75 804	73 920	+1 884	+2,5	—112	—0,2
Petseri	60 438	58 835	+1 603	+2,7	+2 230	+3,8
Eriti arvestatud — Population comptée à part	9 052	16 252	—7 200	—79,7	—	—
Üldse — Gr. total	1 126 413	1 107 059	+19 354	+1,7	2) —1 887	—0,3

¹⁾ Uued linnad ja alevid, algustega püüest 1922 a. — Nouvelles villes et bourgs établis en droits après l'année 1922. ²⁾ Narva linn ja N.-Jõesuu alev ühendatud 1. aprillil 1934 a. — Administr. de la ville Narva et le bourg N.-Jõesuu unis le 1. avril 1934. ³⁾ Eesti-Läti piiripiirkonnas Bestile kadumaläänud 1924 a. — Non compris le nombre des habitants — 1 887, qui à la correction de la frontière Estono-Lettonne en 1924 ont passés dans la sujétion de Lettonie.

on osaliselt võimalik eelnimetatud ulatuses avaldada andmeid ka linnade ja alevite kohta, millised koos maade ja valdade kokkuvõtetega on toodud järgnevalt.

Ühtlasi koos nende andmetega toome mõningaid võrdlusi 1922 a. rahvaloenduse andmetest. Täpsam ja põhjalikum kahe rahvaloenduse andmete võrdlus teostatakse hiljem eriväljaandes (IV vihik 1934 a. rahvaloend. andmetest); siin aga on seda tehtud üldpildi saamiseks lühidalt.

1. Rahvastiku üld- arv.

Nombre général de la population.

1. III 1934 rahvaloenduse tulemusena on rahvastiku üldarv lõplikul kujul 1 126 413. See arv on peaaegu võrdne kevadel avaldatud eelkokkuvõtete arvuga, milline oli 1 126 410. Andmete kontrollimisel kõrvaldati küll võrdlemisi palju kaks ja enam korda loendatute lehti ja oli arvata, et lõppkokkuvõttes rahvastiku üldarv selle tõttu väheneb, nii kui seda mainisime ka 1934 a. rahvaloenduse mälestuseks välja antud raamatus „Eesti arvudes“; kuid andmete töötlemisel selgus, et kohapealsed (instruktorite) eelkokkuvõtted, milliste alustel koostati üldine eelkokkuvõte, ei sisaldanud siiski kõiki loendatuid: nimelt osa isiklikke lehti ajutiselt kohalviibinute kohta (milliste kohta võis arvata, et need on registreeritud teisel) oli jäetud eelkokkuvõttes arvestamata. Selle tagajärjel lõplikus üldkokkuvõttes, vaatamata kõrvaldatud duplikaantidele, rahvastiku üldarv siiski jäi peaaegu täpsalt vastavaks eelkokkuvõttele.

1. III 1934 elanikkude arv 1 126 413, võrreldes 1922 a. rahvaloendusel saadud arvuga 1 107 059, millisest tuleb arvata maha hilisemate piirilepingute kohaselt Lätile läinud 1 887 in., — näitab rahvastiku juurdekasvu 21 241 in. võrra, mis annab 19,2⁰/₁₀₀. See juurdekasv pole suur, — teeb aasta kohta keskmiselt vaid 1,7⁰/₁₀₀. Seda seetõttu, et nii kui teada, meil on sündivus väga madal ja surevus küllalt kõrge. Pole jäänud mõjuta ka kahe rahvaloenduse vahemikul teostunud väljaränd, nii kui seda näitavad järgmised andmed.

28. XII 1922 kuni 1. III 1934 on:

Sünte registreeritud	223 076
Surmasid „	196 179
Vahe	+26 897
Sissesõitnud	1 850 409
Väljasõitnud	1 857 662
Vahe	-7 253
Üldine rahva juurdekasv	+19 644
Sellest Eesti-Läti piiriõendamisel Lätile läinud	1 887
Rahvastiku juurekasv jooksva statistika andmeil	+17 757
Juurekasv kahe rahvaloenduse järgi	+19 354
II rahvaloendusel leitud rohkem	1 597

See vahe on tekkinud sündide arvel, milliseid on registreeritud suure hilineamisega, tihti aasta ja enam, ning seetõttu pole enam sattunud vastava aasta sündide statistikasse. Selliste arv on aastast aastasse enam-vähem ühtlane ega mõjuta sündide arvu liikumist, küll aga arvestuse vahet, mis aastate jooksul võib kasvada nimetamisväärsaks.

2. Linnade, alevite ja maade rahvastiku- arv.

*Population des villes,
bourgs et arrondissements.*

Linnades, alevites ja maades lõplikult saadud rahvastikuarvud erinevad suuresti eelkokkuvõtete arvudest. Seda seetõttu, et suur osa eriti loendatuid, nimelt raudteedel, sisevete laevadel, vanglates ja osa kaitseväelasi (kes elasid perekonnaga omaette korteris), arvestati lõppkokkuvõtteis nende asukoha järgi: raudteedel loendatud — alalise elukoha järgi, sisevete laevadel — alalise elukoha järgi, kellel see teada, teised aga — laeva kodusadama järgi, vangidest karistusahused — vangla asukoha järgi ja kohtu-ahused — alalise elukoha järgi, omaette kortereis elavad kaitseväelased — korteri asukoha järgi. Seega alltoodud arvud näitavad administratiivvalade järgi rahvaloendusel leitud faktilist elanikkude arvu eelnimetatud parandustega. Eriti arvestatute rühmas esinevad seekord ainult: ühiselamuis (kasarmuis) elavad kaitseväelased, rahvaloenduse ajal välisvetes viibinud eesti laevade meeskonnad ja Eesti territoriaalvetes viibinud välismaa laevadel asunud isikud ning raudteedel registreeritud välismaalased — üldse 9 052 in.

1922 a. rahvaloenduse andmeis oli eriti arvestatuid üldse 16 252 in., nende hulgas olid aga arvestatud ka raudteel registreeritud ja välisvetes viibinud eesti meremeeste arv polnud täielik.

Selline arvult ja koostiselt erinev eritariivistatute rühma kujundamine ei ole jäänud mõjuta linnade rahvastiku arvu kujunemisele. Kui tahame kätte saada tab. 1 toodud andmeil linnade rahvastiku tõelist iivet kahe rahvaloenduse vaheajal, siis peame 1922 a. arvule juurde arvama tolaeagsetest raudteedel ja laevadel loendatutest ca 4000 in., kaitseväelastest ca 2300 in., kokku 6300 in. Kuid vähe seda. Linnaelanikkude arvu iivet käsitledes peab pidama silmas ka erinevat rahvaloenduse aega 1922 ja 1934 a. Viimasel loendusel oli aeg rahvastiku faktiliseks seisundiks võrdlemisi stabiilne — liikumine normaalne ja maaelanikkude linnas ja linnaelanikkude maal viibimine talielu nõuete kohane. 1922 a. 28. det. aga, pühade vaheaja tõttu, viibis palju linlasi maal, eriti kooliõpilasi, mistõttu tab. 1 saadud iive osutub ebanormaalselt suureks. Tõele lähedasema arvu saame, kui võrdluseks võtame hariliku linnaelanikkude arvu, milline oli kõigi tab. 1 linnades 1922 a. 293 260. Kuid selline arv 1934 a. kohta veel puudub — selle saavutame alles materjalide töötlemise lõpptingimus. Kuid võib arvata, et see saab üsna lähedane faktilisele elanikkude arvule.

Kolmandaks peab kahe rahvaloenduse andmeid võrreldes pidama silmas ka vaheajal teostunud territoriaalseid muutusi. Nendega seoses olnud rahvastiku arvu muutused linnades, alevites ja vastavalt maades on näidatud tab. 1 erilahtis (Tartu- ja Võrumaa vaheline piiri muutus, Meeksi valla Tartumaa külge arvamise näol, on arvestatud põhjarvudes).

Arvestades admin.-piiride muutmisi (ühes arvatud Eesti-Läti piiriõendamist), väheneb tab. 1 andmeil

linnaelanikkude arvu iive 16,8% pealt 15,3% peale, alevites 8,9% pealt 6,4% peale ja maades kahaneb 2,7% pealt 2,4% peale; kogu riigi elanikkude iive tõuseb 1,7% pealt 1,9% peale.

Kui aga arvestame kõiki eespool mainitud asjaolusid (s.t. eriti loendatud ja loenduse aja mõjusid), siis võib lugeda tõenäoliseks kahe rahvaloenduse vaheliseks linnaelanikkude arvu iiveks vaid 19 954 ehk 6,7%, mis annab keskmiselt aasta kohta — 5,9⁰/₁₀₀, ja vastavalt maaelanikkude arvu (ühes arvatud alevaid) kahanemiseks kõigest 3314 in. ehk 0,4%, mis annab keskmiselt aasta kohta 0,37⁰/₁₀₀.

Täpaa pildi linnade kasvust üldse ja eraldi iga linna kohta loodame saavutada hiljem, kui korda läheb rahvaloenduse materjalid töötada läbi rahva alalise elukoha järgi 1934 ja 1922 a. Seni aga peame rahulduma tõenäolikkusega, et kuigi meie linnad on kasvanud maa arvel, pidades silmas tavalist surevuse ülekaalu linnades, ei ole see siiski mitte nii suur, kui varem võis arvata. Eriti kui arvestame rahvastiku arvu muutusi linnas ja maal varemil ajal. Nimelt, rahva juurekasv keskmiselt aastas 1000 elaniku kohta (⁰/₁₀₀) oli:

	1922—1934	1897—1922	1881—1897
Linnades	+14,8	+21,4	+20,2
Valdades ja alevites	-2,1	-1,8	+2,5

Toodud arvused peab nimetama toorarvudeks, sest neis pole arvestatud ei erinevate loendusaeegade ega ka linnade administratiivpiiride muutmise mõjusid, mis polnud väikesed ka 1897—1922 a. vahel. Kuid nendest nähtub siiski, et Eesti iseseisvusaegne linnade kasvamine maa arvel pole mingi erakorraline nähtus ja see on olnud väiksem, kui sajandi esimesil aastakümneil. Kui praegu poleks sündivus nii väikene — ka maal, oluks linnade kasvamine mõjuta maa rahvastiku vähenemisele.

Nüüd aga, samul toorandmeil, leiame rahvastiku kahanemise kõigis mais, arvatud välja kõrgeima sündivusega Petserimaa ja samuti võrdlemisi kõrge sündivusega Võrumaa. Kõige suurem on rahvastiku kahanemine madalaima sündivusega Viljandi- ja mitte kõrge sündivusega Valgamaal. Kuid viimase maa rahvastikuarvu kahanemine on tingitud juba suurel määral rahvastiku liiklemisest, nii kui seda näitab ka võrdlemisi kõrge sündivusega Saare- ja Läänemaa rahvastiku arvu kahanemine. Selle teguri mõju ulatuse selgitamine aga oleneb, nagu öeldud, edaspidisest rahvaloenduse andmete töötlemisest.

Linnade kasv on olnud väga ebaühtlane, mis oleneb muidugi nende asendist, neisse koondunud majanduslikust tegevusest ja nende tagamaa iseloomust. Piiri- ja mereäärased linnad on kasvanud vähe, nagu Pärnu ja Haapsalu, või koguni kahanenud, nagu Paldiski, Narva ja ka Valga, millise kasv on tingitud vaid piiride laiendamisest. Vanad ja osalt ka uued sisemaa linnad, nagu Viljandi, Tõrva, Põltsamaa ja Rakvere on kasvanud oma tagamaa majandusliku tõusu mõjul. Uuslinnadest Türi ja Tapa on kasvanud peale eespool nimetatud teguri ka raudtee

sõlm-punktis asumise tõttu. Petseris suurt kasvu on mõjutanud peale eelnimetatud tegurite veel maa administratiivkeskuseks kujunemine. Nõmme hiiglas-kasv on tingitud Tallinna tütarlinnaks olemise tõttu ja seepärast peab Tallinna kasvu vaatlema koos Nõmmega, mis +19,9% annab +12,0% asemel. Siin on kasvu mõjutanud riigi administratiiv- kui ka majanduselu keskuseks olemine. Tartu kasv suuruselt aga on võrdlemisi madal oma tagamaa ja riigi väikeseks keskuseks olemise kohta, eriti kui peame silmas administratiivpiiride muutmise ja, mis peasi, kahe rahvaloenduse aja erinevuse mõju, mis nähtub sellest, et tab. 1 arvestatud faktiline elan. arv on väiksem tavalisest 3670 in. võrra. Võttes võrdluse aluseks 1922 a. tavalise elanikkude arvu ja arvestades linna-piiri laienduse mõju, saame Tartu kasvusi vaid 7,8% (Tallinnal ühes Nõmmega on vastav arv 14,1%). Samuti on võrdlemisi väike elanikkude arvu kasv sellistel sisemaa linnadel, nagu Võru ja Paide; nähtavasti on viimaste majanduslik tagamaa kohanenud mõne teise keskuse kasuks.

Samuti vajab selgitamist, mil määral üksikute linnade, eriti uuslinnade kasvu on mõjutanud maa-reformi teostamisest tingitud intensiivne ehitustegevus: iga linnakene, alev ja alevik sai suurel arvul ehituskrunte, kuhu ehitatud elamusi leidsid peavarju maa-jagamisel eluasemeta jäänud isikud, nende hulgas ka mõisatöölised. Seetõttu näeme tab. 1 andmeil nii mõnegi sisemaa ja raudteeäärse alevi suuresti kasvanud, nagu Antsla, Mustla, Kilingi-Nõmme, Jõhvi, Jõgeva ja Keila. Kahanenud aga on rahvaarv piiri- ja mereäärseis alevites, milledest mõned on kaotanud oma endise erilise tähtsuse, nagu suvituskoht N.-Jõesuu. Viimasele vastukaaluks on suvituskohana suuresti kasvanud Elva.

3. Sooline vahe-kord.

Sexe.

Tab. 10 toodud rahvastiku üld-arvus rahvaloendusel leidis mehi 528 888, naisi 597 525, mehi 47%, naisi 53% ehk 1 000 mehe kohta 1 130 naist; vahekorrd peaaegu võrdub 1922 a. sugude vahekorrale, mis oli 1 000 mehe kohta 1 128 naist. Võrreldes eel-kokkuvõtte andmetega, on siintoodud sugude lõpp-arvudes ka väike erinevus, milline on tingitud sellest, et loendusel mitmeil isiklikel lehil oli märgitud sugu valesti, nimelt sagedasti oli naise asemel märgitud mees.

4. Vanus.

Age.

Vanuselt on rahvastiku koostis 1922—34 a. vahemikul muutunud tunduvalt, nimelt keskealiste ja raukade osatähtsuse kasvu suunas, mis on tingitud meie madalast sündivusest ja võrdlemisi kõrgest laste surevusest. Tõsi, suure augu noorte koostisse löi sõjaaegne erakorraliselt madal sündivus sajandi teisel aastakümnel; kuid, nii kui näeme tab. 2. iseseisvusaegne sündivus 0—9 a. vanusrühmana ei evi suuremat osatähtsust, kui 0—9 a. vanusrühm 11 a. tagasi. Selle vastu sõjaaegseid sündi sisaldava 10—19 a. vanusrühma osatähtsus on tunduvalt madalam, seda eriti naistel.

Vaesuslik koostis % 10 a. vanusrühmade järgi 1922 ja 1934 a.
Répartition de la population par âge en %. Groupes de 10 ans
en 1922 et 1934.

2.	M. — H.		N. — F.		K. — T.	
	1934	1922	1934	1922	1934	1922
0—9	16,8	16,7	14,5	14,5	15,6	15,6
10—19	15,4	21,0	13,4	18,7	14,4	10,8
20—29	19,1	16,4	16,8	16,9	17,9	16,6
30—39	15,2	13,0	15,5	14,3	15,3	14,0
40—49	12,0	12,2	13,2	12,4	12,6	12,3
50—59	10,0	9,6	11,2	10,2	10,6	9,0
60—69	7,1	6,7	8,8	8,1	8,0	7,4
70—79	3,6	3,0	5,3	3,8	4,5	3,4
80—89	0,8	0,7	1,2	1,0	1,0	0,9
90—99	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
100 ja üle	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kokku — Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Teadmata — Inconnu	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Samuti ka veel 20—29 a. vanusrühma osatähtsus on naistel pisut madalam kui 1922 a.; sealt edasi aga järgnevate kuni 80—89 a. vanusrühmani on osatähtsus naiste seas tunduvalt tõusnud ja ületab ka meeste oma — naiste meestest suure ülekaalu tõttu kesk- ja vanemas eas. Eriti 20—49 a. vanusrühmas on naiste ülekaal tõusnud 100 mehe kohta 116 pealt 128 peale.

See kõik osutab rahva elubilansi halvemaks muutumist, kui noorpõlve juurekasv endiselt püsib kasinana.

Kõrges raugacas, eriti 100 ja enam aastaste isikute arv aga tab. 4 järgi näib olevat kahanenud. Kuid see on tingitud eeskätt vanuse täpsama arvestamisest

Vanus rühmade, alevite ja maaed järgi 1934 a. — Age d'après les villes, bourgs et communes en 1934.

3.	—4		5—9		10—14		15—19		20—24		25—29		30—		Teadm. Inconnu	20—50 a. %				
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.		M.	N.	K.		
Linnad — Villes	8853	8525	9105	9084	10421	10258	10432	11446	12447	16346	76491	98530	13734	26806	278	251	62,9	63,5	63,2	
Tallinn	3234	3099	3274	3263	3881	3879	4117	4462	5359	7231	35940	45443	4010	9444	150	125	68,0	68,6	68,3	
Haapsalu	157	181	182	163	180	169	203	166	165	188	887	1257	251	546	2	2	52,5	54,7	53,8	
Kuressaare	160	119	140	138	180	158	250	208	155	206	828	1107	223	642	1	1	50,6	54,2	52,7	
Narva	727	678	763	708	861	844	732	838	810	1129	4966	6971	1214	2273	2	2	57,3	60,8	59,0	
Nõmme	583	528	540	592	615	528	412	479	307	638	3664	4938	533	1931	16	10	60,2	62,1	61,3	
Palde	97	101	89	97	148	142	161	153	122	146	717	841	150	321	—	—	56,5	54,8	55,6	
Paldiski	23	21	29	26	36	33	36	33	37	29	176	221	51	100	—	—	54,9	54,0	54,4	
Petseri	158	152	200	180	176	164	175	171	161	183	1049	1152	130	214	3	1	59,1	60,3	59,7	
Pärnu	530	557	607	637	723	723	616	685	605	882	4474	5998	1109	2083	7	8	58,6	59,5	59,3	
Põltsamaa	77	81	94	73	87	91	103	133	82	120	531	709	145	272	2	2	54,8	56,3	55,7	
Rakvere	309	334	353	338	342	342	375	433	329	474	2235	2778	474	880	16	15	58,0	58,3	58,2	
Tapa	150	147	156	153	135	132	115	142	123	199	922	966	152	257	1	1	59,4	58,4	58,0	
Tartu	1540	1518	1590	1616	1813	1836	1947	2006	2704	3311	12865	17441	2177	5166	65	63	62,0	62,0	62,1	
Tõrva	96	94	97	104	134	118	94	136	85	99	459	644	148	230	1	1	48,9	50,1	49,0	
Türi	108	116	119	97	96	95	96	110	106	114	705	822	117	195	4	3	60,2	60,4	60,3	
Vaiga	366	325	361	390	392	447	395	405	385	492	2286	2907	615	1064	8	7	56,7	56,5	56,2	
Vihandi	362	387	387	404	425	400	361	528	404	593	2507	3238	578	1185	—	—	57,7	56,9	57,3	
Võru	156	140	144	138	191	161	244	248	298	299	1271	1437	208	450	—	—	61,5	60,3	60,9	
Alevid — Bourgs	1042	1024	1043	1011	1131	1075	815	888	981	1114	5723	7163	1390	2401	8	10	55,3	56,4	55,9	
Antsla	65	69	70	73	62	60	30	52	56	56	344	451	67	106	—	—	57,0	50,7	58,2	
Elva	42	69	83	64	68	69	54	69	78	78	369	453	94	152	1	3	56,7	55,7	56,1	
Jõgeva	52	29	30	36	37	33	36	30	53	41	282	342	40	80	1	1	61,5	64,2	62,9	
Jõhvi	91	70	80	72	90	75	78	86	75	99	457	558	81	126	—	—	55,6	60,1	58,1	
Kallaste	86	85	83	62	85	84	64	84	68	76	306	351	71	99	—	—	49,0	50,8	49,9	
Kella	34	27	40	22	35	41	41	33	28	31	202	281	48	100	—	—	53,0	58,3	55,9	
Kilingi-Nõmme	62	50	60	65	65	62	32	42	46	55	293	404	78	131	1	—	53,2	56,7	55,2	
Kunda	64	93	87	70	77	88	70	48	62	66	412	456	94	131	—	—	54,7	56,3	55,6	
Kärda	57	51	57	61	70	63	44	40	35	53	255	395	94	192	—	—	47,4	48,8	48,2	
Mustla	32	34	39	27	36	34	36	22	29	31	190	249	57	118	—	—	53,3	54,4	53,9	
Mustvee	130	147	121	132	150	136	106	106	116	124	576	646	132	210	—	—	51,0	51,3	51,5	
Mõisaküla	87	92	78	87	104	89	46	53	85	113	550	611	86	139	2	—	61,3	61,1	61,2	
N.-Jõesuu	47	43	57	67	68	73	33	30	64	49	344	441	125	195	—	—	55,3	54,5	54,9	
Otepää	82	68	50	62	78	74	66	81	72	78	393	538	120	243	—	—	53,8	53,8	53,7	
Sindi	47	40	43	56	60	52	52	59	77	102	432	553	101	179	1	—	62,7	62,9	62,8	
S.-Jaani	36	30	31	32	33	29	21	22	25	48	208	307	65	136	2	—	55,6	58,2	57,1	
Võõpsu	19	18	13	17	18	13	6	7	13	13	101	129	25	58	—	—	58,5	55,7	56,9	
Vallad — Communes rurales	34042	33066	34597	33789	32449	31411	25637	25190	30928	32891	162333	182327	45662	62450	377	366	52,9	53,7	53,3	
Virumaa	5021	4908	4870	4776	4576	4275	3813	3452	4540	4424	23756	24909	5001	7823	55	49	63,8	53,8	53,8	
Järvamaa	2196	2073	2086	1999	1949	1847	1680	1539	2036	2088	10791	11588	3150	3956	10	12	53,7	54,5	54,1	
Härjumaa	3618	3525	3624	3604	3626	3636	3225	3020	3623	3739	19153	21149	5474	7261	68	54	53,8	54,2	54,0	
Läänemaa	2926	2860	3027	2859	2778	2701	2291	2190	2639	2873	14503	16573	4472	6135	7	12	52,5	53,0	53,9	
Saaremaa	2306	2375	2423	2383	2371	2346	1819	1905	1968	2041	9235	12712	2714	4752	11	12	49,0	51,7	50,5	
Pärnumaa	3044	2772	2937	2932	2607	2550	2147	2124	2743	3033	14805	16544	4481	5853	56	45	58,6	54,7	54,1	
Viljandimaa	2309	2271	2443	2319	2161	1958	1675	1564	2246	2412	12578	14506	4282	5823	38	37	59,5	54,8	54,2	
Tartumaa	4763	4658	4900	4736	4646	4521	3618	3708	4588	4669	23967	27030	7151	9781	32	51	53,2	53,9	53,5	
Vaigamaa	1048	1098	1105	1061	920	931	741	739	1004	1103	5684	6431	1777	2165	12	18	54,5	55,7	55,1	
Võrumaa	3388	3202	3563	3500	3314	3091	2493	2454	3244	3372	16301	17941	4043	5853	38	27	53,8	54,0	53,9	
Petserinmaa	3473	3324	3619	3620	3441	3465	2155	2469	2342	2637	11500	12044	2121	3048	41	40	48,3	49,8	49,1	
Eriti arvestatud isikud — Population comptée à part.	—	—	2	—	—	—	1	674	4	7243	11	1004	80	12	3	14	4	92,3	91,9	92,3
S. Eesti laevade välisvetes—Dont aux navires estoniens dans les eaux étrangères	—	—	—	—	—	—	41	2	130	8	612	71	7	1	8	4	94,0	96,3	94,2	
Kokku — Total	43037	42615	44747	43884	44001	42745	37578	37528	51599	50362	245551	288100	60798	91660	677	631	56,3	56,7	56,5	

Kahya vanuslik koostis 1922 ja 1934 a. — Répartition de la population par l'âge en 1922 et 1934.

4.	Arv — Nombre						10 000 elaniku kohta Pour 10 000 habitants					
	M. — H.		N. — P.		K. — T.		M. — H.		N. — P.		K. — T.	
	1934	1922	1934	1922	1934	1922	1934	1922	1934	1922	1934	1922
Alla aasta v. — Moins d'un an	9 046	10 357	8 708	9 922	17 754	20 279	171	199	146	169	158	183
1 a. v.	8 780	10 009	8 394	9 714	17 174	19 723	166	193	141	166	153	178
2 "	8 752	8 445	8 642	8 178	17 304	16 623	168	163	145	139	155	150
3 "	8 628	7 782	8 409	7 592	17 037	15 374	163	150	141	130	152	139
4 "	8 781	8 282	8 462	7 957	17 193	16 239	165	159	142	136	153	147
5 "	8 967	8 362	8 886	8 209	17 853	12 571	169	122	149	106	159	114
6 "	8 898	7 054	8 796	6 971	17 694	14 025	168	136	147	110	157	127
7 "	8 745	8 365	8 564	8 442	17 309	16 807	165	161	143	144	154	152
8 "	8 999	10 264	8 679	10 326	17 673	20 530	170	197	145	176	157	186
9 "	9 138	9 898	8 969	9 799	18 097	19 697	173	190	150	167	161	178
10 "	9 714	11 199	9 447	11 007	19 161	22 206	184	215	158	188	170	201
11 "	9 451	10 813	9 312	10 368	18 763	21 181	179	208	156	177	167	192
12 "	9 562	11 587	9 187	11 637	18 740	23 224	181	223	154	199	167	210
13 "	8 143	10 034	7 822	10 846	15 965	21 780	154	210	131	185	142	197
14 "	7 131	11 064	6 977	10 832	14 103	21 896	135	213	117	185	125	198
15 "	7 706	11 447	7 550	11 245	15 256	22 692	146	220	126	192	136	205
16 "	6 028	10 993	6 013	11 096	12 041	22 089	114	212	101	180	107	200
17 "	6 540	10 492	6 559	10 784	13 099	21 270	124	202	110	184	116	192
18 "	7 769	10 693	7 709	10 841	15 478	21 584	147	206	120	185	138	195
19 "	9 535	10 231	9 097	10 688	19 232	20 010	181	197	162	182	171	189
20 "	9 899	10 741	9 585	11 056	19 484	21 797	187	207	161	189	173	197
21 "	10 836	9 891	10 022	10 148	20 858	20 039	205	190	163	173	185	181
22 "	10 410	8 956	10 043	10 823	20 453	19 779	197	172	168	185	182	179
23 "	10 191	8 762	10 363	10 084	20 554	18 846	193	169	174	172	183	170
24 "	10 263	8 974	10 349	10 348	20 612	19 322	194	172	173	177	183	175
25 "	10 054	8 434	9 908	9 812	19 962	18 246	190	162	166	167	177	165
26 "	10 207	7 764	10 098	9 758	20 395	17 522	193	149	169	166	180	158
27 "	10 178	7 691	10 114	9 335	20 292	17 026	193	148	169	150	180	154
28 "	9 406	7 057	9 849	8 871	19 255	15 928	178	130	165	151	171	144
29 "	9 532	6 910	9 844	8 558	19 376	15 468	180	133	165	148	172	140
30 "	9 402	7 617	10 135	9 485	19 537	17 102	178	147	170	162	174	155
31 "	9 441	7 183	9 777	8 074	19 218	15 237	179	138	164	138	171	138
32 "	9 110	7 160	9 576	8 338	18 686	15 493	172	138	160	142	166	140
33 "	8 279	7 027	9 693	8 614	17 072	15 641	157	135	163	147	160	141
34 "	7 821	7 494	9 416	8 990	17 237	16 484	148	144	158	153	153	149
35 "	7 903	7 019	9 342	8 335	17 245	15 354	150	135	157	142	158	139
36 "	7 746	6 883	8 982	8 275	16 728	15 158	147	132	151	141	149	137
37 "	7 044	7 061	8 984	8 342	16 028	15 403	133	136	151	142	142	139
38 "	6 824	6 720	8 469	8 068	15 293	14 788	129	129	142	138	136	134
39 "	6 460	6 500	8 192	7 474	14 658	14 073	122	127	137	128	130	127
40 "	6 130	6 670	8 050	8 095	14 180	14 765	116	128	135	138	132	134
41 "	6 633	6 259	8 265	8 336	14 898	13 095	126	120	138	117	132	118
42 "	6 580	6 495	7 876	7 624	14 456	14 119	125	125	132	130	138	128
43 "	6 404	6 103	7 666	7 238	14 070	13 431	121	119	129	123	125	121
44 "	6 212	6 280	8 100	7 161	14 312	13 441	118	121	136	122	127	122
45 "	6 621	6 316	8 513	7 362	15 134	13 678	125	122	143	126	135	124
46 "	6 188	6 269	7 942	7 128	13 930	13 397	117	121	128	122	123	121
47 "	6 112	6 812	7 655	7 348	13 707	13 660	116	121	128	125	132	124
48 "	6 225	6 400	7 993	7 206	13 923	13 615	118	123	129	123	134	123
49 "	6 021	6 130	7 430	6 885	13 457	12 815	114	118	125	114	120	116
50 "	5 859	5 947	7 261	7 333	13 120	13 280	111	114	122	125	117	120
51 "	5 639	5 555	7 007	6 076	12 646	11 631	107	107	117	110	112	105
52 "	5 494	5 470	6 577	6 472	12 071	11 942	104	106	110	110	107	108
53 "	5 281	4 342	6 726	5 225	12 007	9 507	100	84	113	89	107	87
54 "	5 460	4 549	6 694	5 490	12 164	10 048	103	88	112	94	108	91
55 "	5 168	4 834	6 037	5 111	11 949	10 871	98	93	114	103	106	98
56 "	5 051	4 842	6 452	5 014	11 503	10 750	96	93	108	101	102	97
57 "	4 997	4 814	6 352	5 810	11 349	10 624	95	93	107	99	101	96
58 "	4 955	4 902	6 374	6 108	11 329	11 010	94	94	107	104	101	100
59 "	5 108	4 692	6 596	5 522	11 704	10 214	97	90	111	94	104	92
60 "	4 975	4 721	6 434	6 443	11 409	11 164	94	91	108	110	101	101
61 "	4 483	4 130	5 942	5 219	10 425	9 349	85	79	90	89	93	85
62 "	4 228	4 318	5 603	5 794	9 831	10 112	80	83	94	99	87	91
63 "	4 100	3 822	5 803	4 888	9 912	8 710	78	74	97	83	88	79
64 "	3 243	3 546	4 734	4 676	7 977	8 222	61	68	79	80	71	74
65 "	3 312	3 309	4 752	4 790	8 064	8 099	63	64	80	82	72	73
66 "	3 300	3 160	4 817	4 567	8 117	7 727	62	61	81	78	72	70
67 "	3 304	2 928	4 955	4 148	8 259	7 076	63	56	83	71	73	64
68 "	3 112	2 925	4 595	3 802	7 707	6 527	59	52	77	65	69	59
69 "	3 107	2 280	4 788	3 071	7 935	5 351	61	44	79	52	71	48
70 "	2 997	2 581	4 854	3 743	7 851	6 324	57	50	81	64	70	57
71 "	2 726	2 012	4 045	2 840	6 771	4 861	52	39	68	49	60	44
72 "	2 415	2 079	3 828	2 982	6 243	5 081	46	40	64	51	55	46
73 "	2 300	1 797	3 829	2 505	6 129	4 302	44	35	64	43	54	39
74 "	1 993	1 547	3 330	2 246	5 323	3 793	38	30	56	38	47	34
75 "	1 476	1 476	2 977	2 110	4 785	3 586	34	28	50	36	42	32
76 "	1 468	1 098	2 410	1 600	3 884	2 698	28	21	41	27	35	24
77 "	1 351	1 022	2 344	1 595	3 695	2 617	26	20	39	27	33	24
78 "	1 140	1 013	1 984	1 413	3 124	2 426	22	20	32	24	28	22
79 "	1 039	798	1 740	1 126	2 779	1 924	20	15	20	19	25	17
80 "	868	886	1 578	1 508	2 446	2 394	16	17	20	26	22	22
81 "	756	558	1 210	868	1 975	1 426	14	11	16	15	18	13
82 "	626	590	1 140	1 020	1 766	1 610	12	11	15	17	16	15
83 "	527	365	911	615	1 438	980	10	7	10	10	13	9
84 "	442	355	719	568	1 161	923	8	7	12	10	10	8
8												

4.	Arv — Nombre						10 000 elaniku kohta Pour 10 000 habitants					
	M. — H.		N. — P.		K. — T.		M. — H.		N. — P.		K. — T.	
	1934	1922	1934	1922	1934	1922	1934	1922	1934	1922	1934	1922
86 a. v.	232	231	415	366	637	597	4	4	7	6	6	5
87 "	156	148	313	251	460	399	3	3	5	4	4	4
88 "	118	152	260	237	378	389	2	3	4	4	3	4
89 "	70	82	204	167	274	239	1	2	3	3	2	2
90 "	64	104	192	102	256	296	—	—	—	—	—	—
91 "	50	46	105	88	155	134	—	—	—	—	—	—
92 "	29	42	99	112	128	154	—	—	—	—	—	—
93 "	29	13	69	39	98	52	—	—	—	—	—	—
94 "	9	11	37	23	46	34	—	—	—	—	—	—
95 "	6	11	13	36	19	47	—	—	—	—	—	—
96 "	7	4	14	19	21	23	—	—	—	—	—	—
97 "	6	7	9	16	15	23	4	5	9	10	7	7
98 "	3	6	11	13	14	19	—	—	—	—	—	—
99 "	—	1	5	8	5	9	—	—	—	—	—	—
100 "	1	7	2	8	3	15	—	—	—	—	—	—
101 "	1	—	—	3	1	3	—	—	—	—	—	—
102 "	—	2	—	6	—	8	—	—	—	—	—	—
103 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
104 "	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
105 "	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—
106 "	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—
107 "	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	528 211	519 769	596 894	586 166	1125 105	1105 935	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Teadmata — In-	677	470	631	654	1 308	1 124	—	—	—	—	—	—
Üldse — Gr. total	528 888	520 239	597 525	586 820	1126 413	1107 059	—	—	—	—	—	—

tõitu. Kuigi ka 1922 a. rahvaloenduse materjalide töötlemisel kontrolliti raukade vanust järelepärimise teel valdadest, ei olnud seekord kohtadel selliseid kontrollivõimalusi, kui nüüd perekonnaseisu ametite abil. Seepärast käesoleval rahvaloendusel 26-st 100 a. ja vanemana registreeritud isikust kontrolli tagajärjel jäi järele vaid 5. Võimalik, et 1922 a. selliseid oli tõesti pisut rohkem, kui 1934 a., kuid 31 näib olevat igatahes tõelikkust ületav arv.

Arvestades vaid 20—59 a. täistööelisi kodanikke (tab. 3), leiame selliste arvu linnades hästi kõrgema kui alevites ja eriti maal 63,2%:53,3% vastu, mis tingitud linnades madalamast sündivusest ja peamiselt täisealiste linnadesse siirdumisest. Üksikutes maades leiame täistööeliste % kõige väiksema Petseri- ja Saaremaal, peamiselt sealse kõrgema sündivuse ja kõige suurema Valga- ja Viljandimaal — madalama sündivuse mõjul. Selle kõrval tuleb arvestada ka teiste teguritega, nii maal kui eriti linnades ja alevites, kus täistööeliste arvud suuresti erinevad.

Üksikasjalisema ülevaate rahva vanuslikust koostisest annab tab. 4 — üheaastaste vanusrühmade kujul. Selles pälvib erilist tähelepanu kolm tõika. Esiteks 0 ja ka 5 lõppevate vanusrühmade osatähtsuse üldiselt väiksem esiletõus, võrreldes 1922 a., osutab loendusel täpsamat vanuse ülesandmist ja seega oletatavalt ka üldist loendusmaterjali kvaliteedi tõusu, kuigi „teadmatuid“ leidub rohkem kõigis andmeis. Ainult 45, 15, 10 ja 5 a. vanusrühmad ületavad naabrusaastaid silmatorkavalt. Kuid siin võib osalt olla tegemist ka tõeliselt arvukamate vanusrühmadega, kui peame silmas, et näit. 45 ja 15 a. vanusrühmad 11 a. tagasi, s. o. I rahvaloendusel 34 ja 4 a. vanusrühmadena, samuti ületavad naabrusrühmi (1934 a. r.l.

15 a. vanusrühm on pärit peamiselt 1918 sünniaastast, mis ületas mõlemad naabrusaastad). Teiseks, tab. 3 ilmneb eriti selgesti esimese 10 vanusrühma suhteline väikus, võrreldes E. Vabariigi algaastaist pärit 10—12 vanusrühmadega ja eriti enne 1914 a. pärit vanusrühmadega — 12 ja vanematega.

Kolmandaks, raukade juures näeme, et kõrgeim vanus, milliseni üksikud eesti kodanikud on jõudnud, on 106—107 a. — mõlemal rahvaloendusel on selle piirini jõudnud.

5. Perekonnaseis. Perekonnaseisult peame rahvastiku koostist vaatlema vaid 15 a. alates (tab. 5) — nooremad vanusrühmad ses suhtes ei tule arvesse. Vaadeldavas vanuses 864 484 isikust oli mehi 45,8%, naised 54,2%. Abielulisi mehi 54,6%, naised 45,8%, kokku lahuselavate abielulistega aga 55,6% ja 47,0%. Seega võrreldes 1922 a. perekondliku koostisega, mil, muide, lahuselavaid abielulisi ei arvestatud, on praegu Eestis abielulisi tunduvalt rohkem. Seejuures aga pälvib tähelepanu, et abielusolijate arvud mõlemal sugupoolel ei võrdu: 1934 a. oli selliseid rohkem meestel, arvatud ühes ka lahuselavad, 1922 a. aga vastupidi, naistel. „Teadmata“ juhtude arvel seda ei saa seletada, sest selliseid on 1934 a. mõlemal sool võrdselt ja 1922 a. naistel ka rohkem. Jääb oletada, et andmed abielu kohta pole siiski küllalt täpsad; eriti jätavad soovida andmed abieluliste lahusele kohta.

Samuti on „teadmatute“ arv suurem kui 1922 a. — osalt küll välisvetes viibivate eesti laevade meeskondade ja teadmata vanusega isikute arvel.

Leskede arv meestel — 4,1% on võrreldes 1922 a. pisut langenud, naistel aga — 18,3%, vastupidi, tõus-

Perekonnaseis 1922 ja 1934 a. — État civil en 1922 et 1934.

	Arv — Nombre						%					
	M. — H.		N. — F.		K. — T.		M. — H.		N. — F.		K. — T.	
	1934	1922	1934	1922	1934	1922	1934	1922	1934	1922	1934	1922
Vallaline — Célibataires . . .	155 589	150 202	157 442	165 077	313 031	324 279	30,5	42,2	33,8	37,0	30,4	30,1
Abielus — Mariés . . .	215 059	201 333	213 163	203 864	428 222	405 197	54,6	53,3	45,8	45,7	49,8	49,2
Abielus, kuid elavad lahul — Mariés, mais viv. séparés . . .	4 011	...	5 521	...	9 532	...	1,0	...	1,2	...	1,1	...
Lesk — Veufs . . .	16 152	16 090	35 125	76 361	101 277	92 487	4,1	4,3	18,3	17,1	11,8	11,2
Lahutatud — Divorcés . . .	2 027	792	4 565	1 073	7 492	1 865	0,8	0,2	0,9	0,2	0,9	0,2
Kokku — Total	393 738	377 423	465 816	446 405	859 554	823 828	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Teadmata — Inconnu . . .	2 465	401	2 465	615	4 930	1 016	0,6	0,1	0,5	0,1	0,6	0,1
Kõik — Total	396 203	377 824	468 281	447 020	864 484	824 844	—	—	—	—	—	—
Lapsed kuni 15 a. — Moins de 15 ans . . .	132 685	142 415	129 244	139 800	261 929	282 215	25,2	27,4	21,7	23,8	23,4	25,5
Üldse — Gr. total	528 888	520 239	597 525	586 820	1126 413	1107 059	—	—	—	—	—	—

Perekonnaseis linnade, alevite ja maade järgi 1934 a. — État civil d'après les villes, bourgs et communes en 1934.

6.	Lapsed kuni 15 a. Moins de 15 a.	15 a. ja vanemad — Plus de 15 a.																	
		Vallalised Célibataires		Abielus Mariés		Abielus, kuid elav lahul Mariés, mais viv. en séparat.		Lesed Veufs		Lahutatud Divorcés		Perekon naseis teadmata Inconnu		Kokku Total		Abielus olijate % Mariés en %			
		M.	N.	H.	F.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	K.	
Linnad — Villes	28 379	27 867	42 657	55 164	61 745	62 477	3 590	3 971	3 904	27 926	1 726	3 646	760	735	113 383	153 379	54,8	49,9	
Tallinn . . .	10 389	10 213	19 051	24 338	27 297	27 428	1 341	2 036	1 541	10 040	887	1 624	308	339	50 485	66 705	54,5	41,3	
Kaapsantu . . .	490	403	668	786	809	831	52	47	59	469	18	32	2	14	1 508	2 179	53,7	38,4	
Kuressaare . . .	486	410	548	957	683	669	37	57	64	406	14	24	11	12	1 457	2 125	47,2	31,7	
Narva . . .	2 251	2 225	2 528	3 396	4 514	4 705	175	300	401	2 618	96	157	9	37	7 723	11 213	58,5	42,1	
Nõmme . . .	1 738	1 649	1 424	1 974	3 197	3 242	127	209	163	1 030	74	138	37	53	5 022	6 066	64,1	48,3	
Paide . . .	334	340	484	536	568	582	29	19	49	303	17	14	3	2	1 150	1 401	49,5	40,0	
Paldiski . . .	88	80	121	127	160	160	6	10	11	83	1	3	1	1	300	383	53,5	41,8	
Petseri . . .	534	490	592	573	826	801	29	36	48	232	14	25	9	9	1 518	1 726	54,7	46,7	
Pirnu . . .	1 860	1 917	2 388	3 228	3 967	4 035	136	205	271	1 076	106	170	33	42	6 901	9 656	57,8	42,0	
Põltsamaa . . .	258	245	334	401	470	490	14	21	28	224	12	15	5	2	863	1 243	54,8	39,5	
Rakvere . . .	1 004	1 014	1 266	1 652	1 889	1 913	39	93	129	812	53	78	23	32	3 429	4 580	55,5	42,1	
Tapa . . .	441	432	427	471	788	785	20	31	59	251	18	27	1	—	1 313	1 565	60,1	50,2	
Tartu . . .	4 943	4 970	8 462	11 185	10 364	10 560	407	657	655	5 438	287	528	213	207	20 388	25 375	51,4	37,1	
Tõrva . . .	327	310	302	400	429	456	10	15	39	277	7	15	—	6	787	1 169	54,5	39,2	
Türi . . .	323	308	333	370	623	626	22	19	34	208	7	10	9	11	1 028	1 244	61,1	50,8	
Valga . . .	1 119	1 159	1 392	1 541	2 063	2 102	54	93	141	1 051	32	64	17	14	3 099	4 865	56,0	43,3	
Viljandi . . .	1 194	1 191	1 454	2 152	2 098	2 140	69	85	153	1 069	65	97	11	10	3 850	5 533	54,3	39,0	
Võru . . .	491	439	853	987	1 000	952	23	38	50	434	18	25	8	5	1 981	2 441	52,2	38,1	
Alevid — Bourgs	3 216	3 110	3 126	3 652	5 136	5 193	130	166	400	2 386	72	126	53	53	8 917	11 576	57,9	46,1	
Antsla . . .	197	199	174	201	297	300	7	17	14	132	3	10	2	5	497	605	60,0	45,5	
Elva . . .	193	202	229	245	320	331	9	14	29	145	8	14	1	6	506	755	53,8	44,2	
Jõgeva . . .	128	98	170	173	216	214	11	7	7	98	9	7	5	1	418	500	52,3	42,9	
Jõhvi . . .	261	223	251	273	395	404	13	17	23	158	5	13	4	3	691	808	57,5	46,7	
Kallaste . . .	254	231	182	215	291	287	5	2	25	102	5	5	1	—	509	611	57,3	40,5	
Keila . . .	115	90	109	145	188	193	4	4	15	95	2	3	1	—	319	445	50,1	43,4	
Kihlingi-Nõmme . . .	187	177	160	198	264	280	3	11	14	133	6	10	3	—	449	632	62,2	44,3	
Kunda . . .	228	257	103	181	412	409	4	6	28	139	1	4	—	1	638	740	64,6	55,3	
Kärdla . . .	184	175	136	264	256	253	4	10	27	130	5	3	—	1	428	607	59,8	38,0	
Mustla . . .	107	95	126	138	161	161	6	4	19	107	5	8	4	2	321	420	60,8	38,5	
Mustvee . . .	410	415	345	294	500	545	20	11	47	213	3	6	15	17	990	1 086	54,6	51,0	
Mõisaküla . . .	269	268	244	268	490	468	5	12	25	152	3	11	2	5	709	916	63,9	51,4	
N.-Jõesuu . . .	172	183	188	170	320	310	7	14	41	211	4	5	6	4	566	714	57,1	43,7	
Otepää . . .	211	204	251	341	349	364	13	16	35	209	3	8	6	0	657	943	53,6	38,8	
Sindi . . .	150	148	216	299	406	405	3	7	23	174	8	8	2	—	693	893	61,4	45,4	
S.-Jaani . . .	100	97	105	204	182	177	13	11	18	115	2	6	—	—	321	513	56,0	34,5	
Võõpsu . . .	50	48	47	43	89	92	3	4	5	67	1	—	—	2	145	208	61,4	44,7	
Vallad — Com munes rurales	101 088	98 266	101 925	98 607	147 597	145 464	1 280	1 383	11 842	54 811	1 128	1 392	1 185	1 567	264 957	303 224	56,0	48,2	
Vruman . . .	14 467	13 959	14 866	12 177	21 118	20 666	149	102	1 631	7 268	175	201	166	243	38 155	40 657	55,6	51,1	
Järva-maa . . .	6 231	5 919	7 032	6 064	9 635	9 437	25	34	815	3 417	81	107	94	124	17 632	19 133	54,8	49,5	
Harjumaa . . .	10 868	10 765	12 732	11 784	16 785	16 461	311	291	1 432	6 345	138	108	145	185	81 543	36 220	53,5	47,0	
Lääne-maa . . .	8 731	8 104	8 988	9 109	13 531	13 370	75	101	1 151	4 981	77	104	90	118	23 912	27 733	56,8	48,3	
Saaremaa . . .	7 100	7 104	5 872	7 956	9 087	9 255	12	42	702	4 014	38	58	36	97	15 747	21 422	57,8	43,4	
Pärnumaa . . .	6 043	6 254	9 155	8 710	13 633	13 354	64	61	1 145	5 125	157	104	143	155	24 297	27 509	56,4	48,7	
Viljandimaa . . .	8 618	8 648	9 867	7 952	11 668	11 836	146	152	992	4 594	131	182	85	126	20 810	24 342	55,8	46,3	
Tartumaa . . .	14 309	13 915	15 455	15 230	21 573	21 100	203	238	1 733	8 419	188	200	174	212	30 306	45 539	55,1	46,7	
Valgamaa . . .	3 073	3 080	3 527	3 529	5 174	4 981	49	78	395	1 790	38	41	35	48	9 218	10 458	56,3	47,7	
Võrumaa . . .	10 215	9 793	10 534	10 271	14 193	13 591	163	153	1 021	5 406	90	108	118	149	26 110	29 677	54,6	46,0	
Petserimaa . . .	10 533	10 409	5 867	5 775	11 300	11 843	83	126	775	3 449	35	34	99	110	18 159	21 337	62,6	55,8	
Eriit arvestatud isikud — Popu lation comptée à part.	2	1	7 881	19	581	29	11	1	6	2	1	1	467	50	8 947	102	6,9	53,8	
S. Eesti laevadel välisvetes — Dont aux navires esto niens dans les eaux étrangères	—	—	145	14	204	21	—	1	2	—	—	—	456	50	807	86	58,1	58,3	

nud. Lesknaiste suurt ülkaalu meestest seletab naisraukade suurem arv (v. tab. 2 ja 4).

Lahutatuid on: meestel 0,8%, naistel 0,9%, võrreldes 1922 a. suuresti tõusnud.

Riigiosade järgi perekonnaseisu erinevusi iseloomustab kõige paremini tab. 6 antud abielusolijate protsent. Sealt näeme, et abieluliste osatähtsus linnades on madalam kui maal — nii meestel kui naistel, vaatamata sellele, et linnades täistööealiste protsent on palju kõrgem. Näib, et linnaelu tingimused ei soodusta abielumist ja abielusolemist ja järelikult ka laste sünnitamist. Eriti näib see olevat kehtiv naiste

kohta, kelle seas leiame abielulisi linnades vaid 40,9% maa 47,5% vastu, selle asemel aga rohkesti lahutatuid ja lahuselavaid. Kõige selle juures peatume pikemalt hiljem, II Rahvaloenduse andmete IV vihus.

6. Rahvus. Nationalité.

Rahvuse kohta toodud arvude käsitlemisel peab pidama silmas, et loendusel rahvus registreeriti nii, kuidas isik selle ise ütles olevat. Lastel alla 18 a. märgiti isa rahvus, selle teadmatusel — ema rahvus. Seega peaks muutused rahvuslikus koostises olema kõrgeimal määral tõsiolusid peegeldavad.

Rahvus linnade, alevite ja maade järgi 1934 a. — Nationalité d'après les villes, bourgs et communes en 1934.

7.	Bestlased Estoniens		Venelased Russes		Sakslased Allemands		Rootslased Suédois		Lätlased Lettons		Muud Autres		Teadmata Inconnue		Bestlaste % rahvustikust Estoniens en %				
	Üldse Total		Neist setud Dont Setud		M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	K.		
	M.	N.	H.	F.															
Linnad — Villes	121 579	153 831	129	104	9 612	12 773	5 058	8 227	482	615	922	1 502	3 629	3 935	479	363	86,1	84,9	85,5
Tallinn	52 806	65 522	13	14	3 409	4 470	2 509	4 066	273	385	240	323	1 821	1 992	217	151	86,4	85,4	85,8
Haapsalu	1 780	2 328	—	—	57	68	86	105	00	62	2	8	13	15	—	1	88,7	88,0	88,3
Kuressaare	1 731	2 207	—	—	47	72	112	200	10	14	8	8	32	23	3	2	80,2	87,1	88,0
Narva	6 508	8 719	1	2	2 993	3 993	205	294	12	9	24	41	324	376	8	7	64,7	64,0	64,8
Nõmme	5 801	6 933	—	—	1 390	632	355	614	35	56	22	47	132	138	25	25	86,1	83,3	84,7
Palde	1 401	1 669	—	—	13	25	48	84	3	4	3	4	16	15	—	—	94,9	92,7	93,5
Paldiski	365	434	—	—	11	8	6	17	3	4	1	—	2	—	—	—	94,1	93,7	93,9
Petseri	1 183	1 154	65	54	780	959	11	22	4	5	35	58	24	24	9	—	57,0	51,9	64,8
Pärnu	7 970	10 466	—	—	1 213	250	328	543	6	14	57	86	169	108	18	10	91,2	90,5	90,8
Põltsamaa	1 084	1 444	—	—	14	11	12	27	—	—	3	1	4	3	4	—	97,0	97,0	97,0
Rakvere	4 004	5 104	—	—	164	191	125	156	—	—	5	16	102	101	21	21	90,8	91,6	91,3
Tapa	1 657	1 801	—	—	63	97	2	9	—	—	9	9	22	21	1	—	94,5	93,2	93,8
Tartu	22 303	29 256	15	17	1 074	1 560	1 039	1 667	43	47	84	194	685	600	153	125	88,6	87,5	88,0
Tõrva	1 063	1 454	—	—	18	12	6	11	—	—	4	5	3	2	—	—	97,2	98,0	97,7
Türi	1 323	1 503	—	—	7	14	10	14	1	3	3	5	6	5	10	—	98,3	97,5	97,9
Valga	4 027	4 892	3	5	168	200	40	94	3	—	378	659	182	172	11	7	83,8	81,3	82,4
Viljandi	4 733	6 265	10	9	89	115	106	239	6	3	18	23	89	96	3	3	93,0	92,9	93,3
Yllur	2 230	2 625	22	1	90	75	49	96	2	2	20	17	54	65	1	—	91,0	91,1	91,1
Alevit — Bourgs	9 814	12 133	11	9	1 976	2 157	400	114	3	5	98	120	129	13	15	81,0	83,0	82,1	
Antsla	664	832	6	4	23	22	1	1	—	—	3	5	2	2	1	2	95,6	96,5	96,2
Elva	757	910	—	—	14	23	11	13	—	—	2	5	4	4	1	2	90,1	95,3	95,6
Jõgeva	515	573	2	—	18	17	3	2	—	—	3	—	7	5	—	—	94,3	95,7	95,0
Jõhvi	861	1 013	—	—	67	57	7	7	1	—	4	—	11	12	1	1	90,5	92,9	91,8
Kallaste	100	89	—	—	690	752	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	13,1	10,6	11,8
Kella	421	518	—	—	4	10	5	3	—	—	3	—	1	2	—	—	97,0	96,8	96,9
Kilingi-Nõmme	620	800	—	—	2	—	5	1	—	—	4	—	8	4	—	—	97,6	98,9	98,3
Kõrda	793	935	—	—	42	35	14	10	1	—	—	16	8	—	—	—	91,6	93,8	92,8
Kärda	584	806	—	—	13	14	9	15	1	—	—	1	5	5	1	1	95,4	95,8	95,7
Mustla	416	504	—	—	6	4	1	—	—	—	1	4	5	1	1	—	97,4	98,1	97,8
Mustvee	457	540	1	—	854	930	7	13	—	—	—	—	21	8	1	1	94,1	96,6	95,4
Mõisaküla	930	1 060	—	—	21	21	6	4	—	—	3	74	89	4	7	3	89,9	89,5	89,7
N.-Jõesuu	525	664	—	—	173	191	4	10	—	—	2	4	33	25	1	2	71,2	74,2	72,0
Otepää	853	1 130	—	—	11	9	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	98,5	98,9	98,7
Sindi	770	1 007	—	—	9	11	16	14	—	—	3	2	14	7	1	—	94,8	96,7	95,9
S.-Jaani	409	598	—	—	4	2	5	7	—	—	—	—	1	3	—	—	97,1	98,0	97,7
Võõpsu	139	195	2	3	55	59	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	71,3	76,5	74,2
Vallad — Communes rurales	326 635	360 653	7 165	7 471	32 276	33 152	1 234	1 468	3 126	3 356	1 195	1 558	1 251	1 111	328	192	89,3	89,9	89,6
Virumaa	45 124	47 598	14	16	6 532	6 090	202	224	16	10	34	50	642	593	72	42	85,9	87,2	86,6
Järvamaa	23 519	24 799	17	28	213	134	74	83	6	6	16	16	65	51	20	13	98,4	98,8	98,6
Härjumaa	41 215	44 811	14	9	431	302	179	252	438	471	18	38	94	104	36	16	97,3	97,5	97,4
Läänemaa	29 819	33 360	1	2	157	80	86	99	2 499	2 681	7	8	53	48	22	8	81,4	91,9	91,7
Saaremaa	23 597	28 286	—	—	47	28	36	43	135	147	4	8	24	8	4	6	98,0	99,2	99,1
Pärnumaa	32 371	35 437	18	12	311	148	88	93	3	1	63	123	57	29	52	22	98,4	98,9	98,7
Tartumaa	27 185	30 497	17	14	340	195	99	98	4	7	17	23	70	43	17	10	98,1	98,8	98,4
Võrumaa	48 633	54 216	57	58	4 585	4 723	202	285	7	15	80	47	130	131	28	37	90,8	91,2	91,0
Valgamaa	11 764	13 111	66	49	194	115	85	23	4	2	254	280	31	11	9	4	95,8	96,8	96,3
Yõrumaa	84 860	98 526	528	396	1 033	437	210	243	9	4	135	200	43	42	35	18	96,0	97,7	96,9
Petserimaa	9 548	10 012	6 433	6 886	18 433	20 888	14	25	5	3	617	765	42	46	33	7	83,3	81,5	82,4
Eritarvestatud isikud — Population complète à part.	7 761	64	72	—	708	2	142	3	54	—	39	1	93	9	152	24	85,0	85,8	84,5
Neist Eesti laevadel välisvetes Dont aux navires estoniens dans les eaux étrangères	648	62	—	—	2	—	—	—	1	—	3	—	2	—	151	24	98,8	100,0	98,0
Kokku — Total	465 789	526 731	7 377	7 584	44 372	45 084	6 534	9 812	3 665	3 976	2 254	3 181	5 102	5 147	972	594	88,3	88,2	88,2

ab. 8 kohaselt, võrreldes 1922 a. seisundiga, osutab suuremat kasvu vaid eestlaste osatähtsus — 87,7%-lt 88,2% peale. Osatähtsusest enam-vähem samale tasemele on jäänud venelased — 8,2% ja rootslased — 0,7%; suuresti langenud on aga sakslaste osatähtsus — 1,7%-lt 1,5% peale. Absoluutselt on sakslaste arv langenud 18 319 pealt 16 346 peale ehk 1973 inimese võrra (10,8%), mis on küll tingitud esijoones püsivast surevuse ülekaalust meie sakslaste seas. Rootslaste arv on absoluutselt siiski pisut langenud — 209 inimese võrra. Venelaste arv on tõusnud vaid 1 547 inimese võrra, vaatamata

nende suurele sündivusele. Seletatav võib see olla peamiselt suurest kodakondsusetute venelaste väljarännust hilisemal aastail. Näitab seda eritlus soo järgi: vene rahvusest meeste arv on koguni vähenenud 18 inimese võrra. Lätlaste kohta 1922 a. andmeid ei võetud kokku eraldi; kuid nende arv võib olla siiski langenud Eesti ja Läti piiri ühendusel Eestile kaduma läinud 1 887 inimese arvel, kellest enamik pidi olema lätlasi. Hiljem, pärast piiriüendust saavutasime arvestuse teel kaudseil andmeil lätlasi ka 0,5%, millest järeldada võib, et nende osatähtsus hiljem suuresti pole muutunud.

Rahvus 1922 ja 1934 a. — Nationalité ethnique en 1922 et 1934.

8.	Arv — Nombre						%					
	M. — H.		N. — F.		K. — T.		M. — H.		N. — F.		K. — T.	
	1934	1922	1934	1922	1934	1922	1934	1922	1934	1922	1934	1922
Eestlased — <i>Estoniens</i>	465 789	454 071	526 731	515 005	992 520	969 976	88,2	87,5	88,2	87,8	88,2	87,7
Venelased — <i>Russes</i>	44 572	44 500	48 084	46 519	92 656	91 100	8,5	8,6	8,1	7,9	8,2	8,2
Sakslased — <i>Allemands</i>	6 534	7 324	9 812	10 995	18 346	18 319	1,2	1,4	1,6	1,9	1,5	1,7
Rootslased — <i>Suèdois</i>	3 605	3 757	3 976	4 093	7 641	7 850	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Lätlased — <i>Lettons</i>	2 254	...	3 181	...	5 435	...	0,4	...	0,5	...	0,5	...
Muud — <i>Autres</i>	5 102	9 225	5 147	9 849	10 249	10 074	1,0	1,8	0,9	1,7	0,9	1,7
Kokku — Total	527 916	519 867	596 931	586 461	1124 847	1106 328	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Teadmata — <i>Inconnus</i>	972	372	594	359	1 560	731	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Üldse — Gr. total	528 888	520 239	597 525	586 820	1126 413	1107 059	—	—	—	—	—	—

Muude rahvuste kohta ilmuvad üksikasjalised andmed hiljem, II rahvaloenduse andmete II vihus.

Iseloomustades rahvuslikke vahekordi üksikuis adm. alades (v. tab. 7) eestlaste % järgi, leiame eestlaste ülekaalu ka sellistes linnades kui Narva — 64,8% ja Petseri — 54,8%. Vähemuses on eestlased vaid ühes alevis — Kallastes — 11,8% ja Petserimaal — 32,4%. Üldse on eestlaste osatähtsus: linnades — 85,5%, alevites — 82,1% ja maades — 89,6%.

7. Kirjaoskus.

Connaissance de lire et écrire.

Kahe rahvaloenduse vahemikul on rahva kirjaoskuse tase tunduvalt tõusnud, eeskätt muudugi kirjaoskamataute raukade suuremise tõttu. Nii kui näeme tab. 9 andmeist, on 10 a. ja vanemate kodanikkude seas täielikult kirjaoskajate arv tõusnud 89,1%-lt 94,0% peale, kuna langenud on nii ainult lugedaoskajate kui ka täielikult kirjaoskamataute arv — viimaseid leidus veel vaid 3,9%:5,0% vastu 1922 a.

Kirjaoskus 10 a. ja vanemal % — *Lettres et illetrés de plus de 10 ans.*

9.	M. — H.		N. — F.		K. — T.	
	1934	1922	1934	1922	1934	1922
Täielikult kirjaoskajad — <i>Lettres</i>	90,5	92,7	91,8	89,0	94,0	89,1
Osavad ainult lugeda — <i>Ne sachant que lire</i>	0,8	2,8	3,3	7,4	2,1	5,8
Ei oska lugeda ega kirjutada — <i>Ne sachant ni lire ni écrire</i>	2,7	4,5	4,0	6,6	3,9	5,6
Kokku — Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Säilinud on kirjaoskamatus enam naiste, peamiselt naisraukade seas, kellele arvatavalt eelpool toodud andmeil osutus kõrgeks, mida näitab ka ainult lugeda-

oskajate % suurus naiste seas. Linnades on täielikult kirjaoskamatauid võrdlemisi vähe, ainult 1,5%, ja sedagi peamiselt Petseri — 8,6%, Narva — 4,6%, Valga — 2,0% ja Võru — 2,2% arvel. Alevites on täiel. kirjaoskamataute arv tublisti suurem — 4,7%, ja seda jällegi peamiselt Kallaste — 27,5%, Mustvee — 14,9% ja Võõpsu — 12,8% arvel. Maadest — keskmise 5,0% juures — leiame suurima arvu täiel. kirjaoskamatauid Petserimaal — 35,3%, siis Võrumaal — 3,7%, Tartumaal — 3,0% ja Virumaal 3,0% (tab. 10).

Toodust selgub, et kirjaoskamatus esineb peamiselt idapoolsel piiriäärseil maa-alal.

8. Haridus.

Instruction.

Hariduse vaatlusel (tab. 11) eritleme kahte momenti: koolis mittekäinute arvu ja kooliskäinutel hariduslikku taset. Koolis mittekäinute üldarv 216 561 sisaldab nii koolis veel mittekäinud lapsi, kui ka omal ajal kooli mittedaanud täisealisi, koguni rauke. Hiljem erikäsitusel valgustame kooliskäimist põhjalikumalt seoses vanusega. Siin aga olgu nenditud, et koolis mittekäinute osatähtsus rahvastikus, peale raukade surevuse, on, tänu sunduslikule 6 kl. algkooli kohustusele, tunduvalt langenud — 19,3% peale, 21,2% vastu 1922 a. Naiste seas suurem koolis mittekäinute protsent on tingitud peamiselt küll vist raukade arvel, kuid võib leida teataval määral aset ka laste seas.

Kooliskäimisel omasid lõpliku hariduse üldse 1934 a. 60,5% ja 1922 a. 60,8%, s. o. pea võrdsel määral (sugude järgi aga leiame erinevused: meestel 58,3%:58,0% vastu ja naistel 62,5%:63,4% vastu). Kuid selle juures aga kõrgem ja eriti keskharidus

Suga ja kirjauskas linnade, alevite ja maade järgi 1934 a. — Nombre des habitants par sexe, lettrés et illettrés d'après les villes, bourgs et communes en 1934.

10.	Faktiline elanikkude arv Population présente			100 mehe kohta naisi Nombre des femmes pour 100 hommes	Sugude % Sexe en %		Kirjauskas (10 a. ja vanemate) — Lettrés et illettrés de plus de 10 ans											
	M.	N.	K.		M.	N.	Oskab lugeda ja kirjutada Lettrés		Oskab lugeda Sachant lire		Miska lugeda ega kirjutada Ne sachant ni lire ni écrire		Kokku Total		Täielste analfaabeteide % Illettrés en %			
							M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Linnad — Villes	141761	181246	323 007	128	43,9	56,1	122170	157127	485	3 476	1 148	3 034	123803	163637	0,9	1,9	1,5	
Tallinn	60 874	76 918	137 792	126	44,2	55,8	53 888	68 823	149	1 005	329	756	54 366	70 584	0,0	1,1	0,9	
Haapsalu	2 007	2 642	4 649	132	43,2	56,8	1 661	2 229	11	85	16	34	1 688	2 348	0,0	1,4	1,2	
Kuressaare	1 943	2 535	4 478	130	43,4	56,6	1 806	2 138	13	107	24	33	1 643	2 278	1,5	1,4	1,5	
Narva	10 074	13 438	23 512	133	42,8	57,2	8 340	10 761	64	510	171	780	8 584	12 057	2,0	6,5	4,6	
Nõmme	6 700	8 345	15 045	123	44,8	55,2	5 599	7 090	10	84	29	51	5 637	7 225	0,5	0,7	0,6	
Paide	1 484	1 801	3 285	121	45,2	54,8	1 279	1 547	4	38	15	18	1 298	1 603	1,2	1,1	1,1	
Paldiski	388	463	851	119	45,6	54,4	331	395	1	14	4	7	336	416	1,2	1,7	1,5	
Petseri	2 052	2 222	4 274	108	48,0	52,0	1 634	1 613	6	23	54	254	1 694	1 870	3,2	13,4	8,6	
Pärnu	8 761	11 573	20 334	132	43,1	56,9	7 499	9 885	49	341	76	153	7 624	10 379	1,0	1,5	1,3	
Põltsamaa	1 121	1 488	2 609	133	43,0	57,0	939	1 285	6	22	5	22	950	1 334	0,5	1,0	1,2	
Rakvere	4 438	5 594	10 072	126	44,2	55,8	3 709	4 749	22	111	40	62	3 771	4 922	1,1	1,3	1,2	
Tapa	1 754	1 997	3 751	114	46,8	53,2	1 433	1 652	5	27	10	18	1 448	1 697	0,7	1,1	0,9	
Tartu	25 331	33 545	58 876	132	43,0	57,0	21 921	29 219	91	604	189	498	22 201	30 411	0,9	1,6	1,3	
Tõrva	1 114	1 485	2 599	133	42,9	57,1	909	1 232	3	41	9	14	921	1 287	1,0	1,1	1,0	
Türi	1 851	1 552	3 403	116	46,5	53,5	1 118	1 313	1	21	5	5	1 124	1 330	0,4	0,4	0,4	
Valga	4 818	0 024	10 842	125	44,4	55,6	3 965	4 955	26	188	100	169	4 091	5 312	2,4	3,2	2,9	
Viljandi	5 044	3 744	11 788	134	42,8	57,2	4 235	5 743	10	124	34	86	4 275	5 953	0,8	1,4	1,2	
Võru	2 452	2 880	5 332	117	46,0	54,0	2 106	2 498	8	36	38	88	2 152	2 602	1,8	2,0	2,2	
Alevid — Bourgs	12 133	14 686	26 819	121	45,2	54,8	9 672	11 532	67	369	309	756	10 048	12 651	3,1	5,9	4,7	
Ansla	694	864	1 558	124	44,5	55,5	543	670	2	18	14	37	559	725	2,5	5,1	4,0	
Elva	789	957	1 746	121	45,2	54,8	654	790	5	19	5	15	664	824	0,8	1,8	1,3	
Jõgeva	546	598	1 144	110	47,7	52,3	446	519	1	9	8	5	455	533	1,8	0,9	1,3	
Jõhvi	952	1 091	2 043	115	46,6	53,4	786	896	8	27	7	20	781	943	0,9	2,1	1,6	
Kallaste	703	842	1 605	110	47,5	52,5	495	439	1	—	08	256	504	695	16,5	36,8	27,5	
Kella	434	535	969	123	44,8	55,2	351	467	1	12	2	7	354	486	0,6	1,4	1,1	
Killingi-Nõmme	630	809	1 445	127	44,0	56,0	502	661	4	25	8	8	514	694	1,6	1,2	1,3	
Kunda	896	997	1 893	115	46,5	53,5	706	804	5	13	4	10	715	827	0,6	1,2	0,9	
Kärbla	612	842	1 454	138	42,1	57,9	495	695	3	31	—	5	498	731	—	0,7	0,4	
Mustla	428	515	943	120	45,4	54,6	348	412	4	26	5	10	357	454	1,4	3,5	2,6	
Mustvee	1 340	1 501	2 841	112	47,2	52,8	978	954	6	21	90	247	1 080	1 222	8,9	20,2	14,9	
Mõisaküla	1 038	1 184	2 222	114	46,7	53,3	801	982	5	14	7	9	873	1 005	0,8	0,9	0,9	
N.-Jõesuu	738	897	1 635	122	45,1	54,9	666	706	8	41	20	40	634	787	3,2	5,1	4,2	
Otepää	808	1 147	2 015	132	43,1	56,9	712	940	7	50	11	21	730	1 017	1,5	2,1	1,8	
Sindi	813	1 041	1 854	128	43,9	56,1	710	899	6	38	7	8	723	945	1,0	0,8	0,9	
S.-Jaani	421	610	1 031	145	40,8	59,2	351	516	—	15	3	11	354	542	0,8	2,0	1,6	
Võõpsu	195	256	451	131	43,2	56,8	148	182	1	4	14	35	163	221	8,0	16,8	12,8	
Vallad — Communes rurales	366045	401490	767535	110	47,7	52,3	284211	300461	2 893	12 866	10 273	21 292	297377	334619	3,5	6,4	5,0	
Virumaa	52 032	54 610	107 238	104	49,1	50,9	41 503	41 509	439	1 550	786	1 875	42 728	44 934	1,8	4,2	3,0	
Järvamaa	23 913	25 192	49 015	105	48,8	51,2	10 158	20 021	176	725	287	206	19 621	21 012	1,5	1,3	1,4	
Harjumaa	42 411	45 994	88 405	108	48,0	52,0	33 991	36 070	654	2 187	524	608	35 169	38 865	1,5	1,6	1,5	
Läänemaa	32 643	36 298	68 941	111	47,4	52,6	25 820	28 261	301	1 699	406	613	26 677	30 573	1,9	2,0	1,9	
Saaremaa	22 847	28 526	51 373	125	44,5	55,5	17 462	21 185	279	1 925	387	658	18 118	23 798	2,1	2,8	2,5	
Pärnumaa	32 945	35 858	68 798	100	47,9	52,1	26 137	28 134	197	1 221	640	793	26 964	30 148	2,4	2,0	2,5	
Viljandimaa	27 732	30 890	58 622	111	47,3	52,7	22 450	25 036	141	738	389	526	22 980	26 300	1,7	2,0	1,9	
Tartumaa	53 615	59 454	113 069	111	47,4	52,6	42 363	46 397	354	1 503	1 230	2 159	43 953	50 669	2,8	4,3	3,6	
Valgamaa	12 201	18 546	25 837	110	47,6	52,4	9 827	10 629	70	380	235	378	10 138	11 388	2,3	3,3	2,9	
Võrumaa	36 334	39 470	75 804	109	47,9	52,1	28 341	30 515	168	854	421	1 402	29 430	32 771	3,1	4,3	3,7	
Petserimaa	28 692	31 746	60 438	111	47,5	52,5	17 179	12 704	48	84	4 372	12 013	21 509	24 801	20,2	48,4	33,3	
Eril arvestatud isikud — Population comptée à part.	8 949	103	9 052	115	98,9	1,1	8 934	102	1	1	12	—	8 947	103	0,1	—	0,1	
S. Eesti laevadel välisvetes — Dont aux navires estoniens dans les eaux étrangères	807	86	893	11	90,4	9,6	807	86	—	—	—	—	807	86	—	—	—	
Kokku — Total	528 838	597 525	1 126 413	113	47,0	53,0	424 987	469 222	3 446	16 712	11 742	25 076	440 175	511 010	2,7	4,9	3,9	

Haridus % — L'instruction en %.

11.	M. — H.		N. — F.		K. — T.	
	1934	1922	1934	1922	1934	1922
Lõpetanud — Ayant terminé.						
Algharidus — Instruction primaire	53,5	55,6	50,7	60,4	55,2	58,1
Keskharidus — Instr. secondaire	3,4	1,5	5,5	2,9	4,5	2,2
Kõrgem haridus — Instr. supérieure	1,4	0,9	0,3	0,1	0,8	0,5
Lõpetamata — Non terminé.						
Algharidus — Instruction primaire	30,1	30,2	29,2	28,5	29,6	29,3
Keskharidus — Instr. secondaire	9,9	10,6	7,6	7,7	8,7	9,1
Kõrgem haridus — Instr. supérieure	1,7	1,2	0,7	0,4	1,2	0,8
Kokku — Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Pole koolis käinud — N'ayant pas fréquenté les écoles	18,4	19,8	20,0	22,4	19,3	21,2

1934 a. ületab selle 1922 a. tunduvalt nii meestel kui naistel.

Lõpetamata alghariduse omajate % kahel rahvaloendusel vähe erineb. Selle vastu lõpetamata keskhariduse omajate % on 1934 a. väiksem, lõpetamata kõrgema hariduse omajate % aga suurem kui 1922 a. Kuid võrreldes lõpetanud ja lõpetamata kesk- ja kõrgema haridusega isikute %, olgugi et viimastes esinevad ka kooliskäijad, näib, et siiski paljud on õpingu katkestanud, kuigi olukord keskhariduse alal, võrreldes 1922 a., on vast paranenud. Kõrgema hariduse põhjalikum selgitus on teostatav hiljem koos vanuse andmetega.

Haridus linnade, alevite ja maade järgi 1934 a. — Instruction d'après les villes, bourgs et communes en 1934.

	Poie koolis käinud N'ont pas fréquenté les écoles			Lõpetanud			Lõpetamata						Lõpetamata			Hardus teadmata			% des personnes ayant terminé le cours			% koolikäinuit																		
	Lõpetamata			Lõpetamata			Lõpetamata			Lõpetamata			Lõpetamata			Lõpetamata			Lõpetamata			Lõpetamata			Lõpetamata															
	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.	M.	N.	K.							
Linnad — Villes	18 433	24 571	52 205	17 798	9 149	19 449	4 733	1 237	25 585	31 840	25 100	22 943	5 625	2 921	641	481	75	125	39	0,6	21	0,6	21	0,6	21	0,6	21	0,6	21	0,6	21	0,6	21	0,6	21	0,6				
Talinn	6 083	9 051	24 085	34 813	1 998	10 146	2 957	524	8 976	10 788	11 150	10 810	2 150	996	575	260	9,3	13,0	4,2	0,8	2,3	0,8	2,3	0,8	2,3	0,8	2,3	0,8	2,3	0,8	2,3	0,8	2,3	0,8	2,3	0,8	2,3	0,8		
Haapsalu	306	377	704	1 211	98	240	59	15	372	482	439	308	33	14	—	—	5,8	10,6	3,5	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4		
Kuressaare	278	308	628	1 100	103	204	63	15	372	482	439	308	33	14	—	—	6,2	9,6	3,8	0,7	2,1	0,7	2,1	0,7	2,1	0,7	2,1	0,7	2,1	0,7	2,1	0,7	2,1	0,7	2,1	0,7	2,1	0,7		
Narva	1 838	3 039	8 190	4 023	586	982	1 83	51	2 867	3 798	1 374	994	131	55	5	1	11,9	19,2	4,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9		
Nõmme	1 050	1 201	2 061	3 283	678	1 366	251	61	1 054	1 169	1 186	259	113	17	17	17	7,1	11,9	4,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9	2,4	0,9		
Paldiski	197	237	504	783	64	131	32	9	296	333	362	292	28	16	1	—	5,0	8,4	2,5	0,6	1,4	0,6	1,4	0,6	1,4	0,6	1,4	0,6	1,4	0,6	1,4	0,6	1,4	0,6	1,4	0,6	1,4	0,6		
Pärnu	51	74	145	228	17	31	6	8	83	79	79	48	7	2	10	—	7,5	14,8	4,4	1,1	2,8	1,1	2,8	1,1	2,8	1,1	2,8	1,1	2,8	1,1	2,8	1,1	2,8	1,1	2,8	1,1	2,8	1,1		
Petseri	385	599	687	720	125	240	73	18	392	393	347	238	85	14	10	—	5,1	9,0	2,8	0,9	2,6	0,9	2,6	0,9	2,6	0,9	2,6	0,9	2,6	0,9	2,6	0,9	2,6	0,9	2,6	0,9	2,6	0,9		
Põlva	1 119	1 563	3 877	5 642	389	896	210	44	1 073	1 202	1 376	99	61	14	14	14	3,1	5,6	4,5	1,0	2,6	1,0	2,6	1,0	2,6	1,0	2,6	1,0	2,6	1,0	2,6	1,0	2,6	1,0	2,6	1,0	2,6	1,0		
Rakvere	651	844	1 607	2 418	286	511	133	37	842	375	563	855	72	34	20	20	6,3	10,8	8,8	0,8	2,0	0,8	2,0	0,8	2,0	0,8	2,0	0,8	2,0	0,8	2,0	0,8	2,0	0,8	2,0	0,8	2,0	0,8		
Tapa	800	398	617	801	71	139	35	8	867	480	337	263	24	11	3	—	4,9	8,4	6,8	0,5	1,4	0,5	1,4	0,5	1,4	0,5	1,4	0,5	1,4	0,5	1,4	0,5	1,4	0,5	1,4	0,5	1,4	0,5		
Tartu	3 282	4 088	8 155	13 561	1 132	3 119	1 070	349	4 837	6 043	4 174	2 432	1 464	137	137	137	5,2	10,6	8,3	0,4	1,2	0,4	1,2	0,4	1,2	0,4	1,2	0,4	1,2	0,4	1,2	0,4	1,2	0,4	1,2	0,4	1,2	0,4		
Tõrva	169	181	465	740	28	54	19	5	287	338	129	162	17	4	—	—	2,9	4,1	2,0	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4	1,1	0,4		
Tõrv	191	206	649	799	41	82	13	6	259	278	173	108	12	4	18	—	3,6	6,1	5,9	0,4	0,8	0,4	0,8	0,4	0,8	0,4	0,8	0,4	0,8	0,4	0,8	0,4	0,8	0,4	0,8	0,4	0,8	0,4		
Valga	770	945	1 630	2 329	196	372	79	30	1 164	1 509	379	783	86	48	12	8	4,9	7,3	6,2	0,6	1,2	0,6	1,2	0,6	1,2	0,6	1,2	0,6	1,2	0,6	1,2	0,6	1,2	0,6	1,2	0,6	1,2	0,6		
Viljandi	740	910	1 976	2 315	215	385	139	40	1 068	1 317	924	82	39	3	4	—	5,0	10,2	8,0	0,7	1,8	0,7	1,8	0,7	1,8	0,7	1,8	0,7	1,8	0,7	1,8	0,7	1,8	0,7	1,8	0,7	1,8	0,7		
Võru	313	336	872	1 257	143	258	77	16	142	524	545	468	59	21	1	—	6,7	10,1	8,6	0,6	2,0	0,6	2,0	0,6	2,0	0,6	2,0	0,6	2,0	0,6	2,0	0,6	2,0	0,6	2,0	0,6	2,0	0,6		
Alevid — Bourgs	2 398	3 000	4 582	5 716	275	459	167	36	3 616	4 466	1 016	943	99	46	10	18	2,8	3,9	3,4	0,3	0,9	0,3	0,9	0,3	0,9	0,3	0,9	0,3	0,9	0,3	0,9	0,3	0,9	0,3	0,9	0,3	0,9	0,3	0,9	0,3
Anjala	144	169	316	426	14	28	7	2	160	206	35	30	8	1	1	—	2,6	4,0	3,4	0,3	0,7	0,3	0,7	0,3	0,7	0,3	0,7	0,3	0,7	0,3	0,7	0,3	0,7	0,3	0,7	0,3	0,7	0,3		
Elva	116	160	318	409	19	45	24	2	194	235	103	90	14	5	1	—	2,8	5,7	4,4	0,3	1,8	0,3	1,8	0,3	1,8	0,3	1,8	0,3	1,8	0,3	1,8	0,3	1,8	0,3	1,8	0,3	1,8	0,3		
Jõgeva	86	61	277	353	13	29	9	1	90	100	50	45	11	8	1	—	2,5	5,4	4,2	0,2	1,0	0,2	1,0	0,2	1,0	0,2	1,0	0,2	1,0	0,2	1,0	0,2	1,0	0,2	1,0	0,2	1,0	0,2		
Jõhvi	198	221	346	253	34	63	18	1	230	420	117	124	8	8	1	—	4,5	7,2	6,0	0,1	1,2	0,1	1,2	0,1	1,2	0,1	1,2	0,1	1,2	0,1	1,2	0,1	1,2	0,1	1,2	0,1	1,2	0,1		
Kallaste	313	413	145	143	2	4	3	—	288	265	11	16	1	1	—	—	0,4	0,9	0,7	0,1	0,3	0,1	0,3	0,1	0,3	0,1	0,3	0,1	0,3	0,1	0,3	0,1	0,3	0,1	0,3	0,1	0,3	0,1		
Kella	75	67	177	278	19	38	7	—	82	94	68	51	6	4	—	—	2,3	3,2	2,6	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1		
Kilingi-Nõmme	125	130	273	378	10	21	6	—	188	251	29	27	4	—	—	—	2,0	3,1	2,6	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4	0,1		
Klingi	154	166	297	306	15	23	16	—	300	416	50	52	4	—	—	—	2,1	2,9	2,5	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2		
Kärda	108	141	277	306	23	26	11	—	139	150	51	59	3	1	—	—	4,6	3,7	4,1	0,2	0,6	0,2	0,6	0,2	0,6	0,2	0,6	0,2	0,6	0,2	0,6	0,2	0,6	0,2	0,6	0,2	0,6	0,2		
Musta	68	89	184	226	2	8	4	—	132	169	24	20	3	—	—	—	0,6	1,9	1,3	0,1	0,6	0,1	0,6	0,1	0,6	0,1	0,6	0,1	0,6	0,1	0,6	0,1	0,6	0,1	0,6	0,1	0,6	0,1		
Mustvee	370	527	398	397	18	37	13	—	459	459	77	70	7	4	1	—	1,9	3,8	2,8	0,3	1,0	0,3	1,0	0,3	1,0	0,3	1,0	0,3	1,0	0,3	1,0	0,3	1,0	0,3	1,0	0,3	1,0	0,3		
Mõnastkõla	158	194	423	564	16	38	11	—	283	313	135	76	9	2	—	—	1,8	3,3	2,6	0,1	0,5	0,1	0,5	0,1	0,5	0,1	0,5	0,1	0,5	0,1	0,5	0,1	0,5	0,1	0,5	0,1	0,5	0,1		
N.-Jõesuu	189	183	275	260	26	20	6	—	223	361	69	59	2	2	—	—	4,3	2,8	3,5	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2	0,7	0,2		
Otepää	152	182	241	344	20	31	9	—	351	488	88	82	7	2	—	—	2,8	3,0	1,3	0,6	0,9	0,6	0,9	0,6	0,9	0,6	0,9	0,6	0,9	0,6	0,9	0,6	0,9	0,6	0,9	0,6	0,9	0,6		
Otepää	75	107	318	439	28	28	13	—	309	381	65	80	4	3	1	—																								

Linna ja maa erinevus haridusliku taseme suhtes esineb tab. 12 järgi suure ülekaaluga linnade kasuks. Maal on täieliku kesk, eriti aga kõrgema haridusega isikute arv üsna väikene, väiksem kui seda maa kultuuri areng nõuab. Eriti vähe on kesk- ja kõrgema haridusega isikuid Saare-, Lääne-, Petseri- ja Võru-

maal. Esikohal aga seisab nii kesk- kui kõrgema haridusega isikute arvult Virumaa, arvatavasti põlevkivitööstuse tõttu.

Linnadest asuvad kõrgemalt hariduselt esikohal loomulikult Tartu ja Tallinn, keskhariduselt aga Tallinn ja Petseri.

K. Rumma.

KOOLIÕPILASTE TERVISLIK SEISUND 1930/31—1932/33 õ/a.¹⁾ ÉTAT HYGIÉNIQUE des ÉCOLIERS en 1930/31—1932/33.

SIISU: 1. Järelevaadatud õpilaste arv, lhk. 568. 2. Õpilaste kehaehitus, lhk. 568. 3. Õpilaste toitumus, lhk. 569. 4. Õpilaste nägemine, lhk. 570. 5. Kuulmine, lhk. 571. 6. Hambad, lhk. 571. 7. Haigused, lhk. 571. 8. Õpilaste läbivaatamine, lhk. 572.

1. Järelevaadatud õpilaste arv Nombre des élèves examinés.

Arstidelt tervishoitoliselt läbivaadatud koolide ja õpilaste arv oli:

	Koolide üldarv	Arstidelt läbivaadatud koolide		Õpilaste üldarv	Arstidelt läbivaadatud õpilaste	
		%	Õpilaste		arv	%
1930/31 õ/a.	1 493	86,9	128 024	108 639	84,9	
1931/32 „	1 481	87,0	130 531	111 434	85,4	
1932/33 „	1 473	87,2	133 541	111 745	83,7	

Läbivaadatud koolide protsent püsib pea ühel ja samal tasemel, ainult läbivaadatud õpilaste arv, võrreldes celviimase aastaga, on vähenenud 1,7 punkti võrra. Vaadeldes õpilasi üle riigi sooliselt saame 1930/31 õ/a., samuti ka järgnevail õ/a. arvu, mis ei vasta eelpool toodud vastavate aastate õpilaste üldarvule. Mõnes koolis on õpilased küll tervislikult vaadatud järele, kuid polnud sooliselt liigitatud ja neid tuli seetõttu jätta üldarvust välja. Nii jäid käsitamiseks 1930/31 õ/a. tervislikult järelevaadatud koolis kokku 106 698 õpilase andmed, sellest 53 209 poeglast ja 53 489 tütarlast; 1931/32 õ/a. 107 253 õpilase andmed, sellest 53 789 poeglast ja 53 464 tütarlast ning 1932/33 õ/a. 110 756 õpilase arvud, neist 55 455 poeglast ja 55 301 tütarlast.

2. Õpilaste kehaehitus. Constitution des écoliers.

Toodud õpilaste arvus oli 1930/31 õ/a. üle riigi tubli kehaehitusega õpilasi 37,5%,

poeglastest 35,5% ja tütarlastest 39,5%; linnades keskkoolis poeglasi 51,0% ja tütarlasi 61,8% ning algkoolis poeglasi 34,5% ja tütarlasi 33,9%. 1931/32 õ/a. oli tubli kehaehitusega õpilasi üle riigi 38,4%, seega eelmisest õ/a. rohkem 0,9 punkti võrra; poeglastest 36,3 ehk 0,8 punktiga enam ning tütarlastest 40,6% ehk 1,1 punktiga rohkem. Kuna linnades kesk-

koolis poeglaste seas oli see arv 48,1%, seega 2,0 punkti võrra väiksem ja tütarlaste hulgas 64,5% ehk 2,7 punkti võrra enam ning linnades algkoolis oli tubli kehaehitusega poeglasi 35,7% ja tütarlasi 34,9%, seega suurenenine mõlemate juures 1,1 ja 1 punkti võrra. Seevastu on 1932/33 õ/a. tubli kehaehitusega õpilaste arv laskunud 1930/31 õ/a. tasemele, nii oli üldse õpilastest 37,7% ja poeglastest 35,5% ning tütarlastest 39,9%. Sama peab näetama ka linnades keskkoolis poeglaste suhtes, kuna tütarlaste hulgas see tase on eelmise õppeaasta kõrgune ning linnades algkoolis poeglaste seas 35,2% ja tütarlaste hulgas 35,5%, võrreldes eelmise õ/a. on kõikumine 0,5 punkti võrra. Siit näeme, et kolme õ/a. kestel üldse läbivaadatud õpilastest olid tubli kehaehitusega rohkem tütarlapsed, samuti ka keskkoolis, algkoolis enam-vähem võrdset. Keskmise kehaehitusega olid üle riigi rohkem poeglapsed, nii oli 1930/31 õ/a. üldse 56,5% ja poeglasi 57,8% ning tütarlasi 55,2%, poeglasi seega rohkem, linnades keskkoolis poeglasi 44,7%, tütarlasi 36,3%, poeglasi samuti rohkem. Kuid algkoolis olid esikohal siiski tütarlapsed, nimelt poeglasi 58,4% ja tütarlasi 59,0%. Sama nähtus peab paika ka 1931/32 õ/a. ja 1932/33 õ/a. Nii näeme, et 1931/32 õ/a. oli üle riigi keskmise kehaehitusega õpilasi 55,9%, poeglasi 57,4% ja tütarlasi 54,2%, poeglasi enam ning keskkoolis poeglasi 47,3% ja tütarlasi 33,5%, poeglasi rohkem, algkoolis poeglasi 58,5% ja tütarlasi 60,0%, tütarlasi enam. 1932/33 õ/a. oli keskmise kehaehitusega õpilasi üle riigi 56,5%, poeglastest 58,4% ja tütarlastest 54,6%, seega poeglasi enam. Keskkoolis oli poeglasi 45,6% ja tütarlasi 33,7%, poeglasi enam ning algkoolis poeglasi 58,8% ja tütarlasi 58,4%, enam-vähem ühtlaselt.

1) Varem Keskbüroo väljaandis küsimuse kohta ilmunud vt.: Rahvastik ja tervishoid Eestis 1930 a., lhk. 190.

Õpilaste kehaehitus ja toitumus 1930/31—1932/33 õ/a. — *Complexion et nutrition des élèves de 1930/31—1932/33.*

1.	Järelevaadatud õpilaste arv Nombre des élèves examinés			K e h a e h i t u s — C o m p l e x i o n								
				Tubli — Vigoureuse			Keskmine — Moyenne			Nõrk — Faible		
	P. — G.	T. — N.	K. — T.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.
1932/33.												
Kokku kõigis kooles	55 455	55 301	110 756	19 659	22 063	41 722	32 418	30 182	62 600	3 378	3 056	6 434
Keskkoolest linnades	5 300	5 559	10 859	2 716	3 573	6 289	2 417	1 873	4 290	167	113	280
Algkoolest „	9 930	9 771	19 701	3 406	3 473	6 909	5 835	5 702	11 637	500	596	1 195
1931/32.												
Total dans toutes les écoles	53 789	53 464	107 253	19 502	21 681	41 183	30 895	29 027	59 922	3 392	2 756	6 148
Écoles secondaires en villes	5 724	6 258	11 982	2 754	4 038	6 792	2 705	2 096	4 801	265	124	389
„ primaires „ „	9 080	9 382	19 062	3 454	3 279	6 733	5 061	5 022	11 283	565	481	1 040
1930/31.												
Kokku kõigis kooles ¹⁾	53 209	53 489	106 698	18 872	21 106	39 978	30 687	29 521	60 208	3 579	2 827	6 406
Keskkoolest linnades	5 058	6 421	12 079	2 886	3 960	6 855	2 529	2 328	4 857	243	124	367
Algkoolest „	9 490	8 837	18 327	3 281	2 994	6 275	5 541	5 291	10 832	668	552	1 220

	T o i t u m u s — N u t r i t i o n								
	Hea — Vigoureuse			Keskmine — Moyenne			Nõrk — Faible		
	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.
1932/33.									
Kokku kõigis kooles	16 424	21 034	37 458	34 817	30 954	65 771	4 214	3 313	7 527
Keskkoolest linnades	2 417	3 338	5 755	2 599	2 083	4 682	284	138	422
Algkoolest „	2 640	3 324	5 964	6 480	5 819	12 290	810	628	1 438
1931/32.									
Total dans toutes les écoles	16 544	20 581	37 125	33 192	29 766	63 958	4 053	3 117	7 170
Écoles secondaires en villes	2 590	3 770	6 375	2 835	2 324	5 159	293	155	448
„ primaires „ „	2 618	3 067	5 685	6 236	5 772	12 008	826	543	1 809
1930/31.									
Kokku kõigis kooles ¹⁾	16 047	20 292	36 339	32 476	29 596	62 072	4 337	3 106	7 443
Keskkoolest linnades	2 511	3 710	6 230	2 879	2 545	5 424	268	157	425
Algkoolest ²⁾ „	2 280	2 728	5 008	6 174	5 469	11 643	1 036	573	1 600

Nõrga kehaehitusega olid peamiselt poeglapsed ja nende protsent püsib kõigi 3 õ/a. kestel 6,1%—6,7% piires. 1930/31 õ/a oli poeglapsi 6,7%, tütarlapsi 5,3% ja keskkooles poeglapsi 4,3%, tütarlapsi 1,0% ning algkoolest poeglapsi 7,0%, tütarlapsi 6,2%; 1931/32 õ/a. oli poeglapsi üle riigi 6,3%, tütarlapsi 5,2% ja keskkooles poeglapsi 4,0%, tütarlapsi 2,0% ning algkoolest poeglapsi 5,8%, tütarlapsi 5,1%. Viimaks 1932/33 õ/a. oli poeglapsi üle riigi 6,1%, tütarlapsi 5,5% ja keskkooles poeglapsi 3,2%, tütarlapsi 2,0% ning algkoolest poeglapsi 6,0% ja tütarlapsi 6,1%. Üldse kõikus nõrga kehaehitusega õpilaste protsent 1930/31 õ/a. — 1932/33 õ/a. keskkooles 2,6% — 3,2% vahel ning algkoolest 5,5% — 6,7% piires.

38,5%, keskkooles poeglapsi 45,4% ja tütarlapsi 60,4% ning algkoolest poeglapsi 27,0%, tütarlapsi 32,7%. Kuna 1932/33 õ/a. oli hea toitumusega õpilasi üle riigi 33,8%, poeglapsi 29,6% ja tütarlapsi 38,0%, keskkooles poeglapsi 45,6% ja tütarlapsi 60,0% ning algkoolest poeglapsi 26,6% ja tütarlapsi 34,0%. Siit näeme, et hea toitumusega on nimetatud kolme õ/a. kestel üle riigi peamiselt tütarlapsed, kellede protsent oli 38,0%—38,5% vahel ning poeglaste protsent 29,6%—30,3% piires; sama vahe peab paika ka keskkooles, nii oli hea toitumusega tütarlapsi keskkooles nimetatud õ/a. 58,0%—60,4% ja poeglapsi 44,4%—45,6% ning samal ajal algkoolest tütarlapsi 31,1%—34,0% ja poeglapsi 24,0%—27,0%.

3. Õpilaste toitumus. Kui jälgida õpilaste toitumust, *Nutrition des écoliers.* siis ilmneb, et hea toitumusega õpilaste arv on üldse 33,8% ja 34,6% vahel ja linnades keskkooles 51,0%—53,2% piires ning linnades algkoolest 27,4%—30,3% piires. 1930/31 õ/a. oli üldse õpilastest hea toitumusega 34,8%, poeglastest 30,4% ja tütarlastest 38,3%, keskkooles poeglapsi 44,4% ja tütarlapsi 58,0% ning algkoolest poeglapsi 24,0%, tütarlapsi 31,1%. 1931/32 õ/a. oli hea toitumusega õpilasi üle riigi 34,0%, poeglapsi 30,8% ja tütarlapsi

Valdav osa eelpool mainitud õ/a. õpilastest on keskmise toitumusega ja esikohale rühivad arvalt poeglapsed. See on kehtiv üldse ja ka keskkooles ning algkoolide õpilaste kohta. Üldse kõigub see protsent üle riigi 53,7%—59,4% vahel ja keskkooles 43,1%—44,9% ning algkoolest 62,4%—63,8% piires. Nagu näha, väheneb keskmine toitumus keskkooles võrreldes algkoolega tunduvalt, nimelt 19,9%—18,9% piires, mida tingib nähtavasti kauem koolis viibitud aeg. Poeglaste protsent keskmise toitumuse suhtes

¹⁾ Kehaehitus teadmata 71 poisil, 85 tüdrukul. Toitumus teadmata 349 poisil, 495 tüdrukul.

²⁾ Toitumus teadmata 67 tüdrukul.

mainitud õ/a. on üle riigi 61,4%—62,8% vahel ja tütarlastel 55,8%—56,0% vahel, seega on poeglaste seas see protsent, võrreldes tütarlastega, suurem 5,6%—6,8% võrra.

Kui võrrelda õpilaste keskmist toitumust vaadeldavatel õ/a., siis selgub, et see protsent osutab aastastalt õige väikest tõusu tendentsi. Nii oli 1930/31 ja 1931/32 õ/a. õpilasi keskmise toitumusega üle riigi 58,7% ja 1932/33 õ/a. 59,4%, seega tõusnud 0,7% võrra ja poeglaste hulgas 1930/31 õ/a. 61,4% ning 1932/33 õ/a. 62,8% tõusnud 1,4% võrra ning tütarlaste seas 1930/31 õ/a. 55,8%, ja 1932/33 õ/a. 56,0%, tõusu pole peaaegu täheldada, ainult 0,2% võrra, kuna kesk- ja algkoolide õpilaste seas keskmise toitumuse protsent näitab üldiselt langust. Keskmise toitumus oli 1930/31 õ/a. keskkooles poeglastel 50,9%, tütarlastel 39,6%, järgmisel õ/a. poeglastel 49,5%, tütarlastel 37,1% ja 1932/33 õ/a. poeglastel 49,0%, tütarlastel 37,5% ning algkooles esimesel aastal poeglastel 65,1%, tütarlastel 62,4%, järgmisel õ/a. poeglastel 64,5%, tütarlastel 61,5% ja viimasel õ/a. poeglastel 65,2% ja tütarlastel 59,6%.

Halva toitumusega õpilaste protsent on eelpool nimetatud õ/a. üle riigi pea ühel tasemel, vahega ainult 0,2%, samuti ka keskkooles (0,4%), kuna algkooles on võimalik täheldada juba veidi suuremat vähenemist, s. o. 1,5% võrra. Nii oli 1930/31 õ/a.

üle riigi halva toitumusega õpilasi 7,0%, poeglastest 8,2% ja tütarlastest 5,9%; keskkooles 3,5%, poeglastest 4,7% ja tütarlastest 2,4% ning algkooles 8,8%, poeglastest 10,9% ja tütarlastest 6,5%. Järgmisel õ/a. üldse 6,7%, poeglastest 7,5% ja tütarlastest 5,8%; keskkooles 3,7%, poeglastest 5,1% ja tütarlastest 2,5% ning algkooles 7,2%, poeglastest 8,5% ja tütarlastest 5,8%. Kuna viimasel, s. o. 1932/33 õ/a. oli üldse 6,8%, poeglastest 7,6% ja tütarlastest 6,0%; keskkooles 3,9%, poeglastest 5,4% ja tütarlastest 2,5% ning algkooles üldse 7,8%, poeglastest 8,2% ja tütarlastest 6,4%.

4. Õpilaste nägemine.

Troubles visuelles.

Kui võrrelda õpilaste üldarvu üle riigi protsendiliselt nägemise suhtes kuni 0,5, siis on see protsent väikese kõikumusega. Nii oli 1930/31 õ/a. 5,4%, järgmisel õ/a. suurenes 1,4% võrra ja 1932/33 õ/a. vähenes eelmisest õ/a. 0,3% võrra. Poeglaste ja tütarlaste suhtes peab nentima sama, nii üle riigi kui ka kesk- ja algkooles. 1930/31 õ/a. oli poeglastest nägemisega kuni 0,5 üle riigi 4,7%, tütarlastest 6,1% ja keskkooles poeglastest 9,2%, tütarlastest 11,6% ning algkooles poeglastest 5,1% ja tütarlastest 6,7%; järgmisel aastal suurenes see protsent poeglaste hulgas 1,2% võrra, tütarlaste seas 1,7% võrra ja keskkooles poeglaste seas vähenes 1/2% võrra, kuid tütarlaste hulgas suurenes sama protsendi võrra ning algkooles

Õpilaste nägemine ja vigased hambad 1930/31—1932/33 õ/a. — État sanitaire des yeux et des dents des élèves de 1930/31—1932/33.

2.

	N ä g e m i n e — V i s i o n											
	Kuni 0,5 — Jusqu'à 0,5			Üle 0,5 — Plus de 0,5			Normaalne — Normal			Teadmata — Inconnu		
	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.
	1932/33.											
Kokku kõigis kooles	3 012	3 882	6 894	6 486	7 283	13 769	43 951	41 364	85 315	2 006	2 772	4 778
Keskkooles linnades	451	629	1 080	617	639	1 256	4 170	4 125	8 295	62	166	228
Algkooles „	562	842	1 404	1 268	1 514	2 782	8 100	7 240	15 300	—	125	125
	1931/32.											
Total dans toutes les écoles	2 935	3 853	6 788	5 813	6 887	12 700	40 605	38 853	79 658	4 236	3 871	8 107
Écoles secondaires en villes	462	758	1 220	622	763	1 385	4 247	4 732	8 979	393	5	398
„ primaires „ „	408	649	1 057	1 102	1 402	2 504	8 170	7 331	15 301	—	—	—
	1930/31.											
Kokku kõigis kooles	2 349	3 094	5 443	5 433	6 416	11 849	42 556	40 812	83 348	2 881	3 157	6 038
Keskkooles linnades	492	682	1 174	746	1 032	1 777	4 124	4 154	8 278	297	553	850
Algkooles „	482	584	1 066	1 241	1 391	2 632	7 688	6 713	14 401	89	130	228

	V i g a s e d h a m b a d — D e n t s d é f e c t u e u x								
	Ei ole — Il n'y a pas			On — Il y a			Teadmata — Inconnu		
	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.
	1932/33.								
Kokku kõigis kooles	23 077	22 385	45 462	31 349	31 691	63 040	1 029	1 225	2 254
Keskkooles linnades	2 334	2 297	4 631	2 966	3 262	6 228	—	—	—
Algkooles „	3 484	3 470	6 054	6 409	6 140	12 549	37	161	198
	1931/32.								
Total dans toutes les écoles	23 289	22 548	45 837	29 327	29 808	59 235	1 173	1 108	2 281
Écoles secondaires en villes	2 688	2 531	5 219	3 036	3 727	6 763	—	—	—
„ primaires „ „	3 048	3 138	6 181	6 632	6 249	12 881	—	—	—
	1930/31.								
Kokku kõigis kooles	23 563	23 493	47 056	26 926	27 368	54 294	2 720	2 628	5 348
Keskkooles linnades	2 860	2 387	4 776	3 013	3 814	6 827	250	220	476
Algkooles „	2 488	2 159	4 047	6 136	5 855	12 041	810	823	1 639

oli poeglaste suhtes vähenemine 0,9% võrra, ja tütarlaste juures suurenemine 0,2% võrra. 1932/33 õ/a. oli nägemisega kuni 0,5 poeglapsi 5,6% ja tütarlapsi 7,4%, poeglapsi keskkooles 8,6% ja tütarlapsi 11,7% ning algkooles poeglapsi 5,7% ja tütarlapsi 8,7%. Seega on näha, et nägemisega kuni 0,5 õpilaste arv on 1932/33 õ/a. vähenenud eelmisest õ/a. poeglastest 0,3% võrra, tütarlastest 0,4% võrra, keskkooles poeglastest 0,1% võrra ja tütarlastest 0,4% võrra, kuna algkooles see on poeglaste seas suurenenud 1,5% võrra ja tütarlaste seas 1,8% võrra. Üldse aga 1930/31 õ/a.—1932/33 õ/a. õpilastest nägemisega kuni 0,5 üle riigi, samuti kesk- ja algkooles osutub tütarlaste osatähtsus suuremaks. Nii oli nägemisega kuni 0,5 kolme õ/a. keskmiselt üle riigi õpilasi — tütarlapsi enam poeglastest 1,7% ja keskkooles 3,0% ning algkooles 2,4%. Sama nähtus peab paika ka õpilaste tütarlaste suhtes nägemisega üle 0,5. Nende protsent võetud keskmiselt kolme õ/a. kohta üle riigi oli 2,0% ja keskkooles 1,4% ning algkooles 3,0%. Kuna nägemisega üle 0,5 oli 1930/31 õ/a. õpilasi üle riigi 11,3%, poeglastest 10,8% ja tütarlastest 12,7% ning keskkooles poeglapsi 13,9% ja tütarlapsi 17,6%, kuna algkooles esimesi 13,2% ja teisi 16,0%. Järgmisel õ/a. suurenes nende arv üle riigi 1,5% võrra, poeglastest 0,9% võrra ja tütarlastest 1,2% võrra, keskkooles poeglastest aga vähenes 2,2% võrra ja tütarlastest 5,4% võrra ning algkooles poeglastest 1,8% võrra ja tütarlastest 1,1% võrra. 1932/33 õ/a. oli üle riigi õpilasi nägemisega üle 0,5 13,0%, poeglapsi 12,1% ja tütarlapsi 13,9%. Keskkooles poeg- ja tütarlapsi 11,8% ning algkooles poeglapsi 12,8% ja tütarlapsi 15,7%.

Normaal-nägemisega õpilaste protsent oli 1930/31 õ/a. — 1932/33 õ/a. 80,4%—83,3%, poeglastest 82,8%—84,5% ja tütarlastest 78,3%—81,2%, keskkooles poeglastest 76,9%—79,0% ja tütarlastest 70,8%—76,5% ning algkooles poeglastest 80,9%—84,4% ja tütarlastest 75,6%—78,2%. Normaal-nägemisega õpilaste protsent vaadatud õ/a. viisi näitab järgmist: 1930/31 õ/a. oli üle riigi õpilasi 83,3%, poeglapsi 84,5%, tütarlapsi 81,2% ja keskkooles poeglapsi 76,9%, tütarlapsi 70,8% ning algkooles poeglapsi 80,9% ja tütarlapsi 76,1%; 1931/32 õ/a. oli üle riigi õpilasi 80,4%, poeglapsi 82,4%, tütarlapsi 78,3% ja keskkooles poeglapsi 79,0%, tütarlapsi 75,7% ning algkooles poeglapsi 84,4% ja tütarlapsi 78,2%; 1932/33 õ/a. oli üle riigi õpilasi 80,5%, poeglapsi 82,3% ja tütarlapsi 78,7%, keskkooles poeglapsi 79,6% ja tütarlapsi 76,5% ning algkooles poeglapsi 81,5% ja tütarlapsi 75,6%.

5. Kuulmine. Puuduliku kuulmisega õpilaste protsent oli üle riigi arstiliselt läbivaadatud kooles 2,3%—2,6%, poeglastest 2,5%—2,6% ja tütarlastest 2,1%—2,6%; keskkooles poeglastest 2,0%—2,3% ja tütarlastest 1,2%—3,9% ning algkooles poeglastest 2,4%—2,8% ja tütarlastest 2,7%—3,0%.

6. Hambad. Vigaste hammastega õpilasi oli 1930/31 õ/a. kõigis kooles 53,6%, järgmisel õ/a. 56,4% ja viimasel, s. o. 1932/33

õ/a. 58,1%, poeglapsi oli 1930/31 õ/a. 53,3% ja tütarlapsi 53,8%, järgmisel õ/a. poeglapsi 55,7% ja tütarlapsi 56,9% ning viimasel õ/a. poeglapsi 57,6% ja tütarlapsi 58,6%. Linnades keskkooles õpilaste arv vigaste hammastega on % langenud 1,4% võrra. Nii oli 1930/31 õ/a. neid 58,8% ja 1932/33 õ/a. 57,4%. Kuna algkooles vigaste hammastega õpilaste arv tunduvalt väheneb, nimelt 1930/31 õ/a. oli neid õpilasi 72,2% ja 1932/33 õ/a. 64,3%, seega vähenenud 7,9% võrra. Vigaste hammaste arvu kohta algkooles pole erilist tähele panna, sest see on enam-vähem normaalne nähtus, et hammaste vahetuse ajal ei panda rõhku nende hoolitsemisele. Otse ümberpöörduvalt peaks aga toimima hammaste ravi ja nende korrashoiu mõttes keskkooles, kus hamba murdmise aeg on möödunud ja juba alalised neid asendanud. Kuid vigaste hammastega õpilasi on nimetatud kolme õ/a. kestel olnud keskkooles üle poole. Siit näeme, kuivõrt puudulikult on koolis hoolitsetud hammaste ravi eest.

7. Haigused.

Morbidity des écoliers.

Kui jälgida õpilaste seas ette tulnud üksikuid haigusi üle riigi, siis näeme, et esimesel kohal õpilaste tervislikest häiretest on verevaesus, püsides 8,4%—9,8% piires ja osutades aast-aastalt kalduvust vähenemisele. Üldse aga on verevaesus üle riigi levinud rohkem tütarlaste seas, kuna poeglaste seas on see väiksem. Nii oli nimetatud õ/a. poeglastest verevaesid 7,8%—9,6% ja samal ajal tütarlastest 9,0%—10,0%. Sama nähtus peab paika ka kesk- ja algkoolide õpilaste seas. Keskkooles kõikus mainitud õ/a. verevaeste poeglaste arv 6,5%—9,1%, tütarlaste 7,8%—9,0% piires ning algkooles poeglaste seas 7,5%—13,4% ja tütarlastest 9,1%—15,7%. Siit näeme ka, et verevaeste õpilaste arv ka kesk- ja algkooles aast-aastalt väheneb.

Teisel kohal haigustest õpilaste seas oli üle riigi selgroo külgekõverus, mille protsent oli 1930/31 õ/a. 5,4% ja 1932/33 õ/a. 4,5%, vähenenud 0,9% võrra; vähenemise tendentsi on tähele panna ka poeg- ja tütarlaste seas, esimeste hulgas (1930/31 õ/a. 4,8%: 1932/33 õ/a. 4,4%) 0,4% võrra ja teiste seas (1930/31 õ/a. 6,0%: 1932/33 õ/a. 4,5%) 1,5% võrra. Ka kesk- ja algkooli õpilaste hulgas linnades on märgata selgroo külgekõverusega õpilaste vähenemist. Nii oli 1930/31 õ/a. keskkooles õpilastest selgroo külgekõverusega 10,7% ja 1932/33 õ/a. — 9,6%, vähem 1,1% ning algkooles 1930/31 õ/a. — 12,2% ja 1932/33 õ/a. 8,3%, vähenemine 3,9% võrra. Võrreldes protsendiliselt selgroo külgekõverust linnades kesk- ja algkooles, ilmneb, et selgroo külgekõveruse protsent on suurem keskkooles kahel viimasel õ/a. ainult 1% võrra. Seega on selge, et selgroo külgekõverust ei tekita koolis olemine, vaid seda tingivad teised põhjused.

Kolmandal kohal haigustest õpilaste seas olid kopsuhaigused, milliste protsent oli 1930/31 õ/a. üle riigi 5,4% ja 1932/33 õ/a. 4,4%, vähenemine 1,0% võrra ja poeglastest 1930/31 õ/a. 5,3% ja 1932/33 õ/a. 4,4%, vähenemine 0,9% võrra, ning tütarlastest esi-

5.	Kokku kõigis koolis			Keskkoolest linnades			Algkoolest linnades			‰								
	Total dans toutes les écoles			Dans les écoles secondaires en villes			Dans les écoles primaires en villes			Kokku kõigis koolis Total dans toutes les écoles			Keskkoolest linnades Dans les écoles secondaires en villes			Algkoolest linnades Dans les écoles primaires en villes		
	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.	P.	T.	K.
1932/33.																		
Prudulik kuulmine	1 421	1 440	2 861	122	217	339	235	261	406	2,6	2,6	2,6	2,3	3,0	3,1	2,4	2,7	2,5
Selgroo kõlglõõverus	2 435	2 510	4 045	505	533	1 038	812	822	1 634	4,4	4,5	4,5	9,5	9,6	9,6	8,2	8,4	8,3
Vereravastus	4 309	4 854	9 263	342	434	776	748	894	1 642	7,8	9,0	8,4	6,5	7,8	7,1	7,5	9,1	8,3
Sügelised ja teised nahahaigused	1 570	1 658	3 228	81	101	192	131	149	280	2,8	3,0	2,9	1,7	1,8	1,8	1,3	1,5	1,4
Kopsuhaigused	2 430	2 491	4 921	233	277	510	650	610	1 272	4,4	4,5	4,4	4,4	5,0	4,7	6,0	6,3	6,5
Südamehaigused	1 047	1 322	2 369	199	272	471	257	359	616	1,9	2,4	2,1	3,8	4,9	4,3	2,6	3,7	3,1
Rahhiit	1 523	1 161	2 684	79	58	137	490	352	842	2,7	2,1	2,4	1,5	1,0	1,3	4,0	3,0	4,3
Muud haigused	7 838	7 828	15 664	804	891	1 695	2 821	3 005	5 826	14,1	14,2	14,1	15,2	16,0	15,6	28,4	30,8	29,6
1931/32.																		
Auditiõn dekjcti	1 414	1 128	2 542	113	79	192	274	251	525	2,0	2,1	2,4	2,0	1,8	1,6	2,8	2,7	2,8
Déviatiõn de la colõmm vertébrale	2 562	2 514	5 076	572	627	1 199	800	824	1 714	4,8	4,7	4,7	10,0	10,0	10,0	9,2	8,8	9,0
Arõmies	4 604	5 045	9 049	473	551	1 034	969	902	1 871	8,6	9,4	9,0	8,3	9,0	8,0	10,1	9,6	9,8
Gale et autres maladiõs cutanées	1 684	1 832	3 516	94	227	321	178	170	343	3,1	3,4	3,3	1,6	3,6	2,7	1,8	1,8	1,8
Maladiõs du poumon	2 843	2 515	5 158	269	305	574	773	675	1 448	4,9	4,7	4,8	4,9	4,8	8,0	7,2	7,6	
Maladiõs du cõeur	978	1 298	2 276	216	274	490	224	300	614	1,8	2,4	2,1	3,8	4,4	4,1	2,3	4,2	3,2
Rachitiõsm	1 592	1 242	2 834	68	43	111	439	366	808	3,0	2,3	2,6	1,2	0,7	0,9	4,5	3,9	4,2
Autres maladiõs	6 750	7 073	13 828	694	916	1 610	2 029	2 314	4 343	12,5	13,2	12,9	12,1	14,6	13,4	21,0	24,7	22,8
1930/31.																		
Pudulik kuulmine	1 349	1 158	2 507	126	78	204	247	205	512	2,5	2,2	2,3	2,2	1,2	1,7	2,6	3,0	2,8
Selgroo kõlglõõverus	2 577	3 200	5 777	491	800	1 297	1 040	1 192	2 238	4,8	6,0	5,4	8,7	12,6	10,7	11,0	15,5	12,2
Vereravastus	5 090	5 328	10 418	516	573	1 089	1 272	1 389	2 661	9,6	10,0	9,8	9,1	8,9	9,0	13,4	15,7	14,5
Sügelised ja teised nahahaigused	1 776	1 894	3 670	170	294	464	199	214	413	3,3	3,5	3,4	3,0	4,6	3,8	2,1	2,4	2,3
Kopsuhaigused	2 820	2 072	5 792	390	447	843	845	789	1 634	5,3	5,0	5,4	7,0	7,0	8,9	8,0	8,9	
Südamehaigused	1 223	1 652	2 875	288	537	825	352	444	790	2,3	3,1	2,7	6,1	8,4	6,8	3,7	5,0	4,3
Rahhiit	1 048	1 333	2 975	140	121	261	581	584	1 165	3,1	2,5	2,8	5,1	5,9	2,2	6,1	6,0	6,4
Muud haigused	7 764	10 124	17 888	1 173	2 242	3 415	2 782	3 486	6 218	14,0	18,9	16,8	20,7	34,9	28,3	28,8	39,4	33,0

mesel aastal 5,6% ja viimasel aastal 4,5%, vähenemine 1,1% võrra. Oluliselt on vähenenud ka kopsuhaigete protsent linnades kesk- ja algkoolest; keskkoolest oli 1930/31 õ/a. nende protsent 7,0% ja 1932/33 õ/a. 4,7%, vähenemine 2,3% võrra ning algkoolest oli 1930/31 õ/a. 8,0% ja 1932/33 õ/a. 6,5%, vähenemine 2,4% võrra. See vähenemine tõendab, et oleme siirdunud parematesse töötingimustesse, oleme suutnud omandada tervishoiuliste nõuetele vastavaid kooliruumi.

Neljandal kohal õpilaste seas ettetulevatel haigustel on üle riigi sügelised ja nahahaigused, mis on peamiselt mustuse haigused. Üle riigi leitud neid mainitud aastail keskmiselt 3,2%, poeglaste hulgas 3,1% ning tütarlaste seas 3,3%. Kuna linnades keskkoolest see protsent oli poeglastest 3,1% ja tütarlastest 3,3% ning algkoolest poeglastest 1,7% ja tütarlastest 1,9%. Nimetatud haiguste taandumist on õpilaste seas täheldada mainitud õ/a. üle riigi 0,5% võrra ja keskkoolest 2,0% võrra ning algkoolest 0,9% võrra.

Südamehaigete arv on üle riigi püsinud enam-vähem ühel ja samal tasemel, vähenenud üldse ainult 0,8% võrra, poeglastest 0,4% ja tütarlastest 0,7% võrra. Kuna tähelepanu pälvilvalt nimetatud haigete arv on vähenenud just linnades kesk- ja algkoolest, esimestes 6,8% pealt 4,3% peale, vähenemine 2,5 punkti võrra, teistes 4,3% pealt 3,1% peale, vähenemine 1,2% võrra. Pea sama võib väljendada ka õpilaste suhtes sooliselt. Nii vähenes südamehaigete õpilaste arv keskkoolest poeglastest 5,1%-lt 3,8%-le, vähenemine 1,3% ja tütarlastest 8,4% pealt 4,9%-le, vähenemine 3,5% ning algkoolest poeglastest 3,7%-lt 2,6%-le,

vähenevime 1,1% ja tütarlastest 5,0% pealt 3,7% peale, vähenemine 1,8% võrra.

Rahhiiti on diagnoositud üle riigi keskmiselt kolme aasta jooksul 2,6%, poeglastest 2,9% ning tütarlastest 2,3%; kuna keskkoolest sama protsent oli 1,5%, poeglastest 1,7% ja tütarlastest 1,2% ning algkoolest 5,0%, poeglastest 5,2% ja tütarlastest 4,7%. Siit on näha, et rahhiit esineb sagedamini just poeglaste seas.

8. Õpilaste läbivaatamine.

L'inspection médicale des écoliers.

Õpilaste tervislõõku ülevaate kirjutamisel on kasutatud Tervishoiu- ja hoolekandevalitsuselt kehtima pandud aruannete statistilist osa, mida on kohustatud täitma maakondade ja oskonna tervishoiu arstid, kes täidavad maal ühtlasi ka kooliarsti kohustusi ja linnades linna kooliarstid. Kui vaadelda nimetatud aruandeks olevaid andmeid õpilaste seas levinud haiguste ja toitumuse ning kehaehituse kohta, siis ilmneb, et mitme maa kui ka linna kooliarstide aruanded on väga puudulikud ja neid ei saa küllalt otstarbekalt kasutada ülevaate koostamiseks. Ka on mitmete maade, samuti ka linnade kooliarstid tervishoiuliste aruannete koostamisel jätnud õpilased liigitamata sooliselt ehk segamini paisanud kesk- ja algkoolide õpilased, samuti ka kutsekoolide õpilased. Ühtlasi puuduvad mõnes maakonnas ja ka linnas tervislõõkult läbivaadatud õpilaste kohta ühe või teise tervislõõku häire suhtes andmed, nagu nägemise, kuulmise, vigaste hammaste jne. kohta. Ka eelpool mainitud küsimuste suhtes tuli osa materjalist jätta välja ja piirduda ainult sellega, mis võimaldas ühtlast pilti.

EESTI KIRJASTUS ja AJAKIRJANDUS ARVUDES. MARCHÉ du LIVRE et la PRESSE PÉRIODIQUE.

Sisu: Raamatud-brošüürid. 1. Eestikeelse raamatu üldtoodang, lhk. 573. 2. Eestis ilmunud eestikeelsed raamatud (arv, suurus, sisu, ilmumiskoht) lhk. 573. 3. Eestis ilmunud võõrkeelsed raamatud, lhk. 575. 4. Väljaspool Eestit ilmunud eestikeelsed raamatud, lhk. 576. Ajalehed-ajakirjad. 5. Ajalehed-ajakirjad arvult ja keelelt, lhk. 576. 6. Ajalehtede-ajakirjade ilmumiskoht ja -sagedus, lhk. 577. 7. Ajakirjad sisult, lhk. 581.

RAAMATUD — BROŠÜÜRID — LIVRES et BROCHURES.

1. Eestikeelse raamatu üldtoodang 16. sajandist alates.

Nombre total des livres estoniens édités à partir de XVI siècle.

Esimene eestikeelne raamat — Vanradt-Köll'i katekismus, trükitud Vittenbergis H. Lufft'i juures — ilmus 1535 a. Seega saab eesti raamat tuleval aastal 400-aastaseks. Sel puhul vaatleme enne üksikasjalisemat peatumist iseseisvusaegsel raamatukirjastusel olemasolevate andmete põhjal ka vanemat — iseseisvuseelset — eestikeelset raamatutoodangut.

Võrdlemisi täiuslikult on esindatud iseseisvuseelne eestikeelne kirjandus Eesti Rahva Muuseumi Arhiiv-raamatukogus, ehkki ka selles kogus asjatundjate arvates puudub eesti raamatu iseseisvuseelset kogutoodangust umbes 10%.

Muuseumis leiduvate raamatute arvu on korrigeeritud ja täiendatud mitmesuguste allikate põhjal ja on jõutud otsusele, et enne iseseisvust, ligemale nelja sajandi jooksul (1535—1917 a.), on üldse ilmunud ümmarguselt 15 500 eripealkirjaga eestikeelset raamatut, sellest:

	Üldse	Keskml. aastas:
XVI sajandil (1535 a.)	1	0
XVII „ (alates 1632 a.)	45	0
XVIII „	155	1—2 raam.
XIX sajandi I poolel	800	16 „
„ „ II „	8 000	160 „
XX sajandil (kuni 1918 a.)	6 500	380 „

Kui võrdlemisi pika aja kestel enne iseseisvust trükiti üldse 15 500 raamatut, siis iseseisvuse 17 aastat (1918—1934) on selle toodangu kahekordistanud:

	Raam. arv:	Aastas keskm.:
Ilmunud 1918—23 Eestis ja väljaspool Eestit (R. Antiku kokkuvõttel)	3 048	510 raam.
„ 1924—28 Eestis (Stat. keskbüroo kokkuvõttel)	4 522	900 „
„ 1929—33 Eestis (Stat. keskbüroo kokkuvõttel)	6 099	1 220 „
„ 1924—33 väljaspool Eestit (ümmarguselt)	600	—
Kokku	14 269	—
Ilmub 1934 a. (arvatav toodang)	1 400	—
Üldse 1918—1934 a.	15 669	920

Eestikeelse raamatu üldtoodang kuni 1. I 1935 oleks seega ümmarguselt 31 000 eripealkirjaga trükitust, sellest 50% ümber ilmunud enne Eesti iseseisvust (1535—1917 a.) ja samapalju iseseisvuse 17 a. (1918—1934) jooksul.

Ülevaatlíkuma pildi meie raamatutoodangu arengust võimaldab ilmunud trükiste lhk. arvu võrdlus aastate järgi. Võime selle võrdluse tuua ainult iseseisvuse aastatest, kuna vanema aja kohta andmestik puudub.

Üldse on iseseisvuse ajal ilmunud eestikeelset kirjandust ümmarguselt 1 400 000 lhk. in 8°, sellest umbes 55 000 lhk. väljaspool Eestit. Esimese kuue iseseisvusaasta kestel (1918—23) oli aasta toodang 40 000 lhk. lähedal, järgmine viisaasta (1924—28) tõstab selle arvu kahekordseks ja viimase 5 a. keskmine (1929—33) näitab veelgi umbes 40% tõusu:

	Lhk. arv in 8°	Aasta kohta, keskmiselt:
Ilmunud 1918—23 Eestis ja väljaspool Eestit	239 161*	38 860
„ 1924—28 Eestis	411 717	82 343
„ 1929—33 Eestis	569 316	113 863
„ 1924—33 väljaspool Eestit (ümmarguselt)	45 000	—
Kokku	1 265 194	—
Ilmub 1934 a. (arvatav toodang)	120 000	—
Üldse 1918—34	1 379 194	—

2. Eestis ilmunud eestikeelsed raamatud (arv, suurus, sisu ja ilmumiskoht).

Livres estoniens édités en Estonie.

Järgnevat ülevaadet valgustab meie raamatukirjastuse viimase kümne (1924—33) aasta toodangu arengut. Andmestik põhineb trükitud bibliograafil „Eesti raamatute üldnimestik“, mis koostatakse Tartu Ülikooli Raamatukogu poolt ja avaldatakse 1924 a. alates järjekindlalt kuude kaupa „Eesti Kirjanduses“.

Raamatuks on loetud iga trükiteos, mis koosneb enam kui kahest trükipoognast, brošüüriks — väiksemad trükised. Aasta kestel jooksva lhk. numeratsiooniga vihud või osade kaupa ilmunud raamatud on võetud aastatoodangus ilme raamatuna.

Raamatute arv ja suurus. 10 viimase aasta kestel on Eestis kirjastatud üldse 5740 eestikeelset raamatut ja 4881 brošüüri lhk. üldarvuga 981 033 in 8°.

* Lhk. kaust. muutmata (lhk. in 8° on umbes 10% rohkem). 1918—23 a. kokkuvõtted R. Antikult, alates 1924 a. — R. Stat. Keskbüroo arvud.

Keskmine aastatoodang — 1062 trükiteost, scilicet 574 raamatut (54%) ja 488 brošüüri (46%). Suurima raamatute arvu andis 1933 a. (1348):

Ilmunud:	Raamatuid	Brošüüre	Kokku
1933	688	660	1 348
1932	604	590	1 284
1931	643	572	1 215
1930	652	475	1 127
1929	621	504	1 125
Kokku 1929—33 . . .	3 298 (54,1%)	2 801 (45,9%)	6 099
5 a. keskm.	660	560	1 220
Kokku 1924—28 . . .	2 442 (54%)	2 080 (46%)	4 522
5 a. keskm.	488	410	904
Kokku 1924—33 . . .	5 740 (54%)	4 881 (46%)	10 621
10 a. keskm.	574	488	1 062

Kuigi brošüüre on trükiste arvus 46%, ulatub lkh. arv neis ümmarguselt vaid 9% trükiteoste lkh. üldarvust:

Lhk. in 8°	Raamatuis	Brošüüres	Kokku	%
1933	99 188	10 843	110 031	19,3
1932	112 124	10 101	122 225	21,5
1931	100 567	9 536	110 103	19,3
1930	109 170	8 115	117 285	20,6
1929	100 835	8 837	109 672	19,3
Kokku 1929—33 . . .	521 884 (91,7%)	47 432 (8,3%)	569 316	100
5 a. keskm.	104 377	9 486	113 863	
Kokku 1924—28 . . .	374 056 (90,9%)	37 661 (9,1%)	411 717	
5 a. keskm.	74 811	7 532	82 343	
Kokku 1924—33 . . .	895 040 (91,3%)	85 093 (8,7%)	980 133	
10 a. keskm.	89 594	8 509	98 103	

Raamatu keskmiseks suuruseks oli 1924—33 a. 9—10 trükipoognat, brošüüri — 1 trükipoogen (16—19 lkh.).

Lehekülgi tuli 1 teose kohta (in 8°):

	1 raam. kohta	1 broš. kohta	1 raam. kohta	1 broš. kohta
1933	144	16	1928	146
1932	162	17	1927	158
1931	156	17	1926	148
1930	167	17	1925	158
1929	162	18	1924	155
5 a. keskm.	158	17	5 a. keskm.	153

Raamatud sisult. Kuna brošüüride lkh. arv trükiste kogutoodangust moodustab alla 10% (viimase 10 a. keskm. 8,7%), vaatleme sisuliikide järgi ainult raamatuid, jättes välja brošüürid. Raamatute sisulise jaotuse aluseks on rahvusvaheline kümnend-süsteemi nomenklatuur. Raamatute vastavasse sisuliiki paigutamine teostus peamiselt raamatu tiitlikirja järgi, mistõttu väiksemad väärtused paratamatud.

Ilukirjandust ja ühiskonnateadust käsitavad teosed on meie raamatutoodangus ülekaalus:

Liik:	1933		1931	1929
	Raam. arv	%		
0. Üldteosed	105	15,3	15,5	10,1
1. Mõtteteadus	3	0,4	0,5	1,0
2. Usuteadus	25	3,6	3,3	4,0
3. Ühiskonnateadused . . .	193	28,1	22,1	27,0
4. Keeleteadus	32	4,7	4,4	2,4
5. Puhteadused	25	3,6	4,5	3,7
6. Rakendusteadused	58	8,4	10,7	12,1
7. Kunst	42	6,1	5,0	5,0
8. Ilukirjandus	147	21,4	20,1	32,2
9. Ajalugu. Maateadus . . .	58	8,4	4,3	1,0
Kokku	688	100	100	100

Lehekülgede arvu võrdlus annab sisuliikide vahekorrist järgmise pildi:

Liik:	1933		1931	1929
	lkh. arv	%	%	%
0. Üldteosed	13 726	13,8	11,7	8,6
1. Mõtteteadus	248	0,3	0,2	0,8
2. Usuteadus	2 078	2,7	2,1	2,1
3. Ühiskonnateadused . . .	27 501	27,8	23,6	31,9
4. Keeleteadus	7 130	7,2	4,4	3,8
5. Puhteadused	3 666	3,7	4,4	3,0
6. Rakendusteadused	6 089	6,1	13,5	8,4
7. Kunst	3 870	3,9	3,2	4,1
8. Kirjandus. Ilukirjandus .	24 210	24,4	30,1	36,0
9. Ajalugu. Maateadus . . .	9 971	10,1	6,8	1,3
Kokku	99 188	100	100	100

Ülevaatlikumad on keskmise aastatoodangu iseloomustamiseks pikema ajavahemiku alusel koostatud aastakeskmised. On ilmunud keskmiselt aastas:

Liik:	Raamatuid:		Lehekülgi neis:		Lhk. 1 raam. kohta
	1924—33	%	1924—33	%	
0. Üldteosed	70	13,8	9 852	11,0	125
1. Mõtteteadus	4	0,7	480	0,5	120
2. Usuteadus	22	3,8	2 188	2,4	90
3. Ühiskonnateadused	137	23,9	26 192	20,3	191
4. Keeleteadus	21	3,7	3 956	4,4	188
5. Puhteadused	20	5,0	4 243	4,7	146
6. Rakendusteadused	70	12,2	9 036	10,1	129
7. Kunst	29	5,0	3 246	3,6	112
8. Kirjandus, ilukirj.	152	26,5	24 706	27,0	163
9. Ajalugu, maateadus	31	5,4	5 095	6,4	184
Kokku	574	100	89 594	100	156

Raamatute keskmine suurus sisult kõigub 6—12 trükipoogna piires. Lhk. arvult väiksemateks osutuvad usuteaduslikud teosed (99 lkh.), kogukamateks keeleteaduslikud (188).

Õpperaamatud. Õppe- (kooli) raamatuid oli viimase 5 aasta raamatutoodangus 10,2% (lkh. 10,9%), õpperaamatu keskmine suurus 11 trükipoognat:

	Raam. arv	% üld-arvust	Lhk. arv	% üld-arvust	Lhk. 1 õpperaam. kohta
1933	70	10,2	12 378	12,5	177
1932	78	11,2	11 425	10,2	146
1931	83	12,9	16 506	16,4	199
1930	65	10,0	10 639	9,7	164
1929	36	5,8	5 950	5,9	165
5 a. keskm.	67	10,2	11 380	10,9	171

Enamik — umbes $\frac{2}{3}$ — õpperaamatuid käsitab keeleteadust, puhteadusi ja ajalugu-maateadust. 1929—33 a. ilmunud 332 õpperaamatut, lkh. arvuga 56 898, jaotusid sisult järgmiselt:

Liik:	Raam. arv		Lhk. arv	
		%		%
0. Üldteosed	—	—	—	—
1. Mõtteteadus	3	0,9	310	0,5
2. Usuteadus	13	3,9	2 208	3,9
3. Ühiskonnateadused	39	11,8	6 023	11,7
4. Keeleteadus	90	27,1	17 313	30,4
5. Puhteadused	86	25,9	11 848	20,8
6. Rakendusteadused	15	4,5	5 457	9,6
7. Kunst	17	5,1	1 383	2,4
8. Kirjandus. Ilukirjandus	8	2,4	2 002	3,5
9. Ajalugu. Maateadus	61	18,4	9 754	17,2
Kokku	332	100	56 898	100

Üksikute kuude toodang. Et saada ülevaadet üksiku kuu toodangu osatähtsusest aastatoodangus, kõrvutame järgnevalt kolme aasta toodangu kuude kaupa:

	1933			1931 (%)	1929 (%)
	lhk. arv	%			
Jaanuar	2 863	2,9		6,3	7,6
Vebruar	8 218	8,3		4,2	8,3
Märts	6 111	6,2		13,9	4,4
Aprill	8 597	8,7		4,9	6,2
Mai	6 237	6,3		3,7	8,7
Juuni	6 821	6,9		5,9	6,1
Juuli	5 850	5,9		5,6	4,6
August	7 970	8,0		10,8	6,7
September	10 667	10,7		8,1	9,9
Oktoober	9 277	9,3		8,0	11,8
November	10 734	10,8		11,2	11,8
Detsember	15 834	16,0		17,4	13,9
Kokku	99 188	100	100	100	100

Paistab silma, et aasta nelja lõpukuu (sept.-dets.) jooksul kirjastatakse raamatuid ligikaudu samapalju, kui aasta esimese kaheksa kuuga (jaan.-aug.). Toodangult suurimaks osutub detsember.

Raamatute ilmumiskoht. Valdav enamus — 90% ümber — eesti raamatuid ilmub, peaaegu võrdsest, meie kahes suuremas linnas — Tallinnas ja Tartus.

	Sellest ilmunud (%)				Sellest ilmunud (%)			
	Raam. arv	Tallinnas	Tartus	Mujal	Lhk. arv	Tallinnas	Tartus	Mujal
1933	688	44,2	42,1	13,7	90 188	40,5	50,5	9,0
1932	694	45,4	43,4	11,2	112 124	47,2	46,0	6,8
1931	643	43,1	42,1	14,8	100 567	44,2	46,0	9,8
1930	652	48,3	39,6	12,1	109 170	48,9	43,5	7,6
1929	621	46,5	38,8	14,7	100 835	48,8	42,1	9,1
5 a. keskm.	660	45,5	41,2	13,3	104 377	46,0	45,6	8,4

Sisult meie kahe raamatukirjastuse keskuse, Tallinna ja Tartu 5 viimase aasta toodangu suurust lhk. arvu alusel võrreldes leiame, et Tallinnas esineb ülekaalukalt ühiskonnateadust (moodustab 75,4% selle liigi üldtoodangust), rakendusteadust (60,8%), kunst (61,8%) ja usuteadust (61,6%) kuna ilukirjandust (69,3%), ajalugu-maateadust (68,6%), mõtteteadust (58,8%), keeleteadust (79,7%) ja puhteadusi (83,6% selle liigi üldtoodangust) kirjastatakse peamiselt Tartus:

Liik:	Lhk. üldarv			Sellest (%):		
	1929—33	Aastas keskm.		Tallinnas	Tartus	Mujal
0. Üldteosed	57 026	11 405		41,2	40,5	18,3
1. Mõtteteadus	2 342	468		25,2	58,8	16,0
2. Usuteadus	11 509	2 302		61,6	15,8	22,6
3. Ühiskonnateadused	152 533	30 507		75,4	17,0	7,6
4. Keeleteadus	26 211	5 242		17,2	79,7	3,1
5. Puhteadused	19 755	3 051		7,9	83,6	8,5
6. Rakendusteadused	49 945	9 089		60,8	30,0	9,2
7. Kunst	18 371	3 074		61,8	31,8	6,4
8. Kirjandus. Ilukirjandus	140 564	29 013		24,4	69,3	6,3
9. Ajalugu. Maateadus	34 028	6 926		28,2	68,6	3,2
Kokku	521 884	104 377		46,0	45,6	8,4

Tõlkekirjandus. Viimaste aastate (1929—33) raamatutoodang (ilma brošüüret) sisaldab tõlkekirjandust keskmiselt 15,1%, lhk. 17,4%. Algpärandite osatähtsus toodangus suureneb järjekindlalt:

	Raamatute arv:		Lhk. arv:	
	Algpärandid	Tõlked	Algpärandid	Tõlked
1933	89,0%	11,0%	85,5%	14,5%
1932	86,6%	13,4%	84,0%	16,0%
1931	84,9%	15,1%	81,5%	18,5%
1930	83,3%	16,7%	82,8%	17,2%
1929	80,0%	20,0%	79,0%	21,0%
5 a. keskm.	84,9%	15,1%	82,6%	17,4%

Brošüüride hulgas on tõlkeid õige vähe — 1929—33 a. keskmisele tugeles alla 5% nende arvust.

3. Eestis ilmunud võõrkeelsed raamatud. Eestis ilmunud võõrkeelsete raamatute arvu ja sisulist jaotust refereerime Tartu Ülikooli Raamatukogult saadud andmeil.

Viimase 5 a. jooksul on Eestis ilmunud 410 võõrkeelset raamatut (üle 32 lhk.) ja 429 brošüüri (kuni 32 lhk. incl.), neist saksakeelseid üle 3/5, venekeelseid 1/5:

	Raamatud:			% üldarvust:				
	1933	1932	1929—31	Kokku 5 a.	1933	1932	1929—31	5 a. keskm.
Saksa	45	60	161	266	62,5	74,1	62,6	64,8
Vene	20	13	45	78	27,7	16,1	17,5	19,0
Inglise	4	3	17	24	5,6	3,7	6,6	5,8
Rootsi	1	8	7	11	1,4	3,7	2,7	2,7
Soome	—	—	6	6	—	—	2,3	1,5
Prantsuse	1	1	4	6	1,4	1,2	1,6	1,5
Itaalia	1	—	1	2	1,4	—	0,4	0,5
Esperanto	—	1	3	4	—	1,2	1,2	1,0
Ladina	—	—	2	2	—	—	0,8	0,5
Sega	—	—	11	11	—	—	4,3	2,7
Kokku	72	81	257	410	100	100	100	100

Brošüürid:								
	1933	1932	1929—31	Kokku 5 a.	1933	1932	1929—31	5 a. keskm.
Saksa	47	54	146	247	64,4	54,6	56,8	57,6
Vene	17	22	56	95	23,3	22,2	21,8	22,1
Inglise	5	13	26	44	6,8	13,1	10,1	10,3
Muud	4	10	29	43	5,5	10,1	11,3	10,0
Kokku	73	99	257	429	100	100	100	100

Ülevaatlikum, kui raamatute arvu võrdlus, on lhk. arvu kõrvutamine aastate järgi. Saksakeelse kirjanduse ülekaal on siin veelgi tugevam:

Lhk. arv raamatuis:	% üldarvust:							
	1933	1932	1929—31	Kokku 5 a.				
Saksa	6 370	8 898	21 654	36 931	68,1	77,9	67,0	69,6
Vene	2 476	1 595	5 334	9 405	26,4	13,9	16,5	17,7
Inglise	348	306	1 734	2 388	3,7	2,7	5,4	4,5
Rootsi	40	340	309	689	0,4	3,0	1,0	1,3
Soome	—	—	509	509	—	—	1,6	0,9
Prantsuse	36	143	622	801	0,4	1,3	1,9	1,5
Itaalia	92	—	80	172	1,0	—	0,2	0,3
Esperanto	—	136	210	346	—	1,2	0,7	0,7
Ladina	—	—	201	201	—	—	0,6	0,4
Sega	—	—	1 639	1 639	—	—	5,1	3,1
Kokku	9 371	11 418	32 292	53 081	100	100	100	100

Lhk. arv brošüüres:								
	1933	1932	1929—31	Kokku 5 a.	1933	1932	1929—31	5 a. keskm.
Saksa	915	898	2 197	4 010	65,2	56,8	56,2	58,2
Vene	324	342	860	1 526	23,1	21,6	22,0	22,1
Inglise	102	174	413	689	7,3	11,0	10,5	10,0
Muud	62	188	441	671	4,4	10,6	11,3	9,7
Kokku	1 403	1 582	3 911	6 896	100	100	100	100

Siselt ja keelelt pole võrkeelse raamatu aastatoodangu võrdhused andmete puudusel teostatavad. Võime reastada vaid võrkeelsete raamatute ja lhk. üldarvu sisuliikide järgi.

Viimase 5 aasta keskmise alusel omab suurema osatähtsuse toodangus ajalugu-maateadus (raam. 19,0%, lhk. 21,5%), ühiskonnateadus (r. 17,8%, lhk. 13,1%), puhtteadused (13,8%, 11,8%), ilukirjandus (11,5%, 11,1%):

	Raamatute arv:			% üldarvust:				
	1933	1932	1929-31 Kokku 5 a.	1933	1932	1929-31 Kokku 5 a. keskm.		
0. Üldteosed	4	7	15	26	5,6	5,8	6,3	
1. Mõtteteadus	9	10	8	27	12,5	12,4	3,1	6,6
2. Usuteadus	1	4	23	28	1,4	4,9	9,0	6,8
3. Ühiskonnateadused	10	8	55	73	13,9	9,9	21,4	17,8
4. Keeleteadus	2	2	20	24	2,8	2,5	7,8	5,9
5. Puhtteadused	9	9	38	56	12,5	11,1	14,8	13,6
6. Rakendusteadused	4	1	31	36	5,6	1,2	12,1	8,8
7. Kunst	5	5	5	15	6,9	6,2	1,9	3,7
8. Kirjandus. Ilukirj.	15	9	23	47	20,8	11,1	8,9	11,5
9. Ajalugu. Maateadus	13	26	39	78	18,0	32,1	15,2	19,0
Kokku	72	81	257	410	100	100	100	100

	Lehekülgede arv:			% üldarvust:		
	1933	1932	1929-31 Kokku 5 a. keskm.	1933	1932	1929-31 Kokku 5 a. keskm.
0. Üldteosed	1 038	1 025	11,1	9,0	9,0	9,0
1. Mõtteteadus	1 361	1 485	14,5	13,0	8,4	8,4
2. Usuteadus	72	1 100	0,8	9,6	6,9	6,9
3. Ühiskonnateadused	613	770	6,5	6,7	13,1	13,1
4. Keeleteadus	339	298	3,6	2,6	7,6	7,6
5. Puhtteadused	1 292	2 013	13,8	17,7	11,8	11,8
6. Rakendusteadused	466	47	5,0	0,4	8,2	8,2
7. Kunst	478	301	5,1	2,6	2,4	2,4
8. Kirjandus. Ilukirjandus	2 219	948	23,7	8,3	11,1	11,1
9. Ajalugu. Maateadus	1 493	3 431	15,9	30,1	21,5	21,5
Kokku	9 371	11 418	100	100	100	100

Saitsme möödunud aasta (1927—33 a.) toodangust arvatud aastakeskmine näitab, et aasta jooksul ilmub Eestis võrkeelseid raamatuid 80 & 123 lhk. ja brošüüre 86 & 12 lhk.:

	Raam. arv	Lhk. 1 raamatus	Broš. arv	Lhk. 1 brošüüris
Saksakeelsed	51	127	50	12
Vene „	14	128	18	13
Inglise „	6	112	9	11
Muu „	9	95	9	11
Kokku	80	123	86	12

Ajavahemikul 1924—33 (10 a.) on Eestis üldse kirjastatud 12 092 eesti- ja võrkeelset trükiteost lhk. arvuga 1 076 760. Võrkeelseid on üldtoodangus

1471 raamatut-brošüüri (12,2%), neis 95 727 lhk. (8,9%):

	Teoste arv	%	Lhk. in 8°	%	Lhk. 1 teose kohta
Eestikeelseid	10 621	87,8	981 033	91,1	92
Võrkeelseid	1 471	12,2	95 727	8,9	65
Kokku	12 092	100	1 076 760	100	89

4. Väljaspool Eestit ilmunud eestikeelsed raamatud.

Liives estoniens édités à l'étranger.

Kui palju iseseisvuse kestes väljaspool Eestit üldse on ilmunud eestikeelseid raamatuid, selle kohta puuduvad meil täpsad andmed. Võib vaid kinnitada, et valdav enamus neist—oletatavasti 75% ümber—ilmub Nõukogude Venes (SSSR).

Ülikooli Raamatukogu poolt „Eesti Kirjanduses“ avaldatud andmeil on viimase 10 a. kestel (1924—33) SSSR-is kirjastatud eestikeelseid raamatuid-brošüüre 456, lhk. üldarvuga 33 722 in 8°, mis moodustab samal ajal Eestis ilmunud eestikeelsete raamatute-brošüüride arvust (10 621) 4,3%, lehekülgedest (981 033) 3,4%.

Kuna eestikeelse raamatu välisloodangust umbes 75%, nagu eelpool mainisime, arvatakse langevat SSSR-i arvele, siis tohiks sellest järeldada, et väljaspool kodumaa piire möödunud 10 a. jooksul ilmunud eestikeels. raamatute arv ulatub keskmiselt 6% (=600 raamatut) ja lhk. arv neis 4,6% (=45 000 lhk.) lähedale Eestis ilmunud eestikeels. teoste ja nende lhk. üldarvust.

SSSR-is on 1924—33 a. (10 a.) trükitud eestikeelseid raamatuid (üle 32 lhk.) 311, lhk. neis 30 275, keskm. raamatu kohta 97. Ühiskonnateadust käsitavad teosed on esikohal:

	Raam. arv	%	Lhk. arv	%	Lhk. 1 raam. kohta
Ühiskonnatead.	135	43,4	13 203	43,6	98
Ilukirjandus	59	19,0	6 316	20,9	107
Muusisulisel	117	37,6	10 756	35,5	82
Kokku	311	100	30 275	100	97

Eestikeelseid brošüüre (32 lhk. ja vähem) on sama 10 a. kestel ilmunud 145, lhk. arvuga 3 447, keskm. brošüüri kohta 24. Ka brošüüres esineb ülekaalukalt ühiskonnateadus:

	Raam. arv	%	Lhk. arv	%	Lhk. 1 raam. kohta
Ühiskonnatead.	65	44,8	1 607	46,6	25
Ilukirjandus	21	14,5	550	16,0	26
Muusisulisel	59	40,7	1 290	37,4	22
Kokku	145	100	3 447	100	24
Üldse	456		33 722		74

AJALEHED—AJAKIRJAD — JOURNAUX et PÉRIODIQUES.

5. Ajalehed-ajakirjad arvult ja keelelt.

Nombre et langues des journaux et périodiques.

Ülevaade Eestis 5 viimase aasta kestel ilmunud ajalehtedest-ajakirjadest on koostatud Sise-ministeeriumilt saadud andmeil. Arvestatud on kõik ministeeriumis registreeritud ja 1929—33 a. jooksul ilmunud eesti- ja võrkeelsed perioodilised väljaanded. Ajalehed-ajakirjad, mis aasta jooksul muutes ainult nime ilmusid katkestamatult edasi, on võetud ühe lehena.

Registreeritud perioodilisi väljaandeid on viimase 5 aasta jooksul ilmunud meil üldse (sulgudes kasv, võttes aluseks 1929 a.):

	Ajalehti	Ajakirju
1933	121 (161,4)	195 (121,8)
1932	117 (156,1)	189 (118,1)
1931	90 (120,0)	187 (116,9)
1930	86 (114,8)	176 (110,0)
1929	75 (100)	160 (100)
5 a. keskm.	98 —	181 —

Normaalselt — ilmumisest peale kuni aasta lõpuni — ilmus aastast (viimase 5 a. keskm.) ajalehist 76,5%, ajakirjast 89%:

	Ajalehti	% üldarvust	Ajakirju	% üldarvust
1933	84	69,4	169	86,7
1932	87	74,4	169	89,4
1931	76	84,4	168	89,8
1930	68	79,1	161	91,5
1929	58	77,3	140	87,5
5 a. keskm.	75	76,5	161	89,0

Aasta läbi — algusest kuni lõpuni — katkestamatult ilmunud perioodiliste väljaannete arv moodustab (5 a. keskm.) aasta jooksul ilmunud ajalehtede üldarvust ainult 55,1%, ajakirjade — 76,2%:

	Ajalehti	% üldarvust	Ajakirju	% üldarvust
1933	63	52,1	150	76,9
1932	59	50,4	151	79,0
1931	54	60,0	139	74,3
1930	48	55,8	131	74,4
1929	45	60,0	121	75,6
5 a. keskm.	54	55,1	138	76,2

Möödunud 1933 a. Eestis ilmunud 121 ajalehe hulgas oli päevalehti 15 (12,4%) ja harvemini ilmuvaid 106 (87,6%). Võõrkeelsed (13) moodustasid ajalehtede üldarvust 10,7%:

	Päevalehed	%	Harvemini ilmuvad	%	Kokku	%
Eesti	12	80,0	96	90,6	108	89,3
Saksa	2	13,3	3	2,8	5	4,1
Vene	1	6,7	6	5,7	7	5,8
Juudi	—	—	1	0,9	1	0,8
Kokku	15	100	106	100	121	100

Ajakirju ilmus Eestis 1933 a. 195, neist võõrkeelseid 23 (11,8%):

	1933	%	5 a. (1929—33) keskm.	%
Eesti	172	88,2	158	87,3
Saksa	11	5,7	10	5,5
Vene	9	4,6	8	4,4
Muud	3	1,5	5	2,8
Kokku 195	100		181	100

Katkestamatult läbi aasta ilmus 1933 a. 195 ajakirjast 150 (76,9%), neist eestikeelseid 76,7%:

	% üldarvust	
Eesti	132	76,7
Saksa	10	90,9
Vene	5	55,6
Muud	3	100,0
Kokku 150	76,9	

5 möödunud aasta jooksul on hakanud ilmuma üldse 161 uut ajalehte, neist 142 (88,2%) eestikeelset ja 185 uut ajakirja, nende hulgas eestikeelseid 160 (86,5%):

Ilmuma hakanud:

Uued ajalehed:	1933	1932	1931	1930	1929	Kokku	%
Eesti	41	39	20	22	20	142	88,2
Saksa	1	1	1	—	1	4	2,5
Vene	2	5	1	1	2	11	6,8
Muud	1	2	1	—	—	4	2,5
Kokku 45	47	23	23	23	161	100	

Uued ajakirjad:

	1933	1932	1931	1930	1929	Kokku	%
Eesti	42	35	20	33	30	160	86,5
Saksa	2	2	2	—	1	7	3,8
Vene	2	2	5	3	—	12	6,5
Muud	—	2	1	1	2	6	3,2
Kokku	46	41	28	37	33	185	100

Seisma on jäänud sama aja kestel 137 ajalehte (121 eestikeelset), neist juba esimesel ilmumisaastal 62 (45,3%) ja 154 ajakirja (132 eestik.), neist ilmumisaastal 69 (44,8%):

Ilmumise lõpetanud ajalehed:

	1933	1932	1931	1930	1929	Kokku	%
Eesti	36	34	20	16	15	121	88,3
Saksa	2	—	—	2	—	4	2,9
Vene	2	4	—	—	2	8	5,9
Muud	1	3	—	—	—	4	2,9
Kokku	41	41	20	18	17	137	100

Neist samal aastal

ilmuma hakanud . 20 26 6 3 7 62 45,3

Ajakirjad:

	1933	1932	1931	1930	1929	Kokku	%
Eesti	23	33	33	17	21	132	85,7
Saksa	1	—	1	—	1	3	1,9
Vene	4	3	2	2	—	11	7,2
Muud	—	4	—	2	2	8	5,2
Kokku	33	40	36	21	24	154	100

Neist samal aastal

ilmuma hakanud . 15 20 12 15 7 69 44,8

6. Ajalehtede-ajakirjade ilmumiskoht ja sagedus.

Journal et périodiques d'après le lieu et la fréquence de publication.

Tallinnas ilmub ümmarguselt $\frac{1}{3}$ meie ajalehist (1933 a. 38%, 1932 a. 37,6%). Ilmumise sageduselt on esikohal 1 kord nädalas ilmuvad lehed. Ilmumissagedus 1933 a. (sulgudes 1929 a.):

		%
6—7 korda nädalas	15 (14)	12,4 (18,7)
3 „ „	28 (18)	23,2 (24,0)
2 „ „	9 (11)	7,4 (14,7)
1 „ „	43 (26)	35,5 (34,6)
Tarvidust mööda	26 (6)	21,5 (8,0)
Kokku 121 (75)	100 (100)	

Ajakirjade ilmumiskohaks on peamiselt Tallinn ($\frac{3}{5}$) ja Tartu ($\frac{1}{5}$). 1933 a. ilmus ajakirju (sulgudes 1929 a.):

		%
Tallinnas	123 (101)	63,1 (63,1)
Tartus	41 (33)	21,0 (20,6)
Mujal	31 (26)	13,9 (10,3)
Kokku 195 (160)	100 (100)	

Kõige rohkem — umbes $\frac{2}{5}$ — on ajakirjade hulgas kuukirju (1933 a. 42,0%, 1929 a. 47,5%).

Ajakirjade ilmumissagedus 1933 a. (sulgudes 1929 a.):

		%
1 kord nädalas	23 (16)	11,8 (10,0)
2 „ kuus	26 (22)	13,3 (13,8)
1 „ „	83 (76)	42,6 (47,5)
8 „ aastas	6 (1)	3,1 (0,6)
6 „ „	14 (16)	7,2 (10,0)
4 „ „	16 (12)	8,2 (7,5)
Tarvidust mööda	27 (17)	13,8 (10,6)
Kokku 195 (160)	100 (100)	

1.	Üldarvust — De nombre général																							
	Üldarv — Nombre général des livres									Öppe- (kooli-) raamatuid Livres scolaires									Telsi raamatuid — Autres livres					
	Raamatute arv Nombre des livres			Lehekülgede arv in 8° Nombre des pages calculé en 8°			Raamatute arv Nombre des livres			Lehekülgede arv Nombre des pages			Raamatute arv Nombre des livres			Lehekülgede arv Nombre des pages								
	1933	1932	1931	1933	1932	1931	1933	1932	1931	1933	1932	1931	1933	1932	1931	1933	1932	1931						
0. Üldteosed	105	94	100	13 726	12 266	11 796	—	—	—	—	—	—	105	94	100	13726	12 266	11 796						
Sellest: Kalendrid (üldsisulis- sed)	47	47	48	4 230	4 064	4 112	—	—	—	—	—	—	47	47	48	4 230	4 064	4 112						
Lastekirjandus (-raamatud)	—	1	—	—	234	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	234	—						
1. Mõttecadus	3	6	3	248	898	238	—	1	2	—	144	166	3	5	1	248	754	72						
2. Usuteadus	25	26	21	2 678	3 523	2 148	4	4	4	726	580	592	21	22	17	1 952	2 943	1 556						
3. Ühiskonnateadused	193	191	142	27 591	37 729	23 695	7	7	7	1794	1 184	842	186	184	135	25797	36 545	22853						
Sellest: Statistika	6	5	7	1 718	1 780	2 244	—	—	—	—	—	—	6	5	7	1 718	1 780	2 244						
Rahvatunlus	62	58	28	9 740	9 064	6 178	—	—	—	—	—	—	62	58	28	9 740	9 064	6 178						
Õigus	29	29	3	5 025	4 756	300	—	—	—	—	—	—	29	29	3	5 025	4 756	300						
Põhikirjad	14	3	3	720	152	282	—	—	—	—	—	—	14	3	3	720	152	282						
Kasvatust ja haridust	34	37	23	4 922	4 909	2 434	6	7	4	1 242	1 184	428	28	30	19	3 680	3 725	2 006						
4. Keeleteadus	32	27	28	7 130	5 598	4 376	20	18	21	4 144	3 428	3 590	12	9	7	2 986	2 170	786						
5. Puhiteadused	25	30	29	3 666	3 656	4 406	12	21	21	1 522	2 398	3 210	13	9	8	2 144	1 258	1 196						
Sellest: Matemaatika	7	13	1	896	1 278	104	7	12	—	896	1 150	—	1	1	—	—	128	104						
6. Rakendusteadused	58	66	69	6 089	7 802	13 622	—	3	6	—	156	4 620	58	63	63	6 089	7 646	9 002						
Sellest: Arstiteadus	12	13	12	1 298	1 880	2 378	—	—	—	—	—	—	12	13	12	1 298	1 880	2 378						
Tehnika	14	8	4	1 559	918	4 184	—	—	—	—	4 184	14	8	—	—	1 559	918	—						
Maatunlus	17	30	27	1 976	2 910	3 004	—	—	—	—	436	17	30	25	1	1 976	2 910	2 570						
7. Kunst	42	41	36	3 870	4 052	3 262	3	6	6	116	495	584	39	35	30	3 754	3 557	2 678						
8. Kirjandus, Hukirjandus	147	152	187	24 219	24 954	30 214	—	4	3	1 030	636	336	143	149	186	23 189	24 318	29 878						
Sellest: Proosa	99	107	147	19 791	20 474	26 356	—	—	—	—	—	—	99	107	147	19 791	20 474	26 356						
Eepos seotud kõnes ja luuletised	12	7	10	910	544	1 724	—	—	—	—	—	—	12	7	10	910	544	1 724						
Näidendid	23	27	18	1 822	2 332	1 498	—	—	—	—	—	—	23	27	18	1 822	2 332	1 498						
9. Ajalugu, Maateadus	58	61	28	9 971	11 646	6 810	20	15	15	3 046	2 404	2 566	38	46	13	6 925	9 242	4 244						
Sellest: Ajalugu	34	42	18	6 563	8 002	4 174	10	8	10	1 782	1 338	1 680	24	34	8	4 781	6 061	2 488						
Maateadus	24	19	10	3 408	3 644	2 636	10	7	5	1 264	1 066	880	14	12	5	2 144	2 578	1 756						
Kokku	688	694	643	99 188	112 124	100 567	70	78	83	12 378	11 425	16 506	618	616	560	86 810	100 699	84 061						
	Raamatud —																							
0. Oeuvres générales	87	55	57	1 568	1 246	1 262	—	—	—	—	—	—	87	55	57	1 568	1 246	1 262						
Dont: Almanachs	12	23	18	360	702	520	—	—	—	—	—	—	12	23	18	360	702	520						
Littérat. pour les enfants	—	4	4	—	64	88	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	64	88						
1. Philosophie	3	2	1	52	46	16	—	—	—	—	—	—	3	2	1	52	46	16						
2. Théologie	45	70	37	729	1 017	684	—	—	—	—	—	—	45	70	37	729	1 017	684						
3. Sciences sociales	270	242	245	4 190	3 856	3 552	4	—	—	48	—	—	266	242	245	4 142	3 856	3 552						
Dont: Statistique	—	1	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	24	—						
Economique	96	71	68	1 265	1 024	782	—	—	—	—	—	—	96	71	68	1 265	1 024	782						
Droit	11	11	1	277	270	16	—	—	—	—	—	—	11	11	1	277	270	16						
Réglements etc.	62	69	71	1 006	934	900	—	—	—	—	—	—	62	69	71	1 006	934	900						
Éducation et instruction	50	30	23	772	548	380	4	—	—	48	—	—	46	30	23	724	548	380						
4. Philologie	13	13	5	232	273	96	—	7	2	—	156	32	13	6	3	232	117	64						
5. Sciences pures	11	11	18	153	162	266	—	4	—	—	44	—	11	7	18	153	118	266						
Dont: Mathématique	—	1	18	—	16	266	—	1	—	—	16	—	—	1	18	—	—	266						
6. Sciences pratiques	72	72	92	1 116	1 217	1 640	—	—	1	—	—	16	72	72	91	1 116	1 217	1 634						
Dont: Médecine	19	15	11	210	218	172	—	—	—	—	—	—	19	15	11	210	216	172						
Téchnique	2	6	—	56	120	—	—	—	—	—	—	—	2	6	—	56	120	—						
Agriculture	42	43	47	688	745	838	—	—	—	—	—	—	42	43	47	688	745	838						
7. Beaux-arts	105	74	48	1 816	1 310	704	—	—	—	—	—	—	105	74	48	1 816	1 310	704						
8. Littérature, Belles-lettres	17	23	52	378	552	954	1	—	—	16	—	—	16	23	52	362	552	954						
Dont: Prose	8	12	34	168	260	618	—	—	—	—	—	—	8	12	34	168	260	618						
Poèmes épiques et vers	2	2	7	46	48	132	—	—	—	—	—	—	2	2	7	46	48	132						
Oeuvres dramatiques	5	9	8	132	244	194	—	—	—	—	—	—	5	9	8	132	244	194						
9. Histoire, Géographie	37	28	17	609	422	332	9	2	4	229	25	130	28	26	13	380	397	212						
Dont: Histoire	9	13	4	130	329	80	1	1	—	32	24	—	8	17	4	88	305	80						
Géographie	28	10	13	489	93	252	8	1	4	197	1	120	20	9	9	292	92	132						
Total	660	590	572	10 843	10 101	9 536	14	13	7	293	225	168	646	577	565	10 550	9 876	9 368						
Üldse — Gr. total	1 348	1 284	1 215	110 031	122 225	110 103	84	91	90	12 671	11 650	16 674	1 264	1 193	1 125	97 360	110 575	93 429						

¹⁾ Brošüütriks on loetud trükikõõs, mis ei koosne enam kui kahest trükipoognast (32 lk. ja vähem).

Livres et brochures en langue estonienne en Estonie de 1931-33.

Keel — D'après la langue										Huumiskoht — Lieu de publication													
Eestikeelseid ühes võrkeeloga Estonienne avec une langue étrangère			Puht eestikeelseid Estonienne			Neist — Dont					Tallinn Parus à Tallinn			Tartu Parus à Tartu			Müjal Parus en autres villes et bourgs						
						Algupärasteid Éditions originales		Tõlkeld Traductions															
Raamatute arv — Nombre des livres																							
1933	1932	1931	1933	1932	1931	1933	1932	1931	1933	1932	1931	1933	1932	1931	1933	1932	1931	1933	1932	1931	1933	1932	1931

Livres.

13	12	12	92	82	88	91	81	87	1	1	1	53	40	37	24	27	28	28	27	35
—	—	—	47	47	48	47	47	48	—	—	—	20	25	16	6	8	11	21	14	21
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
—	—	—	3	6	3	2	4	3	1	2	—	1	2	—	2	4	3	—	—	—
—	1	—	25	25	21	22	23	20	3	2	1	18	19	10	2	6	3	5	1	8
10	19	9	183	172	133	180	169	132	3	3	1	108	131	96	58	44	28	27	16	18
2	5	3	4	—	4	4	4	4	—	—	—	4	5	2	—	1	—	—	—	—
4	4	—	58	54	28	57	54	28	1	—	—	38	39	13	13	8	2	11	11	13
2	—	1	27	29	2	26	27	2	1	2	—	12	20	1	12	6	2	5	3	—
1	1	2	13	2	3	13	2	3	—	—	—	6	3	1	3	—	1	5	—	1
—	2	1	34	35	22	34	35	22	—	—	—	17	19	12	14	18	9	3	—	2
5	7	9	27	20	19	27	20	19	—	—	—	5	6	7	25	24	19	2	—	2
5	3	1	20	27	28	19	26	28	1	1	—	4	6	1	20	21	24	1	3	4
—	—	—	7	13	1	7	13	1	—	—	—	4	—	—	6	6	1	1	3	—
5	14	9	53	52	60	51	50	60	2	2	—	25	28	41	27	31	20	6	7	8
3	2	1	9	11	7	10	11	7	2	1	—	3	2	4	7	9	7	2	2	1
—	—	—	14	8	4	14	8	4	—	—	—	4	8	4	10	—	—	—	—	—
2	11	6	15	19	21	15	19	21	—	—	—	8	11	12	6	15	8	3	4	7
—	1	2	42	40	34	42	40	33	—	—	1	20	21	24	12	13	7	1	7	5
1	1	1	146	151	186	84	74	93	62	77	93	44	49	56	86	89	117	17	14	14
1	—	1	98	107	140	38	35	58	60	72	88	23	26	43	68	69	96	8	12	8
—	—	—	12	7	19	12	7	17	—	—	2	1	2	7	4	5	9	7	—	3
—	—	—	23	27	18	22	23	16	1	4	2	18	20	6	4	5	9	1	2	3
6	8	1	52	53	27	49	48	27	3	5	—	17	13	5	34	45	22	7	3	1
3	5	1	31	37	17	28	34	17	3	3	—	5	7	3	23	32	14	6	3	1
3	3	—	21	16	10	21	14	10	—	2	—	12	6	2	11	13	8	1	—	—
45	66	44	643	628	599	567	535	502	76	93	97	304	315	277	290	301	271	94	78	95

Brochures.

2	2	4	85	53	53	81	52	53	4	1	—	38	23	19	35	17	21	14	15	17
—	—	—	12	23	18	12	23	18	—	—	—	4	10	7	4	2	4	4	11	7
—	—	—	—	4	4	—	4	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	1
—	—	—	3	2	1	3	2	1	—	—	—	—	—	1	2	2	—	1	—	—
1	2	1	44	68	36	39	62	33	5	6	3	25	35	23	4	17	3	16	18	11
6	5	5	264	237	240	261	234	239	3	3	1	111	117	98	75	67	70	84	58	77
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
1	2	1	05	60	67	94	60	67	1	—	—	27	19	8	34	25	22	35	27	38
—	—	—	11	11	1	11	11	1	—	—	—	4	8	1	6	3	—	1	—	—
3	—	2	59	69	69	59	69	69	—	—	—	30	41	32	9	12	16	23	16	23
1	—	—	49	30	23	48	30	23	1	—	—	21	14	13	12	9	6	17	7	4
3	6	4	10	7	1	10	7	1	—	—	—	—	2	2	11	11	3	2	—	—
2	3	7	9	8	11	9	8	11	—	—	—	3	1	2	8	10	16	—	—	—
—	—	7	—	1	11	—	1	11	—	—	—	—	1	2	—	16	—	—	—	—
39	19	10	43	53	82	41	52	79	2	1	3	16	26	47	50	42	29	6	4	16
7	3	1	12	12	10	10	11	9	2	1	1	1	5	3	14	9	4	4	1	4
—	—	—	2	6	—	2	6	—	—	—	—	4	—	—	2	2	—	—	—	—
21	16	7	21	27	40	21	27	38	—	—	2	9	12	22	32	29	21	1	2	4
29	16	—	76	58	48	64	48	44	12	10	4	74	48	28	10	6	14	21	20	6
—	—	3	17	23	49	12	18	42	5	5	7	13	13	25	2	6	17	2	4	10
—	—	3	3	12	31	5	8	26	3	4	5	5	6	13	1	2	18	2	4	8
—	—	—	2	2	7	1	2	7	1	—	4	2	1	5	1	1	1	—	—	1
—	—	—	5	9	8	4	8	6	1	1	2	5	6	7	—	3	—	—	—	1
4	6	7	33	22	10	33	22	10	—	—	—	13	9	7	20	17	8	4	2	2
4	4	7	24	16	4	24	16	4	—	—	—	13	9	7	9	16	2	—	2	2
76	59	41	584	531	531	553	505	513	31	26	18	293	274	252	217	195	181	150	121	139
121	125	85	1 227	1 159	1 130	1 120	1 040	1 015	167	119	115	597	589	529	507	496	452	244	199	234

Keskmiseks autobuseliini pikkuseks suvel üle riigi oli 51,3 km. Missugune peamiselt on autobuseeliinide pikkus, näitab nende arvu liigitamine pikkuse järgi.

Autobuseliinid pikkuse järgi — Lignes d'autobus d'après la longueur

Liinide pikkus km Longueur des lignes km	Liinide arv — Nombre des lignes	
	suvel en été	talvel en hiver
0—20	11	9
20—50	45	37
50—75	32	30
75—100	7	7
üle 100	6	—
Kokku	101	83

Kõige pikem liin on 200 km (Tartu-Narva-Jõesuu liin) ja kõige lühem 8 km pikk (Tallinn-Nõmme liin).

Enamus liinidest, nagu näha tabelist, on 20—50 km (44,5% üldarvust) ja 50—75 km (31,8% üldarvust) pikad.

Autobuseliinidel veetakse peamiselt reisijaid olugi, et nad on suuremosalt segaveo liinid. Puhtkaubaveo liine oli viimasel aastal ainult 4.

2. Tegevuse kestus. Tegevus kõikidel autobuseeliinidel kestis suve sesoonil 13327 päeva ehk keskmiselt ühe liini töötamise ajaks tuleb lugeda 132 päeva. Talve sesooni kestus on lühem kogumissmas 6887 päeva ehk keskmiselt ühe autobuseliini kohta 83 päeva; alla 100 päeva töötas suve sesoonil 101 liinist ainult 24, talve sesoonil olid üle 100 päeva töötavad autobuseliinid vähemuses — (83 hulgast 24).

Reisijate vedu autobustel — Transport des voyageurs.

4.	Reisijate arv Nombre des voyageurs			Reisija-km arv Nombre des voyageurs-km		
	suvel	talvel	kokku	en été	en hiver	total
1933/34	445 632	249 038	694 670	9384 543	4409 822	13 884 365
1932/33	220 568	131 417	300 985	6537 375	3130 329	9 668 204
1931/32	257 853	82 515	340 368	7651 420	2300 859	9 952 279

3. Reisijate vedu. Autobuseühendust kasutati viimasel aastal märksa enam, kui kahel eelmisel aastal. Autobustel veetud reisijate arv viimasel aastal on suurem eelmisest peaaegu kaks korda (92,4%) ja eelviimasest veidi üle kahe korra, kuna aastad 1932/33 ja 1931/32 erinesid vähe reisijate veo poolest. Samuti on reisija-km arv viimasel aastal tunduvalt kasvanud, kuid mitte sel määral kui reisijate arv, olles vaid 43,6% võrra suurem eelmise aasta reisija-km arvust. Reisijate arv kasvas peamiselt lühimaalistel sõitjate arvel, nimelt Tallinn-Nõmme autobuseliini avamise tõttu, mille liikus aastast 263 311 reisijat (reisijate üldarv suurenes 333 785 võrra) selle tõttu jäi reisija-km arvu kasv taha reisijate arvu kasvust.

Võrreldes reisijate liikumist autobustel reisijate liikumisega raudteel näeme, et autobuste tähtsus on väike. Autobustel veetud reisijate arv moodustab ainult 8,9% raudteedel sõitnute arvust ja reisija-km järgi on autobustel sõitnute osatähtsus 6,3% raudteedel liikunud reisijaist.

Raudteedega paralleelsetel autobuseliinidel liikus 311 421 reisijat andes 3 609 015 reisija-km.

Autobustel liikunud reisijate üldarvudest moodustavad nimetatud arvud 44,8% ja 25,9%, seega nimetamisväärse osa. Reisijateveo alal pole autobuseliinid mitte ainult raudteeveo ühendajaks ja juurdeveo abinõudeks raudteede, vaid ka konkurentideks. Autobused on raudteele võistlejaks peaaeglikult lühimaalistel sõitudel, nimelt moodustab Tallinna-Nõmme vaheline liikumine autobustel kogu liikumisest raudteedega paralleelsetel autobuseliinidel (311 421 reis. ja 3 609 015 r-km) reisijate arvult 87,7% ja reisija-km järgi 53,8%. Teatavasti osutus reisijate vedu raudteel 1933/34 a. Tallinna-Pääsküla vahel eelmisest aastast väiksemaks ligikaudu sama võrra, kui oli sõitjaid Tallinna-Nõmme autobustel.

Raudteede reisijateveoga võrreldes on aga reisijate vedu, mis toimus raudteedega paralleelsetel autobuseliinidel, väike, moodustades reisijate arvust 3,9% ja reisija-km järgi 1,6%.

Sõidukaugus reisijatel autobustel 1933/34 oli suvesesoonil keskmiselt 21,1 km talve sesoonil 18,0 km ehk keskmiselt aastas 19,9 km. Keskmine sõidukaugus raudteedel III kl. reisijatel oli 1/r. 25,6 km ja k/r. 43,1 km. Varematal aastatel oli keskmine reisija sõidukaugus autobustel veidi suurem 1933/34 a., nimelt 1932/33 a. 26 km ja 1931/32. 29,2 km.

Reisijate arvu jagunemist autobustel autobuseliini pikkuse järgi näitab järgnev tabel.

Reisijate vedu liinide pikkuse järgi — Transport des voyageurs d'après la longueur des lignes.

5.	Liinide pikkus Longueur des lignes	Veetud reisijate arv Nombre des voyageurs transportés		Reisija-km arv Nombre des voyageurs-km	
		suvel	talvel	en été	en hiver
0—20		216 765	147 754	1 702 709	1 335 405
20—50		100 319	43 710	1 990 404	966 087
50—75		82 877	39 512	2 911 094	1 378 178
75—100		30 511	18 062	1 460 081	820 152
üle 100		15 160	—	1 320 255	—
Kokku		445 632	249 038	9 384 543	4 499 822

Tabelist nähtub, et lühema maa peale sõitjad on ülekaalus, nende osatähtsust tõstab Tallinna-Nõmme vaheline elav liikumine. Sesoonide järgi kauguse astmetes suurt erinevust pole märgata.

Vaadeldes reisijate vedu autobuseliinide väljumise koha järgi (tab 1) näeme, et Tallinnast väljuvatel liinidel on liikunud üle poole kogu autobustel veetud reisijaist, sealjuures omab Tallinn-Nõmme autobuseliini peatähtsuse, mille liikunud reisijad moodustavad suvisel sesoonil 59,4% Tallinnast väljuvate liinide reisijaist ning 35,2% kogu autobustel

veetud reisijaist, talvisel sesoonil olid vastavad suhtarvud 77,7% ja 46,5%. Peale selle on reisijate arvud suuremad veel Tartust ja Tartumaalt, Viljandist ja Viljandimaalt, Pärnust ja Virumaalt väljuvatel autobuseliniidel. Viimase reisijate arvu tõstab lühimaaline Narva-Narva-Jõesuu vaheline autobuseliin, kus võrdlemisi elav reisijate liikumine.

Kaubavedu autobustel — *Transport des marchandises.*

6.	tonnides — ton			Tn-km — ton-km		
	suvel	talvel	kokku	en été	en hiver	total
1933/34 .	990,6	589,3	1 588,9	46 179	33 610	79 789
1932/33 .	992,1	434,6	1 426,6	65 476	25 462	90 938
1931/32 .	1126,8	552,1	1 678,9	59 674	34 501	94 175

4. Kaubavedu.

Transport des marchandises.

Kaubavedu autobustel pole kuigi suur, ainult 1 588 tn ja 79 787 tn-km viimasel aastal.

Raudtee vedudega võrreldes on kaubavedu autobustel tähtsusetu, moodustades veetud kaubaras-kuse järgi ainult 0,07% ja tn-km-te järgi 0,04%.

Autobustel veetud kaubast oli kaubaveoliinidel veetud 536,5 tn ehk 33,7% üldveost ja tn-km järgi 25,2%. Kaubaveoliinid olid 1933/34 a. peamiselt Tallinnast rannakohtadesse ja Viljandimaal-Põltsamaa-Võhma vahel. Selle tõttu ka kaubaveo üldsummas Viljandimaa veod on suuruse poolest esikohal 49,5%. Sellele järgneb Kuressaarest väljuvate liinide vedu 16,6%-ga üldsummast ja kolmandale kohale jääb Tallinnast väljuvate liinide vedu 15,0%-ga üldsum-mast. Saaremaal pole raudteid sisemaaliseks kauba-veoks, seetõttu on seal veod autobustel suuremad.

Keskmiseks veokauguseks autobustel veetud kau-bal oli suvesesoonil 46 km ja sügis-talvisel sesoonil 57 km. Raudteedel veetud kauba keskmiseks veo-kauguseks kohalikus veos oli 116,1 km. Seega auto-buste veod on raudteede vedudega võrreldes lühi-maalised.

Kaubavedu toimub veel veoautodel, mil määral neil kaupa veetud, pole vastavate andmete puudu-misel teada. Veoautod peavad nõutama oma tege-vuseks veoload maavalitsustelt, nende põhjal näeme, kui palju autosid on vedude alal tegutsenud.

1933/34 a. anti veoautodele tegevuselubasid üldse 258. Neist arvesse võttes ainult maa-valitsuste poolt väljaantud lubasid, mis arvata-vasti kasutati pikema maa vedudeks, sai tegevuslu-basid 115 veoautot ja peale selle veel ühekordseteks vedudeks 1849 luba. Rohkem tegevuslubasid võeti Pärnu, Viru ja Harju maades.

Autobuste tegevus. Eelpool toodud reisijate-ja kaubaveo sooritamiseks sõitsid autobused suvisel hooajal 1 519 243 km ja talvisel — 751 921 km. Reisija-km oli samal ajal sõidetud 9 384 543 ja 4 499 822, nii et keskmiselt ühe läbisõidetud km kohta suvisel hooajal tuli 6,1 reisijat ja talvisel 5,0 reisijat.

5. Autobuseliine

Viimastel aastatel autobuse-teenivad autobused. liine teenivate autobuste arv:

	suvisel hooajal	talvisel hooajal
1933/34 . .	132	102
1932/33 . .	118	104
1931/32 . .	125	114

Suvisel hooajal on viimasel aastal eelmistest aastatest enam autobusi liikvel, kuna talvisel hooajal vähem.

Tallinnast ja Pärnust väljuvatel liinidel ja Valga-maa liinidel tegutseb enamasti mitu autobust.

Firmade järgi oli kõige enam autobuseliinidel prantsuse autobusi. Nii oli viimasel aastal suvisel hooajal kogu autobuste arvus Chevrolet 24, Renault 19, Reo 18, Dodge Brothers 12, Fordi 15, International 9; peale selle tuli ette veel 19 mitmesugust firmat.

Istekohtade arvu poolest olid autobused, mis liinidel teenisid, enamikus 13—20 istmelised. Neid oli suvisel hooajal 66, ülejäänud on enamikus 21—28 istmelised. Autobusi istmete arvuga üle 30 tuleb ette vähe.

Autobuseliinidel liikuvate autobuste võime on enamikus 12—14 HP, sagedamini tuleb ette ka veel autobusi võimega 16—20 HP.

Autobuseliinipidajad. 1933/34 a. oli suvisel hooajal 47 liinipidajad ja talvisel 43 pidajat. Pidajad on suuremjaolt eraisikud, ainult o.-ü. Mootor'i käes on suuremjaagu Tallinnast väljuvaid liine.

Autobuseliinide kohta varem Keskbüroo väljaandeis ilmunud:

Autobuseliinid 1930 a. — P. Semper, Eesti Statistika nr. 116(7)—117(8) 1931 a., lk. 447—448.
Autobuseliinid 1922—29 a. — P. Semper, Eesti Statistika nr. 103(6) 1930 a. lk. 342—344.

Autobussiliinid 1931/32 — 1933/34 — Lignes d'autobus de 1931/32 — 1933/34.

	Liini pikkus km Longueur de ligne		Tõõtanud päevade arv Nombre des jours d'activité		Jõuavahkritega läbisõidetud tük-km arv Nombre des km parcourus 1000		Veetud reisirjate arv Nombre des voyageurs		Reisirjate km arv Nombre des voyageurs-km		Veetud kauba raskus tonnides Marchandises en ton		Kauba tük-km arv Nombre des ton-km	
	1*)	2**)	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
1933/34	5 129	3 905	13327	6 887	1 519	731	445 632	249 038	9384 543	4499 822	999,6	589,3	46 179	33 610
1932/33	4 568	3 576	12 714	6 035	1 314	684	229 568	131 417	6537 875	3130 329	992,1	434,6	65 476	25 462
1931/32	5 008	4 588	12 376	5 658	1 309	548	257 853	82 515	7651 420	2306 869	1 126,8	552,1	59 674	34 501
1933/34														
Tallinn—Virtsu	144	—	107	—	34	—	4 008	—	452 911	—	—	—	—	—
—Märjamaa—Pärnu	142	—	163	—	30	—	7 312	—	515 528	—	—	—	—	—
—Haapsalu	100	—	40	—	8	—	1 399	—	139 207	—	—	—	—	—
—Võsu	102	—	114	—	15	—	2 293	—	180 019	—	—	—	—	—
— k. v.	102	—	8	—	2	—	—	—	—	—	5,8	—	589	—
—Loksa—Viinistu k. v.	—	82	—	68	—	7	—	201	—	—	—	58,1	—	3 706
—	82	82	196	160	33	27	7 766	7 041	337 619	268 405	—	—	—	—
—Märjamaa	73	73	8	70	1	9	44	1 398	1 650	59 954	11,4	—	680	—
—Leesi	70	—	194	—	24	—	5 035	—	178 648	—	—	—	—	—
—Loksa k. v.	70	—	84	—	8	—	195	—	11 856	—	83,6	—	5 777	—
—	70	70	197	162	31	24	9 938	5 641	329 545	213 079	—	—	—	—
—Tsitre—Leesi	—	70	—	100	—	12	—	2 047	—	72 985	—	—	—	—
—Kose—Ardu—Kulmetsa	63	66	181	27	40	21	8 061	3 504	350 900	152 667	7,3	—	353	—
—Juuru—Kaiu	66	66	158	59	23	8	4 001	1 119	176 526	39 010	—	—	—	—
—Pihralu	64	—	72	—	13	—	700	—	41 342	—	30,5	—	1 935	—
—	60	60	135	42	10	5	2 786	756	102 485	30 878	12,0	—	507	—
—Anija—Raudoja	48	48	162	56	14	4	3 573	1 138	92 308	28 810	—	—	—	—
—Keila—Joa	31	31	150	39	11	2	3 565	336	78 824	7 095	—	—	—	—
—Rannamõisa—Suupi	24	24	106	28	25	3	16 615	987	202 892	14 511	—	—	—	—
—Kurva—Nabala	24	24	167	92	8	4	1 944	808	37 076	14 548	—	—	—	—
—Merivälja—Viimsi—Tammneeme	14	14	198	167	22	13	22 851	7 715	207 888	70 732	—	—	—	—
—Nõmme	8	8	198	167	135	105	157 270	116 041	1 015 740	928 328	—	—	—	—
Vasalemma—Nõva	43	43	151	77	15	3	2 104	441	20 099	5 469	29,7	—	891	—
Keila—Joa—Keila alev	13	—	21	—	—	—	367	—	4 808	—	—	—	—	—
Klooga—Laulasmaa	9	—	132	—	5	—	3 266	—	24 126	—	—	—	—	—
Kokku	1 431	761	3 002	1 314	532	247	265 061	149 263	4 551 987	1 917 325	180,9	58,1	10 732	3 706
Rakvere—Tudulinna—Rannapungerja	83	83	86	16	14	2	1 228	226	41 500	7 030	21,5	3,2	1 032	144
—Võsu	51	51	178	28	14	2	1 004	190	56 273	4 834	—	—	—	—
—Venivere	46	46	197	168	19	14	2 782	3 073	75 114	82 971	—	—	—	—
—Viru—Nigula	30	30	62	31	4	2	461	140	13 600	4 040	25	21	690	588
Jõhvi—Isaku	32	32	152	49	9	3	1 114	272	23 808	5 632	27	18	1 728	576
Narva—Jõusu—Auvere	16	—	91	—	6	—	5 078	—	75 270	—	—	—	—	—
—Narva	14	14	91	168	12	10	13 692	15 018	184 842	210 760	—	—	—	—
Tapa—Võsu	54	54	108	8	7	—	970	15	22 546	207	—	—	—	—
Isaku—Lohusuu	28	—	36	—	2	—	48	—	1 184	—	—	—	—	—
Total	354	310	1 001	462	87	39	27 297	18 932	494 245	316 380	73,5	42,2	3 450	1 308
Haapsalu—Lihula	54	54	163	138	18	16	1 877	1 846	66 835	58 055	3	4	150	160
—Spithami	47	—	51	—	4	—	318	—	9 605	—	8	—	320	—
Heistermaa—Kärdla—Luige	56	56	165	55	15	4	1 134	272	31 361	8 376	1	—	28	—
Saulepi—Lihula	47	—	30	—	3	—	90	—	3 015	—	—	—	—	—
Risti—Lihula	47	47	96	40	9	4	677	408	14 174	10 937	—	—	—	—
Emmaste—Keina—Heistermaa	40	40	191	54	11	3	2 924	679	72 048	17 242	22	2	440	60
Kokku	291	197	696	296	60	27	7 020	3 295	197 038	94 610	34	6	938	226
Kuressaare—Kuiviste	84	84	305	167	51	28	5 782	5 179	357 051	290 672	95	30	7 980	2 520
—Torgu	49	49	164	139	17	14	1 282	1 156	43 086	40 406	35	30	1 750	1 680
—Leisi—Parasmetsa	46	46	165	138	15	13	1 710	1 430	58 791	43 617	12,8	10,5	5 482	462
—Lümmada	40	40	177	108	14	8	582	571	12 815	20 589	15	12	525	360
—Kihelkonna	36	36	166	138	12	10	975	1 024	28 300	30 651	5	—	66	—
Kokku	255	255	977	690	109	73	10 331	9 366	501 933	425 935	162,8	91,5	15 803	5 012
Paide—Anna—Kose	55	55	152	32	17	3	1 687	261	82 908	12 643	—	—	—	—
—Risti	34	—	26	—	1	—	332	—	6 782	—	0,3	—	630	—
Kiitsi—Rakvere	40	40	163	80	11	5	4 764	2 366	91 379	43 604	—	—	—	—
Rakke—Koeru	—	16	—	52	—	2	—	218	—	3 356	—	—	—	—
—Paosvere	29	29	147	51	12	3	1 297	221	21 491	3 716	1,3	—	20	—
Järva—Madise—Tapa	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Järva—Jaani—Tapa	39	—	183	183	28	10	5 628	1 884	101 314	33 912	14,6	1,1	176	19
Järva—Madise—Paide	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	265	140	671	398	69	23	13 708	4 956	303 874	97 231	16	1,1	726	19

*) apr. — okt. **) okt. — apr. *) avril — oct. **) oct. — avril.

Autobuselinid 1931/32 — 1933/34 — Lignes d'autobus de 1931/32 — 1933/34 (suite).

	Liini pikkus km Longueur de ligne		Töötanud päevade arv Nombre des jours d'activité		Jõutvõime ritega libisõidetud tuh-km arv Nombre des km parcourus 1000		Veetud reisijate arv Nombre des voyageurs		Reisijate km arv Nombre des voyageurs-km		Veetud kauba raskus tonnides Marchandises en ton		Kauba km arv Nombre des ton-km	
	1*)	2**)	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Tartu—Mustvee—Lohusuu	84	84	132	56	22	9	2 097	921	144 166	50 435	—	—	—	—
—Ola—Viljandi	81	81	154	94	25	15	4 673	2 023	203 993	94 803	—	—	—	—
—Räpina—Võõpsu	75	75	132	53	21	9	2 628	1 035	113 530	42 632	—	—	—	—
—Pala	75	75	132	42	20	6	1 396	486	48 245	15 961	5	—	92	40
—Põltsamaa	61	61	132	39	16	5	2 919	830	105 191	30 100	—	—	—	—
—Mustvee	61	61	132	37	16	5	1 590	540	51 899	16 315	24	—	868	65
—Narva-Jõesuu	68	68	142	19	19	8	2 353	947	114 972	43 703	7,8	2,4	332	137
—Kanepi	69	69	38	35	12	5	1 050	460	45 198	22 214	5	—	83	—
—Otepää—Pihajärve	200	—	—	—	—	—	—	—	32 590	—	—	—	—	—
—Kõrvald	50	50	147	52	14	5	3 872	1 021	124 940	32 411	—	—	—	—
—Otepää	46	—	140	—	14	—	2 029	—	89 128	—	—	—	—	—
—Kõrvald	—	44	—	52	—	4	—	—	523	—	—	—	—	—
Jõgeva—Mustvee	45	45	121	36	11	3	1 653	579	38 245	12 578	3,7	—	98	31
Otepää—Palupera	15	15	154	60	12	4	2 145	500	34 320	7 500	—	—	—	—
Kokku	1 011	809	1 766	636	230	88	33 317	10 824	1322 082	422 530	45,5	6,4	1 473	273
Pärnu—Lihula	68	68	157	63	21	9	2 096	833	84 263	32 158	—	—	—	—
—Tõstamaa—Saulepi	66	66	178	193	22	10	3 049	2 481	118 607	90 801	—	—	—	—
—Häädemeeste—Ikla	65	65	156	110	20	15	2 444	1 387	90 503	46 304	—	—	—	—
—Talli	63	63	131	63	17	9	2 250	743	103 380	48 222	—	—	—	—
—Urissaare	57	57	99	22	10	2	870	193	43 299	9 821	—	—	—	—
—Tori—V.-Vändra	55	55	139	117	15	18	2 553	1 306	94 127	55 140	—	—	—	—
—Jakobi—Uduvere—Vigala	45	45	133	138	13	9	1 621	1 572	45 156	44 031	—	—	—	—
—Tõhela	42	42	141	67	12	6	2 055	1 010	65 092	33 378	54,7	14,0	1 704	365
—Sindl	14	14	197	166	17	14	9 050	6 945	111 467	95 830	—	—	—	—
—Nüta	15	15	187	76	11	5	2 544	1 073	36 624	15 181	5,3	0,2	79	3
Kokku	490	490	1 548	1 015	158	98	28 550	17 639	799 418	470 866	60	14,8	1 783	368
Viljandi—S.-Jaani—V.-Vändra	59	59	139	97	17	10	3 312	2 109	86 428	56 404	0,1	—	1	—
—Tõrva	53	53	156	60	16	6	3 588	1 399	96 425	38 820	5,1	—	228	—
—Pikkasilla	52	52	160	98	16	10	4 526	2 366	102 329	57 735	7,9	—	2 313	—
—Pärnu	98	—	6	—	1	—	213	—	17 319	—	—	—	—	—
—Rimmu	20	—	39	—	2	—	341	—	5 555	—	4,7	—	89	—
—S.-Kõpu	24	24	153	137	8	7	3 242	2 875	56 131	53 447	5,2	—	121	—
Põltsamaa—Jõgeva—Võhma	—	60	—	153	—	11	—	—	—	—	—	364	—	22 500
—Viljandi	49	49	167	75	16	7	3 972	2 040	115 620	64 348	—	—	—	—
—Jõgeva	31	31	365	241	23	15	6 405	4 535	158 752	105 130	—	—	—	—
—K. v.	31	—	172	—	10	—	—	—	—	—	389	—	7 780	—
—Võhma	28	28	84	42	5	3	1 681	1 420	33 152	30 238	—	—	—	—
Nüta—Viljandi	35	35	156	66	11	6	2 004	1 170	52 723	36 217	3,5	2,3	123	82
—Taagepera	16	16	79	32	2	1	493	246	7 624	3 718	—	—	—	—
Risti—Võhma—Viljandi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— ja Võhma	59	59	132	144	16	17	3 928	4 210	108 660	121 986	2,4	2,4	120	108
Nudiste—Viljandi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	555	466	1 808	1 145	143	93	33 705	22 379	840 718	568 049	417,9	368,7	10 775	22 690
Võru—Võõpsu	53	53	143	59	15	6	2 046	775	14 322	5 425	—	—	—	—
—Misso	51	51	140	52	14	5	2 056	605	52 680	18 125	6	—	415	—
—V.-Kumste	46	46	128	47	11	4	1 732	371	11 732	2 968	—	—	—	—
—Mõniste	41	41	141	60	18	6	1 833	805	50 525	26 831	—	—	—	—
—Laitana	32	32	140	52	9	3	2 398	722	43 752	14 032	—	—	—	—
—Rogosi	30	30	135	45	8	3	2 327	523	41 017	11 234	—	—	—	—
—Kanepi	28	28	141	48	8	3	1 475	455	34 108	10 310	3	0,5	84	14
—Põlva	26	26	142	69	17	4	2 225	737	13 350	4 722	—	—	—	—
Kokku	307	307	1 110	432	96	34	16 122	5 106	261 486	93 697	9	0,5	499	14
Valk—Sooru—Tõrva	34	34	158	75	10	5	2 226	841	21 456	18 074	—	—	—	—
Tõrva—Soe—Valk	30	30	187	163	11	10	2 521	2 021	23 783	21 947	—	—	—	—
—Puka	32	32	183	164	11	9	3 271	3 434	49 250	44 723	—	—	—	—
—Taagepera	20	20	67	33	3	1	425	201	5 485	2 687	—	—	—	—
Kokku	116	116	595	435	35	25	8 443	6 497	99 974	88 231	—	—	—	—
Petseri—Laura	32	32	143	57	10	4	2 026	758	12 156	4 548	—	—	—	—
—Värskü	22	22	10	7	—	—	52	35	532	420	—	—	—	—
Kokku	54	54	153	64	10	4	2 078	793	12 688	4 968	—	—	—	—
Üldse	5 129	3 905	13 327	6 887	1 519	751	445 632	249 038	9 384 543	4 499 822	999,6	539,3	46 179	33 610

LENNULIINID 1930—33 a.¹⁾
TRANSPORTS AÉRIENS de 1930—33.

Sisu: 1. Lennuühenduse kestus ja sagedus, lhk. 586. 2. Lennukid ja personaal, lhk. 587. 3. Lendude ja lennatud km arv, lhk. 587. 4. Reisijate vedu, lhk. 588. 5. Pagasi vedu, lhk. 588. 6. Kaubavedu, lhk. 589. 7. Postivedu, lhk. 589. 8. Transiitvedu, lhk. 590. 9. Ühe lennu keskmine koorem, lhk. 590. 10. 1921/22—27 a. ja 1930—33 tegevusperioodide võrdlus, lhk. 590.

Bestil on praegu lennuühendus Tallinna kaudu kogu Euroopaga ja nimelt:

1. Tallinn—Riia—Königsbergi lennuliini kaudu — Öhtu-Euroopaga.

2. Tallinn—Riia—Varssavi lennuliini kaudu — Kesk- ja Lõuna-Euroopaga.

3. Tallinn—Leningradi lennuliini kaudu — Ida-Euroopaga.

4. Tallinn—Helsingi lennuliini kaudu — Põhja-Euroopaga. 1934 a. on Tallinnal otsesem lennuühendus üle Helsingi ka Stockholmiga.

Bestit läbistavaid lennuliine eksplaateerivad järgmised lennutevõtted:

1. Tallinn—Helsingi lennuliini soome õhusõldu o.-ü. „Aero“, kelle asupaik Helsingis ja kellel Tallinnas esindus firma C. F. Gahnbacki käes.

2. Tallinn—Riia—Varssavi lennuliini — poola õhuühenduse ettevõtte — „Polskie Linje Lotnicze Lot“, kelle asupaik Varssavis ja kellel Tallinnas oma esindus.

3. Tallinn—Riia—Königsbergi ja Tallinn—Leningradi lennuliini — saksa-vene õhuühenduse selts „Deruluft“, kelle asukoht Berliinis ja kellel on Tallinnas esindus firma C. F. Gahnbacki käes.

Lennuliinide pikkus:

	Ühenduse pikkus km.		
	Lennuliinil	Raudteel	Laeval
Tallinnast—Helsingi	90	—	ca 90
Tallinnast—Riiga	304	444	—
Tallinnast—Leningradi	360	369,6	—
Kokku	754		

Seega on lennuliinide pikkus Tallinnast lähemate naaberlennujaamadeni 754 km, millest Eesti territooriumil ja territoriaalvetes on 432 km või 57%. Viimastest on Tallinnas Helsingi suunas 9 km, kui arvestada ainult territoriaal-vett (5 m. mülli) ja 45 km, kui arvestada Eesti osa pikkust poole Soome laheni; Tallinnast Riia suunas 174 km ja Tallinnast Leningradi suunas 204 km. Lennuliinide pikkus Eesti territooriumil moodustab raudteede pikkusest (1446,6 km) — 30% ja maanteede pikkusest 17%, võttes arvesse I klassi teed (2580 km).

1. Lennuühenduse kestus ja sagedus.
Durée et fréquence de communication.

Tallinn—Helsingi liinil kestis lennuühendus enam-vähem aasta läbi, ainult sügisene jäätekkimine ja kevadine jää-

lagunemine katkestab ühendusepidamist, kuna sel ajal ei saa kasutada ei maa- ega merelennukeid. Parandust toob edaspidi maa lennujaama ehitamine Helsingi, mis praegu teoksil. Teised lennuliinid on siiani töötanud peamiselt suvel.

Tallinn—Riia—Königsbergi ja Tallinn—Leningradi lennuliinidel kestis ühendusepidamine keskmiselt aprilli keskpaigast kuni oktoobri keskpaigani; Tallinn—Riia—Varssavi lennuliinil keskmiselt aprilli keskpaigast augustini.

Lennusesooni keskmine kestus aastas oli:

Tallinn—Riia—Königsbergi lennuliinil	166	päeva
„ —Helsingi	213	„
„ —Leningradi	166	„
„ —Riia—Varssavi	93	„

Lennusagedus päevas (regulaarne):

	1930	1931	1932	1933
Tallinn—Helsingi l. l.				
talvekuudel	4	4	2	—
suve „	4	4	4	2
Tallinn—Riia (Kgsb.) lennuliinil	1	1	1	1
Tallinn—Riia (Varss.) lennuliinil			3 × näd.	3 × näd.
Tallinn—Riia—Leningradi lennuliinil	1	1	1	1

Seega oli igapäevane korraline lennuühendus Tallinna—Helsingi lennuliinil; suveti oli peale selle igapäevane lennuühendus Tallinn—Riia (Königsbergi) ja Tallinn—Leningradi vahel ning ülepäeviti oli ühendus Tallinn—Riia (Varssavi) vahel.

Liiklemise korrapärasust näitavad järgnevad arvud:

	Lennusesoonil lennukõlblikke päevi				Lennusesoonil lennatud päevi			
	1930	1931	1932	1933	1930	1931	1932	1933
Tallinn—Riia (Königsb.) l. l.	187	164	166	168	167	164	166	168
Tallinn—Helsingi l. l.	199	228	198	230	199	228	198	221
„ —Leningradi l. l.	168	164	166	168	168	164	166	168
„ —Riia (Varssavi) l. l.	—	—	45	93	—	—	39	93
Kokku	534	556	575	659	534	556	569	650

¹⁾ Lennuliinide kohta Kesk-Euroopa väljaandis varem ilmunud vt. „B. Statistika“ nr. 118(9) 1931, lhk. 548.

Seega on 1930 ja 1931 a. lennud teostatud ettenähtud päevadel. Seevastu 1932 a. on lennatud päevade arv väiksem ettenähtust uue Tallinn—Riia—Varssavi lennuliini avamise tõttu. 1933 a. takistas ilmastik Tallinn—Helsingi liinil ettenähtud päevadel lendamist.

Ühenduse kiirus lennuteel võrreldes teiste teedega 1933 a. tundides:

	Lennukil	Raudteel	Laeval
Tallinnast—Riiga (Varssav) . . .	150	13	
„ —Helsingi talvekuudel 050			430
„ —Riiga (Königsb.) . . .	150	13	
„ —Leningradi	200	1535	

Nagu eeltoodud andmeist nähtub ja kui arvestada linnast lennujaama sõiduks ja lähemast lennujaamast jälle linna sõiduks kokku pool tundi, jõuab Tallinnast—Riiga 10,5 tundi ja Tallinnast—Leningradi 13 tundi lühema ajaga kui raudteel ning Tallinnast Helsingi 310 tundi väiksema ajakuluga kui laeval. Tallinnast Berliini on ajakulu võit 2040 tundi ja Varssavi 23 tundi.

Ühenduse maksumus lennuteel ja muudel teedel 1933 a. kr:

	Lennukiga	Raudteega	Laevaga
Tallinnast—Riiga	19,80	II kl. 14,65 III „ 11,55	—
„ Helsingi:			
suvekuudel	32,00	—	13,00
talve „	20,00		20,00
Tallinnast—Leningradi 53,00		II kl. 41,00 III „ 28,05	—

2. Lennukid ja personaal.

Atroplanes et personnel.

	Lennukite arv:			
	1930	1931	1932	1933
Tallinn—Helsingi lennuliinil	5	3	2	4
„ —Riia (Varssav) „			3	3
„ „ (Königsb.) l.l.	4	4	4	5
„ —Leningradi lennuliinil	4	4	4	4

Seega leiavad tööd Eestit läbistavail lennuliinil 11—16 lennukit.

Kasutamisel olnud lennukite tüübid.

	Lennuliin	Lennuki tüüp	Kandepindade arv	Materjal	Istekohtade arv ühes mees.	Mootorite arv	Ühe mootori võimsus HP	Maa- või merelennuk	Lennuki kaal kg	Peale-võetava koormuse kaal kg
1930	Tall.—Riia ja Tall.—Leningrad	Junkers F 13	monoplaan	metall	6	1	280	maa	2 300	560
	Tallinn—Helsingi	„	„	„	6	1	300	mere	2 700	600
1931	Tall.—Riia ja Tall.—Leningrad	„	„	„	6	1	280	maa	2 300	—
	Tall.—Helsingi	„	„	„	6	1	300	mere	2 700	—
1932	Tall.—Riia ja Tall.—Leningrad	„	„	„	6	1	320	maa	2 300	560
	Tall.—Helsingi	Junkers F 13	„	„	6	1	300	mere	2 700	—
1933	Tall.—Riia—Varssavi	Junkers G 24	„	„	11	3	320	„	5 180	—
	Tall.—Riia—Königsberg ja Tall.—Leningrad	Fokker F VII	„	sega	10	3	220	maa	—	—
1933	Tall.—Riia—Varssavi	Junkers F 13	„	metall	6	1	320	„	2 300	—
	Tall.—Helsingi	Dortaler-Merkur	„	„	8	1	—	„	3 700	—
1933	Tall.—Riia—Varssavi	Fokker F VII	„	sega	10	3	220	„	—	—
	Tall.—Helsingi	Junkers G 24	„	metall	11	3	320	mere	5 180	—
		Junkers G 52	„	„	15	3	575	„	6 115	945

Nagu eeltoodud tabelist nähtub, on 1932 a. murdeaastaks väiksemate lennukite kasutamisel. Sellest aastast peale on meie suurema intensiivsusega töötaval Tallinn—Helsingi lennuliinil järjekindlalt võetud tarvitusele kolmemootoriline lennuk, mis omab suurema liikumiskindluse ja suurema mahu. Sama tegi algusest peale ka Tallinn—Riia—Varssavi lennuliini ekspluaterija — „Lot“.

Teenistuses olnud lendurite arv:

	1930	1931	1932	1933
Tallinn—Helsingi l.l.	6	4	3	4
„ —Riia (Königsb.) l.l.	4	4	4	8
„ „ (Varss.) „			3	3
„ —Leningradi „	4	4	4	8

Seega Eestit läbivail lennuliinidel töötas 12—23 lendurit. Peale selle motoristid, raadiotelegrafistid jne.

Teenistuses olnud maapealse personaali arv (Tallinnas):

	1930	1931	1932	1933
Tallinn—Helsingi l.l.	3	3	3	3
„ —Riia (Königsb.) l.l.	6	6	6	6
„ „ (Varssav) „	—	—	2	4
„ —Leningradi „	6	6	6	6

3. Lendude ja lennatud km arv.

Nombre des vols et des km parcourus.

Üldse on nelja aasta jooksul teostatud 5 903 lendu, anastas keskmiselt 1 476 lendu. Kõige rohkem lende oli 1931 a. —

28% nelja aasta üldarvust. Tähendatud asjaolu on põhjendatud sel aastal valitsenud karedast talvest, mille tõttu Soomel Euroopaga ühendusepidamiseks tuli kasutada Tallinn—Helsingi lennuliini ja siit raudteega edasi. Kehvemaks lendude arvult oli 1933 a., millal see arv moodustas 23% nelja aasta keskmisest või 1 341 lendu. Tingitud on see asjaolust, et siin võeti Tallinn—Helsingi lennuliinil tarvitusele suurema kandejõuga (kolmemootoriga) lennukid. 1930 ja

Lendude ja lennataud km arv — Nombre des vols et des km parcourus.

1.	Üldse Total	Sellest — Dont				
		Tallinn—Helsingi liin	Tallinn—Leningrad liin	Tallinn—Riia—Kõnigsbergi liin	Tallinn—Riia—Varssavi liin.	
Lendude arv — Nombre des vols.						
1933	1 341	568	340	340	93	
1932	1 478	770	335	334	39	
1931	1 630	974	328	328	—	
1930	1 454	786	334	334	—	
Kokku — Total	5 903	3 098	1 337	1 336	132	
Lennatud km arv — Nombre des km parcourus.						
1933	386 523	51 080	118 060	109 140	107 043	
1932	338 758	71 080	110 217	106 572	44 880	
1931	311 320	90 500	115 472	105 288	—	
1930	293 236	70 740	120 960	101 536	—	
Kokku — Total	1 329 837	284 060	471 309	422 536	151 932	

1932 a. on enam-vähem normaalaastad, moodustades kumbki lendude arvult nelja-aastase keskmise.

Sellega võiks keskmiseks aastaseks lendude arvuks lugeda ca 1476. Keskmiselt tuleb ühe lennuliini lennupäeva kohta 1931 a. 2,0 lendu ja 1933 a. 2,0. Seega oli tõeliselt kõige intensiivsem lennukite liiklemise aasta 1931.

Nelja aasta lendude koguarvust on Tallinn—Helsingi lennuliinil teostatud 3 098 lendu või 53%, Tallinn—Riia (Kgsb.) ja Tallinna—Leningradi lennuliinil on teostatud vastavalt 1 336 ja 1 337 lendu või ümarguselt 22%, kuna Tallinn—Riia (Varssav) lennuliinil on teostatud 132 lendu või ümarguselt 3%. Viimane arv on küll ligikaudne, kuna teistel lennuliinidel on andmed võetud nelja aasta ja viimase kahe aasta tegevuse kohta. Võttes aluseks 1933 a. andmed, oleks Tallinn—Riia—Varssavi lennuliinil teostatud lendude arv ümarguselt 7% selle aasta lendude üldarvust.

Seega lennuliinide järjekord lendude intensiivsuse seisukohast oleks järgnev ühes andmetega lendude üle iga lennuliini lennuseooni päeva kohta:

Tallinn—Helsingi 3,6 lendu päevas,

Tallinn—Riia (Kgsb.) ja Tallinn—Leningrad 2,0 lendu,

Tallinn—Riia (Varssav) 0,9 lendu.

Tingitud on see asjaolust, et Tallinn—Helsingi lennuliinil on ühendus läbistikku 2 korda päevas, Tallinn—Riia (Kgsb.) ja Tallinn—Leningradi vahel 1 kord päevas ja Tallinn—Varssavi vahel 3 korda nädalas.

Vaadeldes üksikute lennuliinide osatähtsust lennatud km-te järgi, näeme, et nelja aasta jooksul teostatud km-te arvust on kaetud Tallinn—Riia (Kgsb.) lennuliinil 422 536 km või 31,7% üldarvust (1329 837 km) Tallinn—Leningradi lennuliinil 471 309 km või 35,4%,

Tallinn—Helsingi lennuliinil 284 060 km või 21,3% ja Tallinn—Riia (Varssav) lennuliinil 151 932 km või 11,4%.

4. Reisijate vedu. Üldse on nelja aasta kestel *Transports des voyageurs.* veetud 11 964 reisijat, millest Tallinna 6 074 ja Tallinnast 5 890. Sellega aasta keskmine 2 991, millest Tallinna 1 519 ja Tallinnast 1 472.

Kõige intensiivsem reisijate vedu oli 1933 a., millal on veetud 34% nelja aasta üldarvust — Tal-

Reisijate vedu — Transport des voyageurs.

2.	Üldse reisijaid Total des voyageurs	Sellest — Dont				
		Tallinn—Helsingi	Tallinn—Leningrad	Tallinn—Riia—Kõnigsberg	Tallinn—Riia—Varssavi	
1933	4 010	2 793	27	842	338	
1932	2 677	2 096	34	401	146	
1931	2 943	2 054	24	205	—	
1930	2 334	1 966	34	334	—	
Kokku — Total	11 964	9 509	119	1 842	484	

linna 33% ja Tallinnast 34%. Kõige vaikssem oli reisijate vedu 1930 a., millal veeti ainult 20% nelja aasta üldarvust, kuna jälle 1931 a. veeti 25% ja 1932 a. 22%.

Nelja aasta jooksul on Tallinna saabunud 184 reisijat rohkem, kui väljunud. Tingitud on see asjaolust, et talvel töötab ainult Tallinn—Helsingi lennuliin, mis Tallinna—Riia rongile toob reisijaid, kes tagasimines nähtavasti kasutavad laeva. Nelja aasta jooksul oli sel lennuliinil Tallinna tulijaid 4 904 ja Tallinnast väljunuid 4 605, seega tulnuid 299 reisijat rohkem.

Üksikute lennuliinide osatähtsus oli järgmine.

Nelja aasta jooksul on Tallinn—Helsingi lennuliinil veetud 79% nelja aasta üldarvust, Tallinn—Riia (Kgsb.) liinil 15%, Tallinn—Riia (Varssav) liinil 4% ja Tallinn—Leningradi liinil 1%. Tallinnast väljunute ülekaal on Tallinn—Riia mõlemal lennuliinil, kuna Tallinn—Leningradi lennuliinil on 35 ja Tallinn—Helsingi lennuliinil 299 saabuja ülekaal.

Eelmisest nähtub, et Eesti peamised lennukülalised on Soomest ja Rootsist, selle järele tulevad Öhtuja Kesk-Euroopa riigid ja kõige viimaks Nõukogude Vene.

5. Pagasivedu. *Transport des bagages.*

Pagasit on nelja aasta jooksul transporditud 128 101 kg, mis nelja aasta keskmisena annab 32 025 kg. Tallinna on tulnud kokku 67 266 kg või keskmiselt 16 817 kg aastas ja Tallinnast on väljunud 60 832 kg või keskmiselt 15 208 kg aastas. Seega saab Eesti iga aasta lennuteel pagasit 1 608 kg rohkem, kui saadab.

Pagasivedu — Transport des bagages.

a.	Üldse kg Total en kg	Sellest — Dont				
		Tallinn — Helsingi	Tallinn — Leningrad	Tallinn — Riia — Königsberg	Tallinn — Riia — Varssavi	Tallinn — Riia — Varssavi
1933	42 953	27 334	511	10 602	4 506	
1932	27 508	20 224	640	4 959	1 685	
1931	33 383	29 077	491	3 815	—	
1930	24 257	18 683	613	4 961	—	
Kokku — Total	128 101	95 318	2 255	24 337	6 191	

Ka pagasiveo alal oli kõige intensiivsem 1933 a., millal on võetud kokku 34% nelja aasta üldkogusest (128 101 kg) või 42 953 kg. 1931 a. veeti 26%, 1932 a. 21% ja 1930 a. 19%.

Sellest nähtub, et pagasivedu on aast-aastalt suurenenud.

Üksikute lennuliinide osatähtsus pagasiveol oleks järgmine:

Tallinn—Helsingi lennuliinil läbikäik moodustab 74% nelja aasta üldlääbikäigust, selle juures on seda liini kaudu saabunud 78% ja väljunud 70% vastavatest nelja aasta üldkogustest. Teisel kohal on Tallinn—Riia (Kgsb.) 19%, mille juures saabunud vastavalt 19% ja väljunud 21%; kolmandal kohal on Tallinn—Riia (Varssav) 5% üldlääbikäigust ja 3% saabunud ning 7% väljunud kaubaga. Viimasel kohal on Tallinn—Leningradi 2% üldlääbikäigust ja 2% väljunud ning 2% saabunud pagasit nelja aasta vastavast läbikäigust.

Sellest näeme, et suurema teenistuse pagasiveo alal lennuliinidele annavad, nagu reisijate veoski, Soome ja Rootsi ja kõige väiksema Nõukogude Vene.

6. Kaubavedu.

Transports des
marchandises.

Kaubavedu lennuteel pole kuigi suur. Nelja aasta jooksul oli kauba läbikäik 16 933 kg; sellest on Tallinna saabunud 10 371 kg ja väljunud 6 561 kg; Tallinna on saabunud 3 780 kg rohkem.

Nelja aasta keskmine aastane kauba läbikäik oli 4 233 kg, mille juures sisse on tulnud 2 593 kg ja välja läks 1 648 kg. Kõige intensiivsem oli kaubavedu 1931 a., moodustades 32% nelja aasta läbikäigust.

Kaubavedu — Transport des marchandises.

4.	Üldse kg Total en kg	Sellest — Dont				
		Tallinn — Helsingi	Tallinn — Leningrad	Tallinn — Riia — Königsberg	Tallinn — Riia — Varssavi	Tallinn — Riia — Varssavi
1933	2 235	947	0	816	463	
1932	5 170	2 237	—	2 551	382	
1931	5 432	3 252	—	2 180	—	
1930	4 097	2 183	—	1 914	—	
Kokku — Total	16 934	8 619	0	7 461	845	

Teisel kohal on 1932 a. 31%-ga, kolmandal kohal 24%-ga 1930 a. ja viimasele kohale jääb 1933 a. 13%. Õeldust nähtub, et kaubavedu lennuteel on läinud tagasi.

Tõenäoliselt põhjuseks siin võiks olla kaupadelt sisseveolubade nõutamine, mis kaubaveolt lennuteel võtab mõtte.

Vaadeldes üksikute lennuliinide tähtsust nähtub, et ka siin omab esikoha Tallinn—Helsingi lennuliin, mille kaudu nelja aasta läbikäigust on käinud 51%, seejuures on tulnud sisse vastavalt 59% ja väljunud 79%; teisel kohal on Tallinn—Riia (Kgsb.) vastavalt 44%, 59% ja 21%. Kolmandal kohal on Tallinn—Riia (Varssav) vastavalt 5%, 8% ja 0%, kuna Tallinn—Leningradi lennuliini läbikäigud ei moodusta üht protsentigi.

Eelmisest nähtub, et kaupu on lennuteel saabunud kõige rohkem Öhtu-Euroopast ja väljunud kõige rohkem Soome ning Rootsi.

7. Postivedu.

Transport des postes.

Posti on nelja aasta jooksul veetud kokku 24 050 kg, millest Tallinna 15 924 kg ja Tallinnast 8 127 kg. Seega on nelja aasta jooksul Tallinna saabunud 7 798 kg või 48% posti rohkem, kui siit väljunud.

Posti vedu — Transport des postes.

5.	Üldse kg Total en kg	Sellest — Dont				
		Tallinn — Helsingi	Tallinn — Leningrad	Tallinn — Riia — Königsberg	Tallinn — Riia — Varssavi	Tallinn — Riia — Varssavi
1933	4 612	2 340	149	1 829	294	
1932	4 103	2 250	139	1 701	13	
1931	7 966	5 474	134	2 358	—	
1930	4 370	4 464	137	2 769	—	
Kokku — Total	24 051	14 528	359	8 657	307	

Keskmiselt aastas nelja aasta jooksul oli posti läbikäik 6 012 kg, mille juures saabub 3 981 kg ja väljub 2 031 kg.

Aastate järele on esikohal 1931 a. 33% nelja aasta üldkogusest. Sellele järgneb 1930 a. 31%, 1933 a. 19%, viimasena 1932 a. 17%.

Eelmisest nähtub, et lennuposti kogus on viimastel aastatel vähenenud, mis tingitud üldise kaubandusliku läbikäigu vähenemisest, kuna posti läbikäik on ühenduses viimasega. Ühtlasi tuleb tähendada, et Eesti äriilm ei kasuta niipalju lennuposti, kui Öhtu-Euroopa äriilm.

Vaadeldes üksikute lennuliinide tähtsust saame järgmise pildi:

Esikohal on Tallinn—Helsingi lennuliin, mille läbikäik moodustab 61% nelja aasta üldlääbikäigust, mille juures vastavalt on saabunud 52% ja väljunud 77%. Teisel kohal on Tallinn—Riia (Kgsb.) vastavalt 36%, 44% ja 21%; kolmandal kohal on Tallinn—Leningrad vastavalt 2%, 3% ja 1% ja neljandal kohal on Tallinn—Riia (Varssav) vastavalt 1%, 1% ja 1%.

Transiitveod — Transit.

6.	Üldse kg Total en kg	Sellest — Dont				
		Tallinn — Helsingi	Tallinn — Leningrad	Tallinn — Riia — Königsberg	Tallinn — Riia — Varssavi	
Reisijatevedu — Voyageurs.						
1933	202	—	59	90	53	
1932	306	—	85	221	—	
1931	184	—	128	56	—	
1930	99	—	86	13	—	
Kokku — Total	791	—	358	380	53	
Postivedu — Postes.						
1933	2 220	—	450	1 757	—	22
1932	3 672	—	843	2 829	—	
1931	2 421	—	1 554	867	—	
1930	2 085	—	1 163	922	—	
Kokku — Total	10 407	—	4 010	6 375	22	
Kaubavedu — Marchandises.						
1933	971	—	757	214	—	
1932	1 204	—	865	339	—	
1931	1 134	—	346	788	—	
1930	516	—	96	420	—	
Kokku — Total	3 825	—	2 064	1 761	—	
Pagasivedu — Bagages.						
1933	3 877	—	1 298	1 910	—	669
1932	5 843	—	1 650	4 193	—	
1931	3 403	—	2 208	1 195	—	
1930	2 080	—	1 107	973	—	
Kokku — Total	15 263	—	6 353	8 181	669	

8. Transiitveod. Transiitveod tulid ette peamiselt Tallinn—Riia—Königsbergi ja Tallinn—Leningradi lennuliinidel.

Transiitveod on võrreldes sisse- ja väljaveoga üldse väikesed, ainult postivedu transiidina moodustab iga aasta ligi poole sisse- ja väljaveetud postist.

Reisijate vedu transiidina on õige väike: viimase nelja aasta jooksul keskmiselt aastas 198 reisijat.

Postivedu transiidina ulatus keskmiselt aastas 2 601 kg, 1933 a. on see arv langenud.

Kaubavedu transiidina oli keskm. aastas 956 kg.

Pagasit veeti transiidina keskmiselt aastas viimase 4 a. jooksul 3 781 kg, sisse ja välja 32 025 kg.

9. Ühe lennu keskmine koorem. Kui suur oli koorem ühel lennukil keskmiselt 1930—33 a. Charge par un vol. kohta, näitab tab. 7.

Tallinn—Riia—Varssavi liinil oli ühe lennu keskmine koorem kõige suurem, sellele järgneb Tallinn—Helsingi, Tallinn—Riia—Königsberg ja viimasel kohal on Tallinn—Leningrad.

Lennuki minimaalne kandejõud on 560 kg. Seda arvesse võttes, on kandejõu kasutamise protsent kõige suurem Tallinn—Riia—Varssavi liinil ja teiste liinide järjekord sama, mis näidatud koorma suuruse juures.

10. 1921/22—27 a. Võrreldes eeltoodud andmeid ja 1930—33 a. tegevusperioodide võrdlus.

1921/22—1927 a. tegutsenud eesti oma lennuliinide lennutulemustega, saame järgmise pildi („E. Statistika“ nr. 118).

Ühe lennu keskmine kasulik koorem on suurenenud 195,3 kg pealt 206,6 kg peale ehk 5,8%.

Reisijate vedu ühe lennu kohta jäi samale tasemele.

Keskmiselt 1 lennu kohta 1930—33 a. — Moyenne par vol de 1930—33.

7.	Kõik lennuliinid Total pour toutes les lignes d'aviation		Tallinn — Helsingi	Tallinn—Riia— Königsberg	Tallinn — Leningrad	Tallinn—Riia— Varssavi
	1921/22—1927		1930—33			
	Tulnud ja läinud—Arrivés et parties					
Reisijakt arv	2,1	2,0	3,7	1,4	0,9	3,7
Pagasit kg	20,4	21,7	30,8	18,2	1,7	4,7
Kaupa „	—	2,9	2,8	5,6	0,1	0,4
Posti „	6,3	4,1	4,7	6,5	0,4	2,3
Transiidina veetud — Transit:						
Voyageurs arv	—	0,1	—	0,3	0,3	0,4
Bagages kg	—	2,0	—	6,1	4,7	3,5
Marchandises „	—	0,6	—	1,3	1,3	—
Postes „	—	1,8	—	4,8	3,0	0,2
Kokku — Total kg*)	195,3	206,6	283,8	177,1	105,4	348,5
Pakitud kandejõust kasutatud %	...	37	47	32	19	62,3

Kauba- ja pagasivedu ühe lennu kohta on keskmiselt 20,4 kg-lt suurenenud 27,8 kg-le ehk 36%.

Postivedu on ühe lennu kohta keskmiselt langenud 6,3 kg-ilt 5,9 kg-le, vähenemine 7%.

Eesti intensiivsema lennuliini — Tallinn—Helsingi tegevuse arenemisest saame järgmise pildi:

Lennuki keskmine kasulik koormis ühe lennu kohta on 257,28 kg-lt tõusnud 283,82 kg-le ehk 10%.

Reisijate veo alal on ühe lennu kohta keskmine reisijate arv tõusnud 2,46-lt 3,07-le ehk 24%.

Kauba- ja pagasikogus ühe lennu kohta on langenud 40,31 kg-lt 33,6 kg-le vähenemine 16,5%.

Posti kogus ühe lennu peale on keskmiselt langenud 20,17 kg-lt 4,7 kg-le, vähenemine 76%.

Tallinn %-des teiste jaamade arvudest.

Lennujaam	Aasta	Aastane reisijate läbikalk		Aastane pagasi ja kauba läbikalk		Saabunud ja väljunud lennukid
		läbikalk	kg	läbikalk	kg	
Helsingi	1932	115	55	40	120	
Kopenhaagen	1932	32	24	25	26	
Stokholm	1931	57	39	18	53	
Varssav	1931	35	26	31	47	
Berlin-Tmp.	1931	9,3	8,1	5,3	22	
Croydon	1932	4,3	2,3	7,5	18	
Bourget	1932	5,3	2,7	7,6	* 16	

*) Reisija raskuseks on arvatud 80 kg.

Lennuliinide tegevus 1930—32 a. — Transports aériens de 1930—32.

	1933										1932	1931	1930	
	Veebruar	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juuli	August	September	Oktoober	November				Kokku Total
Üldse — Total.														
Lennatud päevade arv	8	13	27	120	116	119	93	90	58	6	650	569	556	534
Lendude üldarv	22	34	48	229	222	232	212	210	120	12	1 341	1 478	1 630	1 454
Lennatud km arv	2 200	3 400	19 174	79 637	78 966	78 846	51 420	48 300	25 500	1 080	386 523	338 756	311 320	293 236
Välja- ja sissesõitnud reisijate arv	61	101	145	495	654	727	693	680	520	136	4 212	2 983	3 127	2 433
Sellest: Tallinnast	30	37	66	247	311	333	328	323	253	67	1 995	1 236	1 457	1 172
Tallinna	81	64	79	236	308	341	296	335	250	69	2 015	1 391	1 506	1 162
Transiit	—	—	—	12	35	53	69	92	11	—	202	306	184	99
Pagasi- ja kaubavedu kg	982	1 373	1 692	6 915	7 692	8 768	8 378	8 200	5 623	1 353	50 036	39 725	43 274	30 950
Sellest: Tallinnast	343	398	674	2 529	3 542	3 405	3 705	3 782	2 541	664	21 583	14 933	17 761	13 149
Tallinna	639	975	1 018	2 887	3 460	4 103	3 104	3 909	2 819	689	23 605	17 745	21 054	15 205
Transiit	—	—	—	498	689	1 260	1 569	569	263	—	4 848	7 047	4 469	2 596
Postivedu kg	11	408	45	1 016	1 052	1 109	1 116	1 380	688	15	6 840	7 776	10 387	9 454
Sellest: Tallinnast	3	6	8	226	275	269	264	383	210	6	1 632	1 437	2 076	2 961
Tallinna	8	402	37	450	422	420	426	523	264	9	2 900	2 665	5 890	4 409
Transiit	—	—	—	341	355	420	426	474	212	—	2 228	3 673	2 421	2 084
Tallinn—Melsingi linn.														
N. de jours d'aviation	8	13	13	31	30	31	31	30	28	6	221	198	228	199
Nombre des étapes	22	34	34	73	76	82	80	90	60	12	568	770	974	786
Nombre des km parcourus	2 200	3 400	3 060	7 020	6 840	7 380	7 200	8 100	5 400	1 080	51 680	71 080	90 560	70 740
Nombre des voyageurs	61	101	114	299	365	360	442	465	450	136	2 793	2 096	2 654	1 966
Dont: de Tallinn à Helsinki	30	37	52	141	172	168	229	223	218	67	1 337	1 000	1 293	975
„ Helsinki à Tallinn	31	64	62	158	193	192	213	242	232	69	1 456	1 093	1 361	991
Transports des bagages et marchand. kg	982	1 373	1 166	2 936	3 604	3 487	4 137	4 809	4 383	1 353	28 281	22 461	32 329	20 866
Dont: de Tallinn à Helsinki	343	398	463	1 266	1 623	1 535	2 062	2 302	1 998	664	12 653	9 838	15 380	10 180
„ Helsinki à Tallinn	639	975	703	1 720	1 981	1 952	2 075	2 507	2 385	689	15 628	12 623	16 949	10 686
Transports des colis postaux	11	408	28	285	315	291	316	425	246	15	2 340	2 250	5 474	4 464
Dont: de Tallinn à Helsinki	3	6	7	154	159	155	176	289	187	6	1 144	1 087	1 633	2 421
„ Helsinki à Tallinn	8	402	21	131	156	136	140	136	58	9	1 196	1 182	3 841	2 043
Tallinn—Leningradi linn.														
Lennatud päevade arv	—	—	—	31	30	31	31	30	15	—	168	160	164	166
Lendude üldarv	—	—	—	62	60	62	66	60	30	—	340	335	328	334
Lennatud km arv	—	—	—	21 638	20 940	21 638	23 034	20 940	10 470	—	118 660	116 217	115 472	120 960
Välja- ja sissesõitnud reisijate arv	—	—	—	8	5	14	34	18	7	—	86	119	152	120
Sellest: Tallinnast	—	—	—	1	2	3	1	3	—	—	14	11	7	10
Tallinna	—	—	—	1	2	3	1	3	—	—	13	23	17	24
Transiit	—	—	—	6	3	9	27	10	4	—	59	85	128	86
Pagasi- ja kaubavedu kg	—	—	—	312	197	467	851	564	184	—	2 575	3 155	3 057	1 816
Sellest: Tallinnast	—	—	—	—	6	34	146	121	—	—	307	275	143	244
Tallinna	—	—	—	—	10	32	18	84	69	—	213	305	348	369
Transiit	—	—	—	312	181	401	687	359	115	—	2 055	2 515	2 566	1 203
Postivedu kg	—	—	—	87	105	122	121	125	39	—	599	982	1 688	1 300
Sellest: Tallinnast	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	4	6	7	24
Tallinna	—	—	—	21	26	29	24	33	12	—	145	133	127	113
Transiit	—	—	—	67	78	92	96	91	26	—	450	843	1 554	1 163
Tallinn—Riia—Königsbergi linn.														
Lennatud päevade arv	—	—	—	31	30	31	31	30	15	—	168	166	164	167
Lendude üldarv	—	—	—	62	60	62	66	60	30	—	340	334	328	334
Lennatud km arv	—	—	—	19 902	19 260	19 902	21 186	19 260	9 630	—	109 140	106 572	105 288	101 536
Välja- ja sissesõitnud reisijate arv	—	—	—	104	159	192	217	197	63	—	932	622	321	347
Sellest: Tallinnast	—	—	—	53	74	87	93	95	35	—	437	186	137	187
Tallinna	—	—	—	45	77	90	82	90	21	—	405	215	128	147
Transiit	—	—	—	6	8	15	42	12	7	—	90	221	56	13
Pagasi- ja kaubavedu kg	—	—	—	1 324	1 380	2 997	3 390	2 887	1 056	—	13 542	12 042	7 898	8 208
Sellest: Tallinnast	—	—	—	626	923	1 031	1 497	1 359	543	—	5 980	3 493	2 238	2 725
Tallinna	—	—	—	511	817	1 416	1 011	1 318	365	—	5 498	4 017	3 757	4 150
Transiit	—	—	—	186	148	550	882	210	148	—	2 124	4 532	1 893	1 393
Postivedu kg	—	—	—	515	542	610	679	830	403	—	3 585	4 581	3 225	3 690
Sellest: Tallinnast	—	—	—	54	76	80	87	93	23	—	413	359	436	516
Tallinna	—	—	—	189	198	219	262	354	194	—	1 416	1 342	1 922	2 253
Transiit	—	—	—	272	268	317	330	388	186	—	1 756	2 830	867	921
Tallinn—Riia—Varsavi linn.														
Lennatud päevade arv	—	—	—	14	27	26	26	—	—	—	93	39	—	—
Lendude üldarv	—	—	—	14	27	26	26	—	—	—	93	39	—	—
Lennatud km arv	—	—	—	16 114	31 077	29 926	29 926	—	—	—	107 043	44 889	—	—
Välja- ja sissesõitnud reisijate arv	—	—	—	31	84	125	161	—	—	—	401	146	—	—
Sellest: Tallinnast	—	—	—	14	52	65	70	—	—	—	207	80	—	—
Tallinna	—	—	—	17	32	36	56	—	—	—	141	57	—	—
Transiit	—	—	—	—	—	24	29	—	—	—	53	—	—	—
Pagasi- ja kaubavedu kg	—	—	—	526	1 293	2 002	1 817	—	—	—	5 638	2 067	—	—
Sellest: Tallinnast	—	—	—	211	637	990	805	—	—	—	2 643	1 327	—	—
Tallinna	—	—	—	315	656	652	703	—	—	—	2 320	740	—	—
Transiit	—	—	—	—	—	360	309	—	—	—	669	—	—	—
Postivedu kg	—	—	—	17	129	90	80	—	—	—	316	13	—	—
Sellest: Tallinnast	—	—	—	1	13	39	33	—	—	—	91	5	—	—
Tallinna	—	—	—	16	109	42	36	—	—	—	203	8	—	—
Transiit	—	—	—	—	2	9	11	—	—	—	22	—	—	—

Tab. 1. Sisse- ja väljavedu septembris 1934 a. —

Kokkuvõtted on tehtud ühendamata arvude järgi. Arvud alla 50 kg ja 50 kr on märgitud „0,0“ —

Dans les chiffres du tableau les marchandises passées en transit ne sont pas comprises. Trafic de perfectionnement, réexportation et ré-importation sont compris.	Briti Gr.-Bre-tagne	Leedu Litu-anie	Läti Letto-nie	N.S.V.L. U.R.S.S.	Poola-Danzig Polone Danzig	Prant-suse France	Rootsi Suède	Saksa Aile-magne	Tšeh-hoslavo-vaakia Tšecho-slovaq.	P.-A. Ühend-riigid Etats-Unis	Muud riigid Autres pays	Kokku Total
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Besti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	A. Sissevedu tonnides — Importation en tonnes.											
I. 1. Elusloomad (arv — nombre)	26	—	2	—	—	—	—	14	—	—	75	117
II. Toit- ja maitseained, joogid	2 863,4	—	—	4,2	284,3	1,9	0,3	541,0	2,1	0,9	179,3	3 877,4
2. Tera- ja jahvatatud vill	—	—	—	—	—	—	—	1,5	—	—	58,0	59,5
3. Aia- ja juurvili	—	—	—	—	—	—	—	0,0	—	0,3	6,2	7,1
4. Karjasaadused	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Kala, kalasaadused ja vähid	588,0	—	—	—	—	—	—	0,3	—	—	76,7	665,0
6. Muud toit- ja maitseained ning joogid	2 275,4	—	—	4,2	284,3	1,9	—	539,2	2,0	0,1	28,4	3 135,5
7. Loomasööt	—	—	—	—	—	—	—	0,3	—	—	10,0	10,3
III. Toor- ja poolvalmisained	3 947,1	9,9	47,7	3 676,5	4 020,0	50,5	37,5	231,4	0,1	741,8	1 318,2	14 080,7
8. Loomariigilised (peale rasvade)	—	—	—	—	—	—	—	0,6	—	0,3	85,8	97,2
9. Seemned, talmed ja nende osad	0,0	0,9	0,0	1,2	—	18,1	—	2,6	—	2,8	232,2	260,9
10. Metsamaterjal	—	—	46,6	2 285,6	—	—	—	0,3	—	—	4,0	2 337,4
11. Paberitoorained	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	246,1	246,1
12. Tekstiiltoorained	20,0	—	0,1	—	—	0,0	—	2,8	—	181,5	319,1	524,4
13. Ärsid ja metallid töötlemata (metallimurd)	6,0	—	—	—	—	22,5	5,1	12,2	—	0,0	11,1	57,0
14. Mineraalid peale ärside	2 915,0	—	1,0	121,2	3 705,0	1,5	17,9	104,0	0,1	—	119,7	7 046,1
15. Keemilistõstuse toorained:	1 004,2	—	—	1 268,6	3 15,0	8,4	4,0	48,0	—	557,3	280,2	3 504,7
a) sellest öid, rasv., vaigud, kummi toorelt	1 009,4	—	—	1 268,4	3 15,0	7,0	4,0	46,0	—	557,3	281,1	3 500,0
b) väetisained	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. Valmisraud	1 467,2	1,8	66,6	65,3	164,9	254,0	501,4	760,6	138,5	42,6	1 547,8	5 010,7
10. Nahad töötletud ja nahkaup	0,3	—	—	—	0,0	0,0	0,0	0,9	0,1	—	0,3	1,7
17. Puitõstusraud	0,8	—	—	3,0	0,0	3,0	0,8	0,2	—	0,0	144,6	158,4
18. Paberitõstusraud	3,5	0,0	4,2	0,3	0,7	1,3	26,9	4,0	0,2	103,2	144,0	190,9
19. Tekstiiltõstusraud	24,4	—	16,9	0,2	3,2	9,4	2,0	6,4	1,8	0,1	17,2	*81,5
20. Metallid	687,6	—	—	—	4,9	206,3	92,0	327,7	84,8	—	907,6	2 810,8
21. Põllumajandusmasinad ja -riistad	—	—	—	11,5	—	—	20,7	2,2	0,0	3,1	8,8	46,4
22. Jõu- ja töömasinad	22,1	0,0	0,2	—	0,1	0,2	3,9	35,3	0,2	3,1	1,1	66,2
23. Metallkaup	45,1	1,8	0,0	0,1	0,3	1,7	22,7	59,8	25,7	3,0	19,5	189,4
24. Elektrimasinad, -aparatuurid ja tarbed	0,7	—	0,1	—	—	0,1	0,5	69,9	—	1,0	5,1	86,2
25. Instrum., apar. (peale elektrisapar.) ja lasket.	0,6	—	—	—	—	0,0	0,1	2,6	0,2	0,0	0,5	3,9
26. Transportabimud	8,5	—	0,1	—	—	1,0	2,8	6,4	—	18,7	0,6	32,6
27. Keraamika ja muud mineraalkaubad	624,7	—	2,2	—	0,8	0,3	297,9	25,2	10,1	0,0	42,2	1 012,5
28. Keemilistõstusraud	53,8	—	35,4	49,5	146,4	30,3	48,2	195,0	1,2	13,4	296,6	873,5
29. Muud eraldi nimetatama kaubad	0,2	0,0	—	0,2	0,0	0,1	—	1,4	0,4	0,0	0,4	2,7
V. 30. Kallismetallid ja -kivid	0,1	—	—	—	—	—	—	0,0	0,0	—	0,0	0,1
Kokku { kg	8 277,8	11,7	114,3	3 746,0	4 469,2	306,4	539,2	1 533,0	140,7	785,3	3 045,3	22 968,9
{ %	36,0	0,1	0,5	16,3	19,5	1,3	2,3	6,7	0,6	3,4	13,3	—
August — Aast 1934	3 616,3	11,1	93,3	7 503,4	1 026,3	1 647,0	8 518,2	2 457,8	115,7	2 366,5	8 716,1	31 071,7
1. I. — 30. IX. 1934 a.	39 004,9	78,7	1 679,6	62 258,1	19 317,0	5 824,2	9 021,1	18 066,1	787,4	9 250,6	46 744,1	—
B. Sissevedu kroonides — Importation en kr.												
I. 1. Animaux vivants	385	—	90	—	—	—	—	80	—	—	2 240	2,8
II. Denrées alimentaires et coloniales, boissons	303 212	—	—	1 170	15 652	7 945	30	14 195	1 529	792	48 251	329,3
2. Céréales et produits de minoterie	—	—	—	—	—	—	—	344	—	—	10 935	11,3
3. Produits des potagers et des vergers	—	—	—	—	—	—	—	33	—	666	3 819	4,5
4. Produits de l'élevage du bétail	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Poissons, leurs produits et écailles	100 006	—	—	—	—	—	30	—	—	—	8 980	104,0
6. Autres denrées aliment. et coloniales et boissons	203 206	—	—	1 170	15 652	7 945	—	13 584	1 520	126	28 080	271,3
7. Fourrage	—	—	—	—	—	—	—	234	—	—	1 431	1,7
III. Matières premières et demi-fabriquées	184 679	25 892	2 954	126 639	73 316	37 604	12 064	71 751	38	295 133	592 120	1 423,2
3. Produits animaux (non compr. gras et huiles)	—	—	—	—	—	—	8 138	16 120	—	5 888	99 044	128,2
9. Semences, plantes vivantes et leurs parties	20	25 802	2	1 998	—	24 503	—	11 841	—	2 682	100 695	167,6
10. Produits forestiers	—	—	—	2 835	34 220	—	—	280	—	—	280	37,6
11. Matières pour papier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49 142	49,1
12. Matières textiles	48 726	—	37	—	—	160	—	5 761	—	231 091	232 411	568,3
13. Minerais et métaux bruts	5 218	—	—	—	1 620	1 399	—	3 356	—	53	2 671	14,3
14. Minerais (non compr. minerais)	53 536	—	80	1 995	51 593	453	832	8 147	38	—	3 772	126,5
15. Matières chimiques	77 179	—	—	88 428	21 723	10 865	1 695	27 267	—	57 819	54 105	389,1
a) dont huiles, graisses, résines et caoutch. brut	76 467	—	—	88 209	21 723	9 011	1 695	20 845	—	57 819	51 478	327,2
b) engrais	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. Produits fabriqués	587 329	1 842	209 192	11 843	69 337	185 880	188 900	771 816	85 843	90 372	555 565	2 757,9
16. Peaux apprêtées et articles en cuir et peau	3 237	—	—	—	886	913	61	15 699	2 175	—	2 534	25,0
17. Ouvrages en bois	4 392	—	1 700	800	16	12 487	915	1 310	—	105	37 896	59,1
18. Articles en papier et imprimés	9 268	257	5 688	—	495	2 513	914	37 520	5 672	433	46 288	109,4
19. Articles textiles	154 006	—	139 350	390	24 930	90 134	13 152	57 227	16 717	388	102 971	*605,9
20. Métaux ouvrés	101 580	—	—	1 700	26 383	37 240	86 433	12 172	—	—	119 992	474,5
21. Outillage et machines agricoles	—	—	—	3 785	—	—	22 202	3 804	33	4 270	6 653	40,9
22. Machines motrices et machines industrielles	70 091	30	375	—	106	332	6 938	59 213	1 200	14 194	5 954	158,5
23. Articles en métaux non spécial. dénommés	31 205	1 475	2 287	320	7 440	5 078	46 547	107 672	27 565	2 099	24 718	256,4
24. Machin. et appareils electr. et leurs parties	6 715	—	1 276	—	—	832	16 331	106 126	—	12 205	44 802	188,3
25. Instruments, appareils et armes à feu	5 086	—	401	—	—	237	979	33 638	1 599	727	10 128	52,9
26. Moyens de transport	12 088	—	461	—	—	2 602	13 212	23 000	—	35 619	4 518	91,1
27. Céramique et autres produits minéraux	37 665	—	675	—	441	6 988	16 391	27 617	8 040	110	29 401	121,0
28. Produits chimiques	58 967	—	57 339	6 068	33 672	36 585	14 012	202 832	6 961	20 182	116 380	553,0
29. Autres articles non spécialement dénommés	2 423	—	—	480	150	786	—	10 707	3 610	40	3 650	21,9
V. 30. Métaux et pierres préc., perles et coraux	6 882	—	—	—	—	—	—	7 107	10	—	464	14,5
Total { kr	1082 487	27 734	212 236	139 652	158 365	231 429	200 994	864 979	87 420	369 297	1198 640	4 593,2
{ %	25,6	0,6	4,6	3,1	3,4	5,0	4,4	18,8	1,9	8,5	28,1	—
August — Aast 1934	916 841	9 046	213 285	225 290	135 847	360 822	264 179	988 154	87 216	708 310	1445 032	5 354,0
1. I. — 30. IX. 1934 a.	8245 823	87 580	1 098 896	1 854 229	1 278 780	2 444 303	1 861 691	8 474 172	579 808	3 993 684	10 251 215	—

*) Sellest: 1 Välimaal töötletud Eesti kauba tagasivedu Eestisse 1 718 kg 12 869 kr. — Dont réimportation des marchandises estoniennes exportées pour perfectionnement ultérieur 1 718 kg 12 869 kr. 2) Välimaa kauba ajutine sissevedu täiendavaks töötlemiseks Eestisse 15 555 kg 130 344 kr. — Importation des marchandises étrangères pour la fabrication 15 555 kg — 130 344 kr.

Importation et exportation en septembre 1934.

Les totaux sont établis d'après les chiffres non abrégés. Les chiffres moins de 50 kg et 50 kr sont indiqués par „0,0“.

%	Sept. 1933	1. I. 30. IX 1934	Belgia Belgi-que ¹⁾	Briti Gr.-Bretagne	Leedu Lihlanaie	Läti Lettonie	N.S.V.L. U.R.S.S.	Prant-ause France	Kootsi Suède	Saksa Alle-magne	Soome Fin-lande	Taani Dane-mark	Mund riigid Autres pays	Kokku Total	%	Sept. 1933	1. I. 30. IX 1934
13	14	15	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

A. Väijavedu tonnides — Exportation en tonnes.

	224 tk.					1 tk.	2416 tk.			13 tk.		2430 tk.		10 kg +				
	71 51 kg					0,3		17,9	104,4	21 212,8	664,8	169,5	209,1	23 349,1	32,7	2 726,0	41 532,3	
16,9	4 124,4	39 077,7	3,3	967,0	—	—	—	—	—	20 420,2	25,5	150,0	0,2	20 595,9	28,9	57,9	20 677,8	
0,3	63,3	609,7	—	0,1	—	—	—	5,0	—	40,5	—	—	0,8	482,5	0,7	418,1	4 210,1	
0,0	5,5	468,3	—	43,8	—	—	—	3,9	—	573,3	—	—	—	41,9	1 599,1	2,2	1 944,1	
—	0,2	1,0	3,3	914,0	—	0,3	—	5,4	—	42,0	—	—	—	14,7	103,2	0,1	85,8	
2,9	700,1	3 121,3	—	0,1	—	—	—	3,4	—	2,1	6,8	10,4	—	151,5	405,2	0,0	208,2	
13,7	3 327,3	31 310,3	—	9,1	—	—	—	—	—	162,2	—	—	—	102,2	0,2	9,5	1 099,1	
0,0	25,0	3 006,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 122,2	
61,3	9 999,6	131 594,1	302,6	30 072,2	1,8	603,9	3 818,6	2 560,2	1 923,9	997,8	—	—	—	4 296,8	44 522,8	62,4	37 959,9	
0,4	77,8	685,9	—	—	—	—	—	10,2	1,8	20,7	3,9	—	—	0,0	36,6	0,1	26,0	
1,2	91,5	1 459,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	546,2	
10,2	47,1	30 152,8	71,9	28 077,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 921,0	31 353,0	43,9	16 609,5	
1,1	280,9	2 210,1	50,6	1 833,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 249,5	7 409,4	10,4	5 632,3	
2,8	681,0	5 528,3	—	60,8	—	—	—	—	—	11,0	73,9	—	—	32,8	213,3	0,3	104,5	
0,2	78,9	1 086,5	—	—	—	—	—	—	—	65,3	76,3	—	—	64,3	690,7	1,0	407,9	
30,7	5 603,3	31 971,7	181,1	39,1	—	195,1	—	—	—	2 110,0	—	—	—	—	3 136,9	4,4	4 617,4	
15,2	3 188,6	61 599,7	—	6,1	—	1,8	407,8	—	—	110,5	1 050,8	—	—	—	29,2	1 683,0	2,3	472,3
15,2	1 874,3	19 380,9	—	—	—	1,8	403,7	—	—	110,0	1 020,1	—	—	—	15,1	1 631,0	2,8	387,6
—	1 257,0	28 975,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
21,8	4 921,5	22 319,2	33,6	1 181,7	22,7	484,0	21,5	31,3	65,7	219,8	104,2	287,0	1 066,5	3 512,9	4,9	2 816,1	30 109,9	
0,0	1,9	17,6	0,0	—	—	—	21,5	—	0,1	0,0	0,0	0,0	0,4	22,0	0,0	31,3	96,7	
0,7	78,2	928,7	28,3	869,9	—	0,8	—	—	3,2	35,6	1,9	47,2	48,8	1 052,2	1,5	1 124,2	10 687,3	
0,6	147,3	1 094,0	5,1	77,0	—	0,0	0,1	—	—	0,1	0,0	0,0	633,2	725,4	1,0	954,9	6 903,9	
0,4	70,3	636,3	—	—	—	15,7	32,1	—	—	56,5	132,3	12,7	165,9	448,8	0,6	302,8	3 099,4	
10,1	2 073,4	14 173,0	—	—	—	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	1,0	0,0	15,0	
0,2	3,0	725,3	—	—	—	—	—	—	—	2,5	0,8	0,5	—	—	—	—	13,2	
0,3	97,5	567,7	—	0,1	5,8	7,5	—	0,0	—	1,3	0,1	4,0	—	—	3,9	0,0	10,3	
0,8	256,0	2 033,6	—	—	0,1	24,0	—	—	—	0,0	3,4	0,6	—	—	300,0	328,1	24,3	
0,4	49,6	350,8	—	—	0,0	—	—	—	—	0,1	0,2	—	—	—	0,5	0,8	5,2	
0,0	4,5	34,2	—	—	—	0,5	—	0,0	—	0,3	0,1	—	—	—	1,0	1,9	0,9	
0,1	7,3	337,3	—	—	—	—	—	—	—	0,7	0,0	—	—	—	0,0	0,7	7,7	
4,4	557,5	3 638,0	—	203,5	—	419,7	—	—	—	0,1	81,2	—	—	—	35,2	812,9	1,1	
3,8	1 570,3	7 308,7	—	29,8	0,0	0,0	—	—	—	0,3	47,1	—	—	—	12,6	91,7	0,1	
0,0	3,6	23,8	0,2	2,1	0,0	0,1	—	—	—	0,8	0,0	0,8	—	—	4,0	0,1	5,4	
6,6	0,1	0,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,0	
—	19 045,6	—	340,5	32 165,9	24,5	1 089,1	21,5	3 867,8	2 730,3	23 356,5	1 766,8	456,5	5 566,4	71 385,8	—	33 502,6	—	
100	—	—	0,5	45,1	0,0	1,5	0,0	5,4	3,8	32,7	2,5	0,7	7,8	—	100	—	—	
—	—	—	2 075,1	56 164,7	189,4	1 405,6	2,3	3 718,0	1 919,9	6 016,7	1 449,4	403,6	9 874,7	83 220,0	—	—	—	
—	—	202931,8	14 184,3	239267,4	1 016,8	13 581,9	918,1	25 101,9	9 044,3	43 540,4	13 443,1	2 200,9	43 548,9	—	—	—	405848,0	

B. Väijavedu kroonides — Exportation en kr.

	1 000 kr					2 100	253 994			3 220		259,3	3,1	10,7	618,7		
	1,0	17,8	—	—	—	308	—	—	—	153 159	34 541	118 685	0,0	3 824,5	45,1	2 988,1	15 733,1
8,6	501,0	3 907,3	3 358	799 188	—	—	—	—	—	3 054	14 976	0,0	—	81,1	1 847,8	—	—
0,8	12,4	105,3	—	13	—	—	—	—	—	1817 621	5 983	150	88,4	1,0	39,1	292,1	—
0,1	4,1	176,7	—	5 548	—	—	—	—	—	75 792	—	44 517	1 655,2	19,5	2 792,5	12 190,5	—
—	0,3	2,9	3 358	783 237	—	308	—	—	—	4 189	25 380	8 435	8 816	68,0	0,8	57,3	574,5
2,3	156,9	465,1	—	90	—	—	—	—	—	4 295	919	74 256	05 142	154,9	1,8	87,0	764,5
5,9	324,1	2 916,4	—	10 300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21,7	0,3	123,7
0,0	3,8	241,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31,0	1 277,6	13 898,1	27 347	1476 587	83	55 194	277 319	45 204	259 426	24 230	—	418 705	2 584,8	30,4	1 536,3	21 113,7	—
2,8	105,1	989,4	—	—	—	—	4 286	11 156	53 435	1 236	—	2 294	72,4	0,8	44,3	824,8	—
3,6	108,6	1 118,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,8	11,5	693,9	8 180	1199 638	—	—	30 869	64 901	—	—	—	97 179	1 400,7	16,5	641,2	10 138,3	—
1,1	62,6	443,5	5 740	203 905	—	—	242 064	6 331	220	—	—	285 320	743,6	8,8	587,7	5 714,1	—
12,4	578,0	5 627,6	—	59 186	—	—	—	5 019	40 157	3 000	—	3 892	111,3	1,3	53,8	2 309,1	—
0,3	18,4	299,7	—	—	—	5 941	—	8 634	7 009	2 616	—	8 002	27,2	0,3	7,4	215,0	—
2,6	98,3	593,3	18 421	4 187	—	40	—	5 842	—	11 480	—	—	34,5	0,4	28,2	165,3	—
7,4	309,5	4 132,4	—	9 771	—	83	49 813	8 722	93 004	5 829	—	27 012	195,1	2,3	173,2	1 703,0	—
7,1	238,3	2 101,1	—	—	—	83	46 954	7 949	54 382	4 608	—	4 449	118,4	1,4	65,0	1 043,7	—
—	54,3	1 036,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
60,9	2 387,8	21 212,8	10 653	223 426	38 581	259 991	51 451	9 657	169 326	341 635	70 339	167 248	477 712	1 820,0	21,4	1 224,9	12 686,4
0,5	31,7	227,8	87	—	—	—	51 451	—	1 467	112	60	20	13 019	66,2	0,8	75,8	256,7
1,3	35,6	337,9	8 050	136 910	—	874	—	6 080	992	35 570	794	10 730	31 205	232,1	2,7	230,5	2 361,2
2,4	93,6	791,5	654	17 325	—	395	—	2 270	—	881	8	16	132 209	153,9	1,8	187,2	1 350,3
13,2	456,3	5 137,1	—	—	31 941	221 360	—	—	150 387	282 726	33 689	132 073	88 854	9041,1	11,1	514,8	6 558,1
10,3	309,8	2 499,5	—	—	480	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,9	9,5	643,0	—	—	—	—	—	—	2 000	946	1 891	—	—	0,5	0,0	—	—
3,5	148,7	1 422,0	—														

Tab. 2. Väliskaubandus muude riikidega septembris 1934 a.

Commerce extérieur avec les autres pays en septembre 1934.

Arvud alla 50 kg on märgitud „0,0“ — Les chiffres moins de 50 kg sont indiqués par „0,0“.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Numération internationale des territoires statistiques	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
168. Argentina — Argentine	118,7	51 805	0,2	398	15. Kreeka — Grèce	3,6	8 154	0,0	40
6. Austria — Autriche	6,3	18 573	0,0	256	141. Kuuba — Cuba	15,5	13 506	—	—
7. Belgia-Luksemb. m. l. — Belgique-luxembourgeoise, Union économ. Belgia aumaad ¹⁾ — Colonies Belge ⁽	961,9	153 035	340,5	41 357	32. Malta — Malte	—	—	8,2	1 755
83. Kongo — Congo	0,3	555	—	—	Mundžukuo — Mandchukou	0,1	29	5,1	1 118
170. Brasiilia — Brésil	21,0	22 059	115,3	9 482	146. Mehhiko — Mexique	0,1	190	0,0	17
Briti aumaad ¹⁾ — Colonies britanniques ⁽	454,0	153 498	301,7	72 835	147. Nicaragua — Nicaragua	—	—	11,0	1 484
182. Austraalia — Australie	1,1	3 903	3,5	1 073	23. Norra — Norvège	6,4	9 188	90,5	65 472
82. Egiptuse-Sudaan — Soudan anglo-egyptien	11,6	22 040	—	—	148. Panama — Panama	—	—	5,1	1 050
98-104. Ida-Aafrika — Afrique d'Est.	6,2	2 822	1,1	307	175. Peruu — Pérou	13,4	22 629	30,6	7 037
05. India — Inde	223,3	67 527	193,0	28 879	26. Poola-Danzig — Pologne-Danzig	4 469,2	158 305	348,7	209 421
154. Jamajka — Jamaïque	1,2	606	—	—	27. Portugal — Portugal	5,2	633	11,6	12 676
136. Kanada — Canada	1,1	1 859	0,3	2 150	Portugali aumaad ¹⁾ — Colonies portugaises ⁽	—	—	—	1,0
03. Kõprus — Chypre	—	—	1,3	512	120-132. Lääne-Aafrika — Afrique d'Ouest	—	—	—	1,0
93. Lõuna-Aafrika-Uhendriigid — Union Sud Africaine	12,4	10 902	16,5	11 129	Prantsuse aumaad ¹⁾ — Colonies françaises ⁽	15,6	11 081	20,4	11 309
85-88. Lääne-Aafrika — Afrique d'Ouest	2,2	1 147	—	—	109. Alžeeria — Algérie	0,0	27	—	—
68. Malaja — Malaisie	0,1	130	—	—	121. Ekvatoriaal Aafrika — Afrique Equatoriale	5,8	7 455	—	—
51. Palestiina — Palestine	—	—	71,8	25 852	80. Maroko — Maroc	8,7	1 316	1,8	1 396
62. Tseloon — Ceylan	194,4	41 349	14,2	2 033	124. Reunion — Réunion	0,0	124	—	—
186. Uus-Meremaa — Nouvelle-Zélande	0,4	545	—	—	192. Somaalifran. — Côte des Somalis	1,1	1 629	—	—
8. Bulgaaria — Bulgarie	2,0	4 584	—	—	54. Süüria — Syrie	—	—	14,4	3 577
140. Costa-Rica — Costa-Rica	—	—	1,4	388	110. Tunesia — Tunisie	—	—	4,2	5 715
173. Ecuador — Equateur	—	—	65,2	11 744	52. Pärsia — Perse	—	—	30,2	10 755
76. Egiptus — Egypte	111,2	154 048	29,5	5 839	149. Salvador — Salvador	—	—	12,7	1 756
143. Guatemala — Guatemala	—	—	36,8	6 096	142. Santo-Domingo — Dominicaine	—	—	—	6,9
40. Hiina — Chine	0,4	570	10,7	3 426	Republique	—	—	—	2,1
11. Hispaania — Espagne	12,3	3 586	627,9	81 172	53. Sitaam — Siam	605,2	137 818	1 766,8	252 013
Hispaania aumaad ¹⁾ — Colonies espagnoles ⁽	—	—	44,2	8 595	13. Soome — Finlande	2,8	36 233	50,0	40 853
107. Kanaari saared — Iles Canaries	—	—	41,7	8 209	36. Šveits — Suisse	346,8	93 999	456,5	201 789
79. Maroko — Maroc	—	—	3,1	336	9. Taani — Danemark	140,7	87 420	29,6	14 749
25. Hollandi — Pays-Bas	33,6	73 027	1 904,3	130 026	37. Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	4,4	3 730	3,1	748
Hollandi aumaad ¹⁾ — Colon. néerlandaises ⁽	253,4	37 886	6,6	1 236	171. Tšiili — Chili	3,4	3 944	0,0	385
167. Curaçao — Curaçao	243,3	30 259	—	—	56. Ungari — Turquie	0,1	448	—	—
72. Ida-India — Inde	10,1	17 627	6,6	1 236	18. Urugvai — Uruguay	—	—	2,7	1 761
44. Irak — Irak	—	—	2,0	1 639	177. Venezuela — Venezuela	0,1	132	2,7	680
19. Itaalia — Italie	26,6	98 921	110,1	37 985	134. P.-A. Uhendriigid — États-Unis d'Amérique	785,3	389 297	1 584,3	248 616
45. Jaapan — Japon	0,6	4 887	—	—	P.-A. Uhendriikide aumaad ¹⁾ — Colonies des États-Unis d'Am. ⁽	—	—	16,9	2 491
172. Kolumbia — Colombie	18,7	29 053	39,7	7 312	69. Filippiinid — Philippines	—	—	16,9	2 491
					Puudulikult märgitud riigid — Pays non indiqués	0,2	140	0,2	210

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus septembris 1934 a.

Commerce extérieur des principaux articles en septembre 1934.

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr — couronne d'Estonie	ton	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU — IMPORTATION.							
II. Toit- ja maitseained, joogid		3 877,4	392 776	233	Sojatangud	—	—
2.	Tera- ja jahvatatud vill	59,5	11 279	236	Loomalubi	10,0	1 431
12	Nisu	—	—	III. Toor- ja poolvalmisained			
	Sel.:	—	—	8. Loomariistained, peale rasvade			
21	Nisujahu	—	—	237—241	Toored loomnahad, ern.	14 080,7	1 425 220
	Sel.:	—	—		Sel.:	97,1	128 190
30	Riis	58,0	10 935		Kolumbia	95,3	98 793
	Sel.:	58,0	10 935		Kuuba	18,7	29 053
	Sel.:	—	—		Taani	15,5	13 506
	Sel.:	—	—		Argentina	13,2	12 021
	Sel.:	—	—		Argentiina	13,5	11 255
3.	Aia- ja juurvili	7,1	4 518		Kopra	1,4	27 463
59	Apelsinid ja mandariinid	0,0	2	243—257	Karusnahad	266,9	167 633
60	Sidrunid	6,2	3 800	274—275	Linaseemned	192,7	38 070
69—75	Puuvill ja marjad kuivatatud	0,8	600	281	Kopra	43,5	70 460
5.	Kala, kalasendused ja vähid	665,9	104 916	305, 306	Tubak lehtedena, kasvudena	18,1	24 433
112	Heeringad	588,3	100 086		Sel.:	4,8	11 482
	Sel.:	—	—		Taani	3,0	8 154
6.	Muud toit- ja maitseained ning joogid	3 135,5	271 298		Kreeka	4,5	7 056
167	Kohv toores, ubadena	7,3	13 096		Hollandi	2,3	10 921
172, 175	Kakao ubadena ja pulbrina	2,9	1 512		Humalad	—	—
176	Tee igasugune	3,7	9 350			—	—
178, 179	Suhkur peenike ja rafinaad	1 657,7	194 935			—	—
	Sel.:	1 545,5	182 229			—	—
	Sel.:	1 449,6	31 567			—	—
204—206	Sool	—	—			—	—
213—217		—	—			—	—
221—224	Viinad ja veinid	3,2	11 745			—	—
7.	Loomasööd	10,3	1 665			—	—
231, 231-a	Kilid igasugused (loomatoit)	—	—			—	—
	Sel.:	—	—			—	—
232	Õlikoogid	0,3	160			—	—

¹⁾ Dominioonid, aumaad, valdused, protektoraadid, mandaat-territooriumid — Dominions, colonies, possessions, protectorats et territoires de mandat.

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus septembris 1934 a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en septembre 1934 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur <i>Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie</i>	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie	ton	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU—IMPORTATION.							
1054—1055a	Portselankaup	14,8	16 016	1290	Saharila	0,5	8 500
1056—1073	Klaaskaup	30,1	28 803	1295	Rohud	0,3	14 885
28. Keemiatööstusesaadused	873,5	552 999		1308—1311	Lõhna- ja kosmeetikaained	0,4	12 281
1102	Kaselin	21,2	12 470	1319—1321	Parkimisestraktid	101,6	34 955
1103	Albumiin	22,2	21 046	1323,1324,1325			
1104—1109	Pehmet kummiist toosed	16,3	54 146	1330—1344	Mineraalvärvid	58,8	22 767
1110	Vaanutode massiiv-kummiistid	0,1	147	1348	Alsarilnvärvid ern.	9,8	104 740
1113, 1114	Kummiist jäänud	19,7	70 233	1356	Triikivärv	3,2	3 028
1146	Väevelahpu alumiinium	49,9	5 179	1360	Pronksipulber	0,6	1 329
1165	Pestisooda	81,5	12 666	1368	Linoleum	4,2	4 624
1166	Sõõgisooda	9,5	1 615				
1188	Seebikivi puhastamata	74,1	20 605	29. Muud eraldi nimetatud kaubad		2,8	21 926
1182	Väevelhape igas	73,0	5 408	1386	Noõbid igas	0,8	7 321
1234	Kaltsiumkarbiit	21,2	5 837	1394—1396	Kirjutusematerjal ern.	1,4	10 677
VÄLJAVEDU—EXPORTATION.							
I. Etusloomad (arv).							
		2 430 tk	259 314			690,8	27 202
1	Hobused (arv)	9 tk.	4 670	380	Vanarauud	678,9	21 764
2	Veised (välja arvatud vasikad) (arv)	622 „	143 194		Sel.: Rootsi	289,7	8 400
					Läti	195,1	5 941
				385, 386	Vanavask	3,0	1 029
					Sel.: Saksa	3,0	1 029
II. Toit- ja maitseained, joogid.							
		23 349,1	3 824 533			3 136,9	34 470
3. Ain- ja juurvili	483,4	88 420		14. Mineraalid peale ärtside		480,2	10 428
38	Kartul, toores	6,0	75	406, 407	Kips	2 345,0	4 717
41	Sibulad	171,0	18 900	417	Kaltsiitkivi (Besti)	1 683,9	196 133
47	Sigur, värsked ja kuivat.	—	—	15. Keemiatööstuse toorained		1 631,0	118 375
57	Õunad	210,4	50 855	a) Õlid, rasvad, vaigud, kummi toorelt		487	85,2
					Besti bensin	497	28 074
4. Karjasaadused	1 599,1	1 655 235			Põlevkivioõli	1 349,3	77 658
76	Peekon	136,7	191 708	508-a	Bituumen	155,3	9 878
	Sel.: Briti	136,7	191 708				
77	Sealiha värsked ja soolatud	2,4	2 564			52,9	76 758
79	Loomaliha	5,6	3 040	565	Kunstsarv töötlemata	47,1	75 438
	Sel.: Norra	4,8	2 800				
81	Lambaliha	60,4	36 681				
	Sel.: Rootsi	60,4	36 681				
98	Piimapulber	3,2	2 065				
96	VGI	1 049,5	1 067 182				
	Sel.: Saksa	410,7	605 520				
	Briti	638,2	457 945				
99	Munad	5193760 tk.	333 716				
5. Kala, kalasaadused ja vähid	103,2	68 542		IV. Valmissaadused.		3 512,9	1 820 018
100—105	Värsked kalad	87,0	55 100	16. Nahad töötletud ja nahkkaup		22,0	66 216
106	Tindkala	—	—	566, 567	Suured parknahad	21,5	51 451
116—120	Kalakonservid	9,0	7 879	17. Puutööstusesaadused		1 052,2	232 165
6. Muud toit- ja maitseained ning joogid	403,2	154 912		503-a	Vincer	968,7	107 715
127	Kartulijahu	103,0	26 895		Sel.: Briti	848,2	127 440
187	Sokolaad	13,6	19 040	504	Saksa	20,1	33 050
188	Kompvekid	62,0	43 528		Vincerist tootlõpõjad	77,0	30 451
210	Tersajelb, pain normal	—	—		Sel.: Briti	17,0	6 430
218	Piiritus	161,3	61 596	609, 610	Tõelishoslovakkia	10,0	5 770
					Prantsuse	16,5	5 750
					Mõõbel	5,2	3 574
III. Toor- ja poolvalmisained.							
		44 523,8	2 584 785	18. Paberitööstusesaadused		725,4	153 937
8. Loomariigained, peale rasvade	36,6	72 407		634	Pakkimis-paber	215,1	47 212
237—241	Loomannahad kuivalt soolatud	11,3	40 422	635	Rotatsioonipaber	—	—
	Sel.: Saksa	11,3	40 308	636, 637	Kirjutuse- ja trükipaber	507,5	102 478
237—241	Loomannahad märjalt soolatud	—	—	19. Tekstiilitööstusesaadused		448,8	941 033
	Sel.:	—	—	667—670	Puuvillaniit ja -lõng	120,7	332 949
243—257	Karusnahad	0,2	6 401		Sel.: Saksa	82,3	242 033
260	Jõhvid	0,8	2 185	671—676	Leedu	15,7	30 722
270	Sooled	11,6	21 564		Puuvillariie)	74,1	371 500
9. Seenned, taimed ja nende osad	—	—			Sel.: Läti	10,7	208 904
274, 275	Linaseenned	—	—	600	Rootsi	39,9	114 016
10. Metsamaterjal	31 353,0	1 400 667		691-a	Linane lõng	15,1	29 552
311	Haa-vaapakud	1 151,2 tkm	42 405	696	Linane riie jäme	39,2	80 251
322	Propsid	13 138,4 „	118 488		Pakkimis- ja kotiriie džaudist	180,3	104 865
320,324—329	Kuuse- ja männilauad ja -plangud	36 558,7 „	1 067 055		Sel.: Taani	137,7	74 349
	Sel.: Briti	32 009,5 „	879 692		Saksa	42,2	22 778
	Hollandi	3 178,1 „	85 421	22. Jõu- ja töomasinad		18,7	16 076
				859	Külmutusseadised	0,3	600
11. Paberitoorained	7 469,4	743 592		23. Metallkaup		328,1	186 809
347	Puumass märg	1 776,4	52 172	870	Radiatorid valmist	24,0	10 446
349	Tselluloos	5 627,8	691 200	24. Elektrimasinad, -aparatuurid ja tarbed		0,8	12 766
	Sel.: P.-A. Ühendriigid	1 526,9	207 304	942	Telefoni apar. ja n. osad	0,7	11 270
	Briti	1 680,9	199 831	27. Keraamika ja muud mineraalkaubad		812,9	100 223
	Prantsuse	1 610,3	198 966	1015	Sement	410,7	19 151
12. Tekstiilitoorained	213,3	111 314		1066	Sel.: Läti	419,7	19 151
354	Lina	81,4	77 966		Tahvelklaas lõhvimata	393,1	80 852
	Sel.: Briti	60,8	59 186	28. Keemiatööstusesaadused		91,7	34 592
355	Takud	—	—	1102	Kaselin	25,0	19 239
				1318	Tuletikud	29,0	11 434
				29. Muud ern. kaubad		4,9	58 309
				1392	Kunstsarvkaumid	3,8	47 088

) Sellest Bestis töötletud välismaa kauba tagasivedu välismaale 17 129 kg 214 847 kr väärtuses.

Tab. 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis
1. oktoobril 1934 a.

Situation financières des banques privées et des principales
banques coopératives au 1. octobre 1934.

	13	25	13	25
	erapanka 13 bang. privées	ühispanka 25 bang. coopér.	erapanka 13 bang. privées	ühispanka 25 bang. coopér.
	1 000 kr		%	
Aktiva — Actif				
1. Kassa — Caisse	813	371	1,1	1,0
2. Hoiuraved teisis rahaasut. — Comptes courants	3 071	4 584	4,0	12,9
a) Sellest Eesti pangas — Dont à la Banque d'Estonie	783	323	1,0	0,9
3. Pt. 1 ja 2 kokku — Total p. 1 et 2	3 854	4 955	5,1	13,9
4. Panga päralt olevad väärtused — Effets en portefeuille	1 702	1 396	2,4	3,0
a) Väärtpaberid — Effets	1 717	1 371	2,3	3,8
1) Sellest riigi- ja riigi poolt garanteeritud	725	952	1,0	2,7
b) Välismaa rahad ja kallismetallid — Métaux prec. et effets en valeurs étrang.	66	25	0,1	0,1
d) Tšekid ja maksukäsit. — Chéq. et ord.	9	0	0,0	0,0
5. Laenuud — Prêts	51 944	23 606	68,6	60,3
a) Disk. vekslid — Escomptes	21 557	13 531	28,5	37,9
1) Sellest sisemaa vekslid — Dont du pays	17 025	13 531	22,5	37,9
b) Tähtajal. laenuud — Prêts termin.	1 076	3 400	1,4	9,5
d) Riiklikud laenuud — Prêts d'Etat	—	448	—	1,3
e) Kto-krt. laenuud — Autres prêts	29 311	6 287	38,7	17,6
6. Garantilise deebitorid — Garanties	3 772	568	5,0	1,6
7. Korrespondendid — Correspondants	1 934	566	2,6	1,6
a) Sisemaa — en Estonie	647	316	0,9	0,9
b) Välismaa — à l'étranger	334	174	0,5	0,5
8. Protesitud vekslid — Effets protestés	647	316	0,9	0,9
9. Osakondade arved — Succursales	318	76	0,8	0,2
10. Kinnisvara — Immeubles	635	156	0,8	0,7
11. Vallasvara — Mobiliers	156	263	0,2	0,7
12. 13. Jooksvad kulud, makstud % ja komisj. — Frais courants, intérêts et commissions payés	2 101	8	2,8	0,0
14. Üleminevad summad — Actifs transitaires	5 635	2 109	7,4	5,9
15. Muud aktivad — Actifs divers	401	262	0,5	0,7
a) Mitmesugused deebitorid	2 170	750	2,9	2,1
Kokku — Total	75 730	35 687	100	100
Passiva — Passif				
1. Panga kapitalid — Capital et réserves	7 553	2 982	10,0	8,3
a) Aktistakapital — Capital versé	5 635	2 116	7,4	5,9
b) Tagavarakapital — Réserves	1 496	743	2,0	2,1
d) Muu erikapital — Réserves spéciales	422	123	0,6	0,3
2. Hoiusummad — Dépôts	33 022	25 556	44,4	71,6
a) Tähtajal. hoiusummad — Dépôts termin.	5 775	8 050	7,6	22,6
b) Jooksvad arved — Comptes courants	26 591	16 956	35,1	47,5
d) Kto-krt. arv. kred. saldod — Autres dépôts	1 256	551	1,7	1,5
3. Rediskont — Redescompts	7 141	980	9,4	2,7
a) Sellest sisemaal — Dont payables à l'intérieur du pays	2 819	980	3,7	2,7
4. Võlaarved talst. asut. — Créditeurs	2 430	1 918	3,2	5,4
a) Sellest sisemaal — Dont établissements du pays	2 430	1 918	3,2	5,4
5. Pt. 3 ja 4 kokku — Total p. 3 et 4	9 571	2 898	12,6	8,1
6. Korrespondendid — Correspondants	12 056	571	15,9	1,6
a) Sisemaa — en Estonie	704	305	1,0	0,9
b) Välismaa — à l'étranger	7 807	254	10,3	0,7
7. 8. Maksukäsit. — Transferts	63	12	0,1	0,0
9. Väljamaksmata % — % restant à payer	3 422	0	4,5	0,0
10. Väljamaksmata osakasud — Dividendes restant à payer	37	23	0,1	0,1
11. Garantilise kreditorid — Garanties	293	79	0,4	0,2
12. Osakondade arved — Succursales	12	133	0,0	0,4
13, 14. Saadud prots. ja muud tulud — Intérêts et commissions reçus	3 772	563	5,0	1,6
15. Jagamata puhaskasu — Bénéfice net.	2 125	8	2,8	0,0
16. Üleminevad summad — Transitoires	3 276	1 662	4,3	4,7
17. Muud passivad — Passifs divers	813	140	1,1	0,4
a) Amortisatsioon kapital	2 600	1 077	3,4	3,0
b) Mitmesugused kreditorid	1 189	383	1,6	1,1
Kokku — Total	75 730	35 687	100	100

Tab. 11. Üksikute pankade
äriseisu summad

1. oktoobril 1934 a.
Montant des bilans des banques
au 1. octobre 1934.

	1. X. 1934 1000 kr
Erapängad — Banques privées.	
1. Krediidipank a.s.	26 788
2. G. Scheel ja Ko	15 805
3. Tartu pank	11 283
4. Tallinna linnapank	7 582
5. Tartu linnapank	2 896
6. Kaubapank a.s.	2 584
7. Eesti laenu-pank a.s.	2 374
8. Tallinna aktsiapank	1 681
9. Tartu tööstuspank	1 285
10. Valga pank	1 087
11. Pärnu krediidipank	1 320
12. Viru pank	836
13. Võru pank	209
Kokku — Total	75 730
Tähtsamad ühispaangad — Principales banques coopératives	
1. Eesti Rahvapank	4 251
2. Tallinna majaomanikkude p.	7 971
3. Eesti laenu- ja hoiutüh. Tartus	4 983
4. Tartu majaomanikkude pank	2 087
5. Viljandi ühispank	1 504
6. Põllumeeste Keskpank	1 814
7. Tallinna laenu ja hoiukassa	1 143
8. Põllumajanduse pank	1 297
9. Pärnu Eesti laenu- ja hoiutüh.	1 240
10. Rakvere ühispank	866
11. Võru ühispank	870
12. Põitsamaa ühispank	803
13. Narva ühispank	760
14. Tallinna juudi ühispank	847
15. Jõgeva ühispank	634
16. Pärnumaa põllumeeste ühispank	672
17. Põllupidajate ühispank	638
18. Tartu Juudi ühispank	514
19. Lääne-Eesti ühispank	537
20. Saarde laenu-hoiu ühisus	476
21. Võhma ühispank	460
22. Tõrva ühispank	385
23. Saarte ühispank	381
24. Kinnisvara omanikkude pank	287
25. Petseri laenu- ja hoiu ühisus	218
Kokku — Total	35 687

Tab. 12. Riigi sissetulekud septembris 1934 a. (1000 kr).
Recettes de l'Etat en septembre 1934 (1000 Kr).

	Sept. — Sept.		1. IV — 30. IX	
	1934	1933	1934	1933
Korralised tulud — Recettes ordinaires:	5 539	5 114	34 724	29 663
I. OTSEKOHESED MAKSUD — CONTRIBUTIONS DIRECTES:				
1. Tulumaks — Impôt sur le revenu	688	732	2 945	2 775
2. Äri- ja tööstusmaksud — Impôts sur bénéfices industriels et commerciaux	402	327	816	648
3. Maa- ja hoonetemaksud — Contributions foncières	177	242	1 140	1 069
4. Maks kapitali % pealt — Impôt sur les intérêts	10	21	153	164
5. Kinnistusemaks — Mutations, immeubles et droits immobiliers	2	12	108	162
6. Pärandusemaks — Impôt sur les successions	63	78	478	494
II. LÕIVUD JA TASUMAKSUD — TIMBRES ET ENREGISTREMENTS:	340	339	2 077	1 991
7. Tempelmaks ja lõivud — Timbres de vérification	298	306	1 822	1 773
8. Patendid ja proovid — Brevets, droits de vérification	0	8	47	45
9. Mitmesugused tasumaksud — Enregistrements diverses de l'Etat	33	25	208	173
III. KAUSDE MAKSUD — IMPÔTS INDIRECTES:	1 653	1 541	10 922	9 156
10. Toolid — Douanes	1 304	1 201	7 680	6 771
11. Aktsiisid — Droits et taxes (accises)	349	340	2 342	2 385
IV. RIIGIMONOPOLL — MONOPOLES DE L'ÉTAT:	1 013	868	5 720	4 699
12. Piritusemonopol — Monopole d'alcool	1 013	868	5 720	4 699
V. RIIGI ETTEVÕTTED JA VARANDUSED — ENTREPRISES ET PROPRIÉTÉS DE L'ÉTAT:	1 705	1 518	13 286	10 432
13. Riigi kapitalid — Fonds de l'Etat	33	1	402	516
14. Maad, hooned, metsad ja veed — Domaines, forêts et eaux de l'Etat	120	66	1 584	1 253
15. Raudteed — Chemins de fer	1 024	845	6 832	5 601
16. Sadamad ja laod — Ports et dépôts	149	91	703	494
17. Post, telegraaf, telefon — Postes, télégraphes, téléphones	361	351	2 336	1 921
18. Mitmesugused riigi ettevõtted — Entreprises diverses de l'Etat	0	121	1 196	561
19. Mitmesugused riigi varandused — Propriétés diverses de l'Etat	18	43	113	86
VI. SEGATULUD — RECETTES DIVERSES:	149	126	760	723
20. Segatulud — Recettes diverses	149	126	760	723
Kokku — Total	5 548	5 124	34 810	29 776
Tagasi makstud eelmiste aastate maksu — Reversements des années précédentes	9	10	86	113
Erakorralised tulud — Recettes extraordinaires:	39	2	3 062	417
Operatsioonifondide ja laenu tagasimaksu — Recattement des fonds de roulement	3	2	65	67
Teravilja müük — Vente de blé	—	—	1	—
Lilkevele lastud vahetusraha — Monnaie subsidiaire	—	—	70	350
Tulud metsadest — Forêts	36	—	483	—
Riigivaranduste müük	—	—	2 393 ¹⁾	—
Sissem. Põlvitõm. maaref. tootam. kujunenud operatsiooni summadest	—	—	50	—
Üldse sissetulekuid — Total des recettes	5 578	5 116	37 786	30 080

¹⁾ Riigitulude arvele kantud kaitselaevade müügisumma.

Elumaksusindeksid on koostatud Tallinnas 1925 a. oktoobris büdžetilise uuringuga kindlaks tehtud töölisleibkonna keskmise tarvitamise kohaselt. Toitluskuluindeks arvatatakse üksikute ainete peale mineva tegeliku kogukulu alusel, kuna muude rühmade indeksi väljaarvamisel arvatatakse iga hinna kohta tema suhteline muutumine alusjaga võrreldes. Noed suhtelised arvud on rühmade indekseks ja need omakorda üldindeksiks arvatatud, tarvitades sellejuures büdžetiliselt uuringul seignud võrdkaale.

Toitluskulu arvestamisel esinevad üldse 51 iseseisva hinnaga ainet, mille toitlusväärtus 3 820 br. kalorit. Korterilüüri iseloomustamiseks on kasutatud kuni 1931 a. maini ütriseaduse norme korterite kohta pörandapinnaga kuni 12 ruutstüüli. 1931 a. maist alates aga Tallinna linna statistika-büroo kokkuvõtteid korterinspektori poolt kogutud andmeid. Neid andmeid saadakse edaspidi mai, augusti, novembri ja veebruari kuude kohta. Iga kalte järgneva kuu kohta tarvitatakse enne seda saadud andmeid, nii et see indeks muutub aastast vaid neli korda.

Üksikute kulurühmade võrdkaalud on järgmised: toitlus — 58,5%, korter — 7,5%, kütte ja valgustus — 5,8%, riietus — 15,7%, puhastus — 2,7%, reisid, liikumine, post — 0,7%, haridus (ajalehed) — 2,7%, lõbustus — 2,8% ja muud kulud 3,6%.

Suurmüügilindeks kujutab võrdkaalustamata geomestriilise keskmisi. Üldindeksi arutamiseks on tarvitatud 52 hinda.

Üksikasjaliselt indekseid koostamisviisi kohta v. „E. St.“ 1928 a., nr. 77(4), lhk. 261.

Tab. 13. Valuuta ja väärtpaberite hinnad Tallinna börsil oktoobris 1934 a.
Cours du change à Tallinn en octobre 1934.

	Kõrgem		Madalam		Keskmine									
	oktoobris 1934		oktoobris 1934		oktoober 1934		septemb. 1934		1. I — 31. X. 1934 a.		oktoober 1933 a.			
	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.		
1. New-York, 100 \$ (dollar)	369,00	377,00	368,00	371,00	365,92	373,92	361,88	369,88	357,69	366,96	387,38	399,38		
2. London, 100 £ (inglis n.)	1 811,00	1 835,00	1 811,00	1 835,00	1 811,00	1 835,00	1 811,00	1 835,00	1 809,88	1 835,00	1 806,54	1 836,54		
3. Berlin, 100 Saksa riigimarkka	146,50	149,00	145,10	147,60	145,71	148,21	145,24	147,74	140,13	142,37	137,33	139,08		
4. Helsingi, 100 Soome marka	7,98	8,10	7,98	8,10	7,98	8,10	7,98	8,10	7,97	8,10	7,95	8,10		
5. Paris, 100 Prantsuse franki	24,50	24,80	24,00	24,30	24,29	24,59	24,19	24,49	23,51	23,81	22,62	22,92		
6. Brüssel, 100 Belgia belgat	86,70	87,90	85,05	86,25	86,06	87,26	86,08	87,28	83,39	84,69	80,63	81,93		
7. Zürich, 100 Helvesta franki	121,15	122,65	118,75	120,25	120,26	121,76	119,77	121,27	115,95	117,45	111,88	113,38		
8. Milano, 100 Itaalia liri	31,80	32,30	31,15	31,65	31,53	32,08	31,43	31,93	30,69	31,19	30,40	30,90		
9. Stockholm, 100 Rootsi krooni	93,40	94,60	93,40	94,60	93,40	94,60	93,40	94,60	93,33	94,64	93,12	94,87		
10. Kjöbenhavn, 100 Taani krooni	80,85	82,05	80,85	82,05	80,85	82,05	80,85	82,05	80,79	82,10	80,57	82,32		
11. Oslo, 100 Norra krooni	90,95	92,15	90,95	92,15	90,95	92,15	90,95	92,15	90,91	92,23	90,81	92,56		
12. Praha, 100 Tšehhoslov. kr.	15,50	15,80	15,20	15,50	15,37	15,67	15,25	15,55	15,25	15,55	17,15	17,40		
13. Amsterdam, 100 Hollandi kuldnat	251,90	254,90	246,50	249,50	249,84	252,84	248,67	251,67	241,27	244,27	232,98	235,98		
14. Riige, 100 Läti latti	120,15	122,40	117,75	120,00	119,26	121,51	118,77	121,02	114,82	117,07	109,55	111,80		
15. Wien, 100 Austria šillingit	68,95	70,85	68,00	69,40	68,77	70,17	68,37	69,77	66,52	68,04	63,61	65,61		
16. Warszawa, 100 Poola slotti	70,30	71,30	68,80	69,80	69,70	70,70	69,36	70,36	67,36	68,36	64,75	65,75		
17. Kunnas, 100 Leedu litti	61,75	62,65	60,50	61,40	61,26	62,16	61,00	61,90	59,49	60,32	57,83	58,43		
18. Danzig, 100 Danzigi kuldnat	121,15	122,65	118,75	120,25	120,26	121,76	119,77	121,27	115,86	117,45	111,38	113,38		

Tab. 26. Turuhinnad oktoobris 1934 a. — Prix de détail en octobre 1934.

	Mõõt- ühik	Tallinn				Paldiski	Rakvere	Narva	Põlde	Haapsalu	Tartu	Viljandi	Pärnu	Võru	Valga	Petsari	Kuressaare
		1	2	3	4												
		Okto. 1934	Sept. 1934	Okto. 1933	Okto. 1933												
Hinnad sentides — Prix en cents.																	
Ihm., lihased ja rasv	1. Sealih, seaviist — <i>Viande de porc</i>	kg	45	48	09	41	45	54	—	41	42	43	46	—	—	—	44
	2. Sealih, keedulih — <i>Viande de porc II s.</i>	kg	52	58	08	47	55	54	52	49	52	51	54	—	—	—	45
	3. praelih — „ I s.	kg	58	65	87	49	62	65	65	55	56	56	62	—	—	—	70
	4. Seapekk — <i>Lard</i>	kg	03	04	97	55	67	75	72	66	61	63	69	—	—	—	75
	5. Loomaliha, supiliha — <i>Viande de boeuf II s.</i>	kg	33	35	22	28	45	45	40	28	35	37	31	—	—	—	35
	6. „ praelih — <i>Viande de boeuf I s.</i>	kg	57	60	45	48	65	55	50	43	45	51	51	—	—	—	40
	7. Vasikalih, esim. veerand — <i>Viande de veau II s.</i>	kg	43	48	45	—	40	40	35	44	35	41	42	—	—	—	30
	8. „ tagum. veerand — <i>Viande de veau I s.</i>	kg	52	56	52	—	55	51	43	49	40	45	47	—	—	—	35
	9. Lambalih, esim. veerand — <i>Viande de mout. II s.</i>	kg	40	46	42	35	45	42	43	42	33	37	38	—	—	—	35
	10. „ tagum. veerand — <i>Viande de mout. I s.</i>	kg	47	51	48	43	48	47	48	47	37	41	43	—	—	—	40
	11. Searasv, sulatamata — <i>Graisse de porc</i>	kg	75	80	140	63	75	85	75	75	66	63	74	—	—	—	80
	12. „ sulatatud — <i>Saindoux</i>	kg	93	100	145	100	120	106	—	100	100	90	91	—	—	—	100
	13. Loomarasv, sulatamata — <i>Graisse d. boeuf, n. fond.</i>	kg	50	60	50	—	50	47	40	53	46	50	45	—	—	—	50
	14. „ sulatatud — <i>Graisse de boeuf, fondue</i>	kg	60	75	—	—	66	75	—	80	68	80	68	—	—	—	60
	15. Teevorst — <i>Sauccisson</i>	kg	80	80	70	70	80	—	75	85	85	—	83	—	—	—	75
16. Sink — <i>Jambon</i>	kg	125	140	130	125	100	113	110	100	100	100	105	—	—	—	100	
17. Raimed, värsked — <i>Petits harengs baltiques, frais</i>	kg	17	13	23	8	18	10	19	10	21	—	23	—	—	—	7	
18. Kilud, värsked — <i>Esports frais</i>	kg	23	15	27	10	21	19	—	—	—	—	—	—	—	—	12	
19. Haugid, värsked — <i>Brochets frais</i>	kg	35	35	41	—	52	36	48	35	30	34	34	—	—	—	30	
20. Ahvanad, värsked — <i>Perches fraîches</i>	kg	37	38	33	—	27	34	25	18	10	10	17	—	—	—	23	
21. Särjed, värsked — <i>Gardons frais</i>	kg	—	—	—	—	25	13	22	—	10	14	14	—	—	—	10	
22. Raimed, soolatud — <i>Petits harengs baltiq., salés</i>	kg	20	20	25	—	10	13	17	20	15	15	8	—	—	—	25	
23. Kilud, soolatud — <i>Esports salés</i>	kg	40	—	30	—	30	40	25	25	45	35	25	—	—	—	35	
24. Heeringad, soolatud — <i>Harengs salés</i>	kg	50	50	50	—	35	43	33	45	40	40	42	—	—	—	38	
25. Kilud toosides — <i>Esports en boites</i>	toos*)	30	30	30	39	35	35	35	38	40	35	35	—	—	—	40	
26. Rukis — <i>Seigle</i>	10 kg	—	—	134	—	85	115	103	95	101	100	—	—	—	—	95	
27. Nisu — <i>Froment</i>	kg	—	—	—	—	105	158	143	127	130	130	127	—	—	—	120	
28. Oder — <i>Orge</i>	kg	130	120	170	—	64	91	97	85	83	—	110	—	—	—	80	
29. Kaer — <i>Avoine</i>	kg	75	80	121	—	53	85	83	49	50	80	80	—	—	—	63	
30. Rukkijahu — <i>Farine de seigle</i>	kg	125	116	135	128	105	123	128	101	110	110	110	—	—	—	110	
31. Nisujahu, liht — <i>Farine de froment</i>	kg	180	180	290	—	195	211	—	155	220	—	160	—	—	—	200	
32. „ sõela — <i>Farine de froment blutée</i>	kg	—	—	—	230	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
33. Odrajahu, inimtoiduks — <i>Farine d'orge (pour alim. de l'homme)</i>	kg	—	—	320	—	180	205	—	—	195	230	140	—	—	—	160	
34. Odrajahu, loomatold. — <i>Farine d'orge (p. four.)</i>	kg	—	—	—	—	100	105	—	—	80	—	107	—	—	—	75	
35. Odratangud — <i>Gruau d'orge</i>	kg	28	31	33	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	
36. Kruubid — <i>Orge perlé</i>	kg	28	32	35	20	18	20	22	19	22	28	21	—	—	—	30	
37. Rukkiieib — <i>Pain de seigle</i>	kg	14	14	13	13	11	12	10	10	11	12	13	—	—	—	12	
38. Peenleib — <i>Pain demi-blanc de seigle</i>	kg	27	28	30	28	25	30	28	20	29	24	21	—	—	—	22	
39. Sepik — <i>Pain de froment</i>	kg	26	29	35	26	31	24	27	20	28	26	22	—	—	—	32	
40. Sai — <i>Pain blanc</i>	kg	35	36	40	33	45	40	40	30	40	37	44	—	—	—	45	
41. Piim, rõõsk (lahine) — <i>Lait frais</i>	lt.	9	8	9	7	7	8	6	6	6	7	8	—	—	—	10	
42. Koor, rõõsk — <i>Crème fraîche</i>	kg	90	90	94	—	58	75	65	65	80	60	—	—	—	—	60	
43. „ hapu — <i>Crème aigre</i>	kg	95	85	90	—	70	75	70	85	65	70	73	—	—	—	50	
44. Kohupiim — <i>Caillébotte</i>	kg	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	27	—	—	—	—	
45. Väi, melerel — <i>Beurre de ferme, frais</i>	kg	142	126	156	130	132	132	120	130	125	132	135	—	—	—	123	
46. „ kõõgi — <i>Beurre de cuisine</i>	kg	123	110	143	125	114	113	115	113	113	116	110	—	—	—	115	
47. Kanamunad — <i>Oeufs de poule</i>	paar*)	10	8	10	13	11	10	10	9	12	10	9	—	—	—	9	
48. Kartulid — <i>Pommes de terre</i>	10 kg	29	28	30	—	23	35	18	13	20	25	19	—	—	—	25	
49. Porgandid — <i>Carottes</i>	kg	8	8	12	8	8	8	7	5	—	—	8	—	—	—	8	
50. Peedid — <i>Betteraves</i>	kg	8	10	15	10	8	8	8	7	5	—	8	—	—	—	7	
51. Knaalikad — <i>Navets</i>	kg	7	7	7	8	3	3	5	6	3	—	8	—	—	—	6	
52. Herned — <i>Pois secs</i>	kg	30	30	30	—	18	33	—	—	25	23	—	—	—	—	35	
53. Oad, — <i>Fèves sèches</i>	kg	30	35	30	—	20	30	—	—	20	—	—	—	—	—	25	
54. Kapsad, hapud — <i>Choux croûtes</i>	kg	12	12	15	10	10	13	—	—	—	—	7	—	—	—	10	
55. „ värsked — <i>Choux frais</i>	kg	4	8	7	5	3	6	—	—	4	2	—	—	—	—	6	
56. Sibulad — <i>Oignons</i>	kg	12	15	20	20	15	13	15	20	6	—	20	—	—	—	20	
57. Riis — <i>Riz</i>	kg	50	50	60	50	50	50	50	56	60	50	50	—	—	—	48	
58. Manna — <i>Manna</i>	kg	46	50	60	40	—	49	35	42	40	45	46	—	—	—	55	
59. Makaronid — <i>Macaronis</i>	kg	35	30	30	30	30	30	30	34	35	35	30	—	—	—	35	
60. Kartulijahu — <i>Fécule de pommes de terre</i>	kg	30	30	35	32	25	29	26	28	28	30	25	—	—	—	30	
61. Sukkur, peenike — <i>Sucre en poudre</i>	kg	44	44	46	46	45	44	45	45	45	46	45	—	—	—	45	
62. Meel — <i>Miel</i>	kg	130	130	150	140	125	120	120	125	110	120	133	—	—	—	90	
63. Kõõgisool — <i>Sel de cuisine</i>	kg	5	5	7	5	6	5	6	6	5	5	5	—	—	—	5	
64. Viljakohv — <i>Café de grains</i>	kg	100	100	100	—	125	95	60	—	75	50	55	—	—	—	75	
65. Sigurid — <i>Chicorée non torréfiée</i>	kg	35	35	35	—	30	26	—	—	25	25	—	—	—	—	35	
66. Pesuseep, sinine — <i>Savon</i>	kg	50	30	52	50	55	48	—	—	48	40	53	—	—	—	48	
67. Petrooleum — <i>Pétrole</i>	kg	12	13	16	14	—	13	14	16	17	15	15	—	—	—	17	
68. Tükud — <i>Albumettes</i>	100 kg	28	28	28	28	30	26	28	28	30	28	28	—	—	—	28	
69. Ristlikhein — <i>Treffe</i>	100 kg	490	470	660	—	333	—	369	470	350	545	—	—	—	—	500	
70. Timuthlein — <i>Tréole</i>	100 kg	490	470	660	—	390	—	—	470	—	545	—	—	—	—	500	
71. Aasahlein — <i>Atures herbagés</i>	kg	—	—	360	490	—	350	—	276	380	375	—	—	—	—	400	
72. Lühahlein — <i>Foin des prés</i>	kg	—	—	—	—	300	—	—	—	—	375	—	—	—	—	—	
73. Soohlein — <i>Foin des marais</i>	kg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
74. Rukkipõhk — <i>Paille de seigle</i>	kg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
75. Kaerapõhk — <i>Paille d'avoine</i>	kg	330*)	280*)	330*)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
76. Odrapõhk — <i>Paille d'orge</i>	kg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
77. Segaviljapõhk — <i>Paille des cultures mixtes</i>	kg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
78. Kasepuud — <i>Bois de bouleau</i>	m ³	563	563	5													

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja tööololu 1-ks oktoobriks 1934 a.
Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1. octobre 1934.

Ettevõtteid arv Nombre d'entreprises	Töötajate üldarv Nombre général des travailleurs			Neist töölisi — Dont ouvriers			Töölist ja teenijast ainuasi (alla 18 a.) Minevners parmis les ouvriers et service
	Töötajaid 1. septemb- ril — Au 1. septembre	Septembris teenis- tuse astunud Sont entrés en septembre	Septembris teenis- tusest jatkunud Ont quitté en septembre	Töötajaid 1. oktoob- ril — Au 1. oct.	Oktoobris teenis- tuse astunud Sont entrés en octobre	Oktoobris teenis- tusest jatkunud Ont quitté en octobre	
I. Murrud ja keevandused	16	2 572	293	2 875	59	284	90,5
II. Mineraalide töötlemine	18	1 434	93	1 358	53	92	97,1
III. Metalltööstus	38	3 070	72	3 205	127	69	101,8
IV. Keemiatööstus	13	1 046	70	1 062	102	8	110,4
V. Kanaatööstus	9	303	8	304	11	6	101,0
VI. Tekstiiltööstus	37	9 173	210	8 362	336	202	101,6
VII. Puitööstus	52	4 526	349	4 089	447	1 015	98,1
VIII. Paberi- ja kirjandustööstus	10	2 042	1 049	2 975	50	33	101,0
IX. Polümeeritööstus	17	1 068	34	1 071	50	33	100,5
X. Töit-, maitsainete ja jookide tööstus	34	2 319	82	2 405	40	35	104,6
XI. Kehakatte- ja pudukaupade tööstus	16	1 058	30	1 103	142	54	102,7
XII. Elukäsitööstus	32	2 362	1 014	2 332	980	1 006	98,8
XIII. Elektrienergia ja veevarustus	7	894	1	86	1	32	94,4
XIV. Puhastustööstus	3	89	2	88	1	3	98,8
Kokku suurtööstus — Total	302	32 611	2 600	28 953	2 536	2 926	98,7
Seelst { ettevõtted 50 ja üle tööstus — Les entre- prises ayant plus de 50 travailleurs	142	13 027 801	1 793	12 830	1 700	2 028	98,0
Dont: { ettevõtted 20—49 tööstus — les entreprises ayant 20—49 travailleurs	100	4 750	807	4 223	776	808	97,0
1934 a. septembri arvud — Chiffres de septembre 1934	311	30 284 101	2 716	28 057	2 657	4 149	95,1
I. Industries extractives	1	12	—	12	—	—	100,0
II. Industries minière	33	359	—	335	27	68	97,8
III. des métaux	72	686	64	612	61	30	643
IV. chimique	24	243	7	238	46	5	125,8
V. des caux et gaz	23	229	14	221	13	13	100,0
VI. textile	41	397	66	341	62	21	112,0
VII. du bois	82	718	164	604	48	158	83,7
VIII. du papier	15	167	42	138	11	37	76,5
IX. polymériques	45	425	11	436	22	11	102,8
X. de l'alimentation et des boissons etc.	187	1 517	61	1 525	63	56	101,3
XI. Construction et fab. des merceries etc.	40	481	50	462	137	58	117,3
XII. Industries électriques, à gaz d'éclairage et distri- bution d'eau	14	151	78	165	90	76	110,5
XIII. Industries de nettoyage	5	48	3	37	—	3	91,9
XIV. Industries diverses	18	139	4	132	2	9	98,3
Kokku kesk- ja väike- tööstus — Total	607	5 345	618	4 852	570	538	100,7
Üldse suur- ja kesk- tööstus — Grand total	909	38 156	3 218	33 785	3 106	3 464	98,9
1934 a. septembri arvud — Chiffres de septembre 1934	600	5 610	462	4 864	442	474	99,3
Kokku kesk- ja väike- tööstus — Total	917	39 771	3 178	35 300	3 004	3 286	95,7
Üldse suur- ja kesk- tööstus — Grand total	909	38 156	3 218	33 785	3 106	3 464	98,9

1) Arvestatud juhu emme tegevust alustanud, andmete puudumisel eelmissel kokkuvõtetel väljajäetud ettevõtteid.

Tähtsamad Eesti majandus- ja ühiskondliku elu nähtused 1922-34 a.

Rahandus (mlj. kr.) — Finance (en)

	Läikvel olev raha (kuu 1-ks) Circulation fiduciaire (au 1 de mois)															Pangad (kuu 1-ks) Banques (au 1 au mois)					Pankade vaheline arvekoda Mouvement de la chambre de compensation			
	Eesti panga täbed Billets de la Banque d'Estonie			Vahetusraha — Monn. et billets subsidiaires			Läikvel olev raha ja vahetusraha Circulation fiduciaire et monnaie de subsistants									Ärisels — Bilans			Hoiusum. — Dépôts		Laenuud — Prêts		Tšekide arv Nombre des chèques	Summa Montant
	Kokku Total	1-2 krooni ¹⁾	3 Dont: 1-3 kr	4 Eesti panga kassades — Dans la caisse de la Banque d'Est.	5 Läikvel olev raha ja vahetusraha Circulation fiduciaire et monnaie de subsistants	6 Riigi sissevõetud Revettes de l'Etat	7 Eesti pank	8 Erapangad	9 Ühispannang (21-26 tähts.) ²⁾	10 Rahangu d'Estonie ³⁾	11 Rahangu privates	12 Rahangu coöperatives	13 Eesti pank ⁴⁾	14 Erapangad	15 Ühispannang (21-26 tähts.) ²⁾	16	17							
																		1	2	3	4	5	6	7
Keskmiselt kuus 1923	37,6	5,0	70,5	52,3	...	9,8	15,7	...	37,7	27,0	...	3 104	5,8							
Moyenne mens. 1924	33,9	5,9	81,3	75,2	...	10,3	16,1	...	46,1	29,7	...	3 751	7,1							
1925	35,4	6,4	83,4	82,5	...	10,0	17,5	...	52,0	32,8	...	4 447	8,5							
1926	35,6	7,1	83,3	66,0	12,9	8,0	21,3	7,0	60,5	37,4	0,0	5 032	8,0							
1927	36,8	11,1	81,2	76,3	18,0	8,1	28,3	10,9	58,0	50,8	12,9	5 941	9,6							
1928	38,0	3,7	12,4	...	41,7	8,1	73,6	98,2	27,2	6,9	40,8	16,8	27,7	66,4	19,4	6 584	15,9							
1929	34,7	3,8	12,4	0,0	38,5	8,1	65,6	112,6	33,7	6,3	44,5	19,3	28,9	74,9	24,4	6 483	16,7							
1930	32,7	4,3	2,0	1,4	37,0	8,1	65,5	117,6	37,2	6,2	45,7	21,7	26,5	78,2	25,8	6 128	17,6							
1931	34,4	4,2	2,6	1,8	38,7	7,1	63,3	98,7	44,6	6,9	41,6	27,2	23,5	70,7	28,1	4 320	10,7							
1932	32,0	4,3	2,8	1,7	37,2	5,5	57,5	81,5	40,2	8,7	32,0	22,1	22,9	57,8	25,0	5 413	7,9							
1933	31,2	4,5	3,1	1,8	35,7	...	54,4	74,3	32,4	9,8	29,2	21,1	21,0	50,3	23,5	8 087	7,6							
Kokku 1. I kuni viimase 1934 andmetega kuuni incl. 1933	30,2	4,2	2,0	2,0	34,5	5,2	53,2	72,9	32,5	10,3	29,7	21,1	20,8	40,2	23,7	30 122	75,4							
1933 Juuni — Juin	31,5	4,4	3,1	2,2	35,0	5,3	54,2	76,4	32,1	9,9	28,6	20,4	21,3	51,6	23,5	26 715	64,1							
Juuli — Juillet	30,3	4,5	3,2	2,0	34,8	5,1	54,4	77,8	32,5	11,1	30,1	20,7	20,2	51,3	23,2	26 027	7,3							
August — Août	30,4	4,7	3,3	1,8	35,1	5,1	52,7	76,5	32,3	9,5	29,7	20,4	19,5	50,6	23,1	3 300	8,4							
Septembar — Septembre	31,4	4,9	3,4	1,7	36,3	5,4	54,7	75,3	32,6	9,3	28,8	20,6	20,4	50,2	23,1	3 489	9,5							
Oktoober — Octobre	33,1	5,0	3,6	1,5	38,1	5,5	56,2	75,0	32,5	8,7	28,4	20,4	20,7	50,9	23,0	3 608	8,1							
November — Novembre	32,6	4,9	3,5	1,4	37,5	5,9	56,0	76,1	32,6	9,0	28,8	20,8	20,8	51,2	23,0	3 238	8,3							
Detsembar — Décembre	32,2	4,9	3,5	1,6	37,1	6,5	58,0	74,7	32,2	9,9	29,7	21,8	21,4	60,0	23,5	3 084	7,0							
1934 Jaanuar — Janvier	31,5	4,8	3,4	1,8	36,3	4,6	56,2	76,5	32,5	9,1	30,2	22,1	19,2	51,3	23,5	2 926	6,5							
Veebruar — Février	33,6	4,9	3,5	1,7	38,8	...	58,8	77,8	32,9	9,9	29,8	22,6	19,1	52,7	23,5	3 591	7,8							
Märts — Mars	34,0	5,0	3,6	1,5	39,0	5,8	58,9	78,4	33,5	10,5	31,1	25,0	19,3	54,3	23,5	3 190	7,9							
Aprill — Avril	34,1	5,0	3,6	1,6	39,1	5,8	59,0	79,7	33,7	10,4	32,1	25,5	18,5	54,3	23,5	3 597	8,7							
Mai — Mai	32,6	4,8	3,5	1,7	37,4	6,0	58,9	80,1	33,7	11,8	33,2	24,0	17,2	54,9	23,1	3 510	9,2							
Juuni — Juin	32,2	4,8	3,5	1,7	37,0	6,8	59,4	81,6	34,3	11,9	34,1	24,4	16,2	55,4	23,2	3 345	9,6							
Juuli — Juillet	32,8	5,0	3,6	1,6	37,8	8,3	57,9	80,9	35,0	10,2	34,0	25,1	13,3	54,2	23,4	3 455	8,8							
August — Août	32,8	5,0	3,7	1,5	37,8	5,6	58,4	75,3	35,4	10,2	33,8	25,8	12,8	51,6	23,3	3 474	9,0							
Septembar — Septembre	33,7	5,2	3,7	1,4	38,9	...	61,0	75,7	35,7	9,6	33,6	25,6	13,4	51,9	23,7	3 736	11,1							

Väliskaubandus (järg) —

	tuh. kr. (en 1 000 kr.)		Tähtsamad väljaveolained (tonnides) — Articles princip. d'export. (en tonnes)						Tähtsamad sisseveolained (tuh. kr.) — Articles principaux									
	Sement Ciment	Tulekivid Allumettes	Lina Lin	Sement Ciment	Võl Beurre	Munad (tuh. tk.) Ovufs (mille)	Kartulid Pommes de terre	Teravill Céréales	Jahu Farines	Heeringad Harengs	Suhkur Sucre	Tubak Tabac	Pruuvill Coton	Pruuvillarile Tisseus de coton	Villane rilo Tisseus de laine	Raud ja terna Fer et acier	Kivisüsi ja koks Houille et coke	
																		41
Keskmiselt kuus 1923	77	24	777	1 076	195	347	1 218	577	267	168	445	92	907	492	127	196	257	
Moyenne mens. 1924	157	58	869	3 771	266	828	1 705	1 043	236	184	570	110	697	178	121	191	257	
1925	162	97	631	3 434	537	1 090	1 930	1 134	317	272	440	137	1 207	267	122	263	198	
1926	170	99	861	4 272	734	884	899	1 283	197	277	492	154	761	218	204	211	205	
1927	125	79	733	3 288	820	1 340	2 071	879	178	178	592	85	752	243	289	335	173	
1928	81	66	469	2 087	935	1 960	3 172	1 589	183	247	556	96	916	338	435	300	148	
1929	72	77	489	1 969	1 030	1 859	1 119	1 579	153	221	490	106	938	258	349	321	198	
1930	44	57	401	1 184	1 172	2 065	935	920	113	136	424	99	687	163	234	327	133	
1931	37	24	340	1 160	1 204	1 889	2 208	191	32	68	316	81	281	108	176	184	103	
1932	10	14	274	300	1 044	1 757	1 408	47	2	9	178	48	209	108	15	152	47	
1933	11	12	217	354	760	1 883	895	2	0,1	28	199	52	266	116	2	197	88	
Kokku 1. I kuni viimase 1934 andmetega kuuni incl. 1933	232	98	2 555	5 129	7 893	28 087	3 379	2	1	414	2 159	609	3 941	1 682	20	2 143	445	
1932 Juuli — Juillet	130	112	2 222	4 107	7 241	14 795	3 642	9	0,2	176	1 719	480	2 010	891	13	1 590	448	
August — Août	15	15	128	326	1 707	2 422	525	—	—	0,8	190	62	310	65	1	289	27	
Septembar — Septembre	9	14	38	180	1 146	1 905	—	—	—	38	314	68	358	86	0,0	267	49	
Oktoober — Octobre	10	25	32	222	1 160	4 704	172	—	0,2	135	233	59	371	114	5	289	74	
November — Novembre	3	14	55	65	985	5 637	642	—	—	75	201	53	471	175	5	353	104	
Detsembar — Décembre	1	3	106	32	609	2 068	842	—	0,3	49	215	56	358	215	8	241	33	
1934 Jaanuar — Janvier	2	12	220	49	890	104	146	—	0,2	32	253	34	360	112	0,3	174	118	
Veebruar — Février	1	20	307	32	429	—	205	—	—	23	183	85	382	55	0,2	264	69	
Märts — Mars	7	8	432	163	409	65	—	—	—	38	255	42	380	123	1	114	21	
Aprill — Avril	36	12	668	797	431	26	20	2	0,2	62	201	56	414	477	1	123	71	
Mai — Mai	32	9	219	714	610	1 233	1 703	—	0,2	38	199	66	371	183	1	115	19	
Juuni — Juin	40	12	128	872	835	6 236	748	—	0,0	9	229	72	418	231	3	296	42	
Juuli — Juillet	39	—	302	858	1 368	6 240	206	—	—	5	256	73	582	164	6	296	53	
August — Août	25	9	300	582	1 281	4 748	9	—	—	120	305	73	368	122	6	230	37	
Septembar — Septembre	32	17	123	711	1 481	4 331	2	—	—	19	276	72	628	186	2	279	10	
Oktoober — Octobre	19	11	81	420	1 049	5 194	6	—	—	100	195	70	448	151	0,3	436	109	

¹⁾ 1. aprillist. ²⁾ Ilma Eesti panga kassades olud vahetuserahata. ³⁾ 1931 a. — 25 ühispanka. ⁴⁾ Ilma Valitsuse jooksva arvea.

⁵⁾ Ühes Valitsuse iaenuga.

Données principales concernant la vie économique et sociale de l'Estonie 1922—34.

millions kr.)				Väliskaubandus—Commerce extérieur																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
Protestitud vekslid Effets prot.		Rahakuras (ostjad) Cours du change		Sellest—Dont		Tähtsamad väljaveoained (tuh. kr.) Articles principaux d'exportation (en 1 000 kr.)																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
Arv.—N. des chèques	Summa — Montant	100 Dollar (kr) 100 dollar (kr)	100 naesterling (kr) 100 livre sterling (kr)	Üldhükaik 1 000 kr. Total (en 1 000 cour.)	Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Väljaveo % sisseveost % de l'importation à l'exportation	Sissevedu tn. Importation (en tn.)	Väljavedu tn. Exportation (en tn.)	Võli—Beurre	Munaud—Oeufs	Kartulid—Pommes de terre	Liha ja lihakaup Viandes	Toornahad Cuirs bruts	Prutsaused Produits de bois	Vineer (plaad, ja too- hõbed) — Plaque ex- bois et fonds de chaises	Ajalohi ja trüki- paber—Papier	Lina—Lien	Takud—Etoupe	Puuviljalõng ja -niit Fils de coton	Puuviljariie Tissus de coton	Linane riie jaane Tissus de lin gross	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
1 038	0,4	345	1 579	13 587	7 777	4 700	—	29 340	23 264	461	31	48	58	40	894	226	439	904	51	131	583	139	2 147	1,0	359	1 721	13 892	6 837	6 555	—	29 298	31 364	816	92	117	79	65	1 080	363	449	1 409	70	304	605	237	2 457	0,9	372	1 798	16 099	8 046	8 053	—	30 512	31 245	1 775	126	142	162	62	1 014	367	553	1 072	33	580	818	79	3 400	0,6	372	1 808	15 984	7 964	8 020	—	32 750	36 521	1 981	77	42	252	75	1 100	368	748	976	80	307	732	57	3 900	0,9	372,12	1 809	16 850	8 085	8 815	—	30 752	43 765	2 305	134	195	302	110	1 175	414	597	864	70	375	727	90	3 763	0,9	372,54	1 813	21 540	10 942	10 592	—	39 135	49 259	2 755	196	324	429	161	1 793	463	558	762	55	388	785	70	6 982	1,6	374,07	1 817	20 037	10 248	9 789	—	41 754	37 016	2 959	195	94	236	153	1 225	405	443	712	55	542	748	104	7 600	1,6	374,50	1 821	16 234	8 198	8 036	—	41 382	32 134	3 630	175	47	178	95	789	363	469	332	12	507	565	136	7 420	1,6	373,99	1 766	11 625	5 102	5 923	—	30 997	33 951	2 133	119	108	219	46	473	239	219	152	9	122	279	58	5 367	1,0	372,46	1 298,4	6 220	3 072	2 548	—	19 405	20 892	1 293	91	61	209	17	196	173	72	8	69	163	35	9 202	0,6	371,17	1 552,4	7 049	3 253	3 706	—	18 266	28 836	1 019	111	9	312	56	458	172	80	112	15	60	224	40	19 925	3,5	—	—	89 372	39 100	50 272	—	20 293	40 548	8 190	257	103	260	492	1 013	2 324	1 037	1 000	233	1 818	3 021	584	30 510	5,7	—	—	57 877	26 067	31 810	—	151 533	249 721	8 806	658	81	2812	580	4 191	1 490	622	1 119	164	511	1 567	349	3 418	0,6	—	1 336,1	5 899	2 368	3 531	149	10 190	49 322	907	98	15	185	74	764	112	65	20	50	113	16	3 406	0,6	409,92	1 902,9	9 024	3 348	5 676	—	170	15 207	48 226	2 237	70	10	269	202	1 072	156	90	104	22	71	173	57	3 277	0,6	414,04	1 866,3	10 269	4 856	5 413	—	111	26 236	47 032	1 736	112	—	224	15	1 233	234	79	36	44	84	209	58	2 930	0,5	338,31	1 806,0	9 932	4 175	5 757	—	133	19 046	33 503	1 941	317	3	533	32	641	228	127	27	11	34	220	78	2 805	0,5	337,38	1 806,5	10 275	4 690	5 585	—	119	24 061	28 234	1 730	490	11	542	32	537	213	88	37	8	68	302	69	2 647	0,4	353,04	1 805,0	9 110	4 499	4 611	—	102	20 760	24 272	1 057	171	9	460	10	467	226	130	54	9	41	446	38	2 461	0,4	352,52	1 805,0	7 326	3 774	3 552	—	94	22 832	19 809	635	8	6	425	46	299	130	116	138	4	54	306	25	2 432	0,5	358,82	1 805,0	7 636	3 932	3 704	—	94	19 649	15 766	658	—	12	313	58	186	294	121	182	19	81	360	75	2 017	0,3	358,82	1 805,8	6 291	3 035	3 256	—	107	11 866	10 990	468	4	—	468	46	127	169	90	317	15	104	261	82	2 262	0,4	356,20	1 811,0	8 431	4 591	3 840	—	84	30 854	16 097	449	0	9	321	70	111	242	123	609	34	203	316	57	2 204	0,4	350,87	1 811,0	8 665	4 325	4 340	—	100	21 946	24 979	695	37	62	360	51	312	159	105	167	39	183	301	65	2 402	0,4	354,04	1 811,0	9 431	4 525	4 908	—	108	22 629	40 484	926	213	12	290	41	397	255	120	98	25	182	409	70	2 084	0,3	358,04	1 811,0	11 703	4 589	7 114	—	157	24 901	64 036	1 334	242	4	329	96	2 004	259	122	250	50	209	319	48	2 140	0,3	353,50	1 811,0	10 998	4 156	8 842	—	165	27 566	78 890	1 144	197	0,1	118	66	2 448	242	108	248	35	249	302	37	2 291	0,4	350,07	1 811,0	13 185	5 354	7 781	—	145	31 072	35 220	1 454	229	0,0	239	22	6 658	446	146	113	13	274	291	70	2 093	0,3	361,86	1 811,0	13 092	4 593	8 489	—	185	22 969	71 386	1 067	334	0,1	241	40	1 400	228	102	78	—	333	372	80

Commerces extérieurs (suite) Raudteed—Chemins de fer

d'importation en (1 000 kr.) Tähtsamad sisseveoained (tonnides) Articles principaux d'import. (en tonnes)

Laiarööpmeline—Voie large Kitsarööpmeline Voie étroite

Nafta ja gaasid Naphée et gaz		Petrooleum Pétrole		Väetisained Engrais		Kummi ja kum- misaadused Caoutchouc et articles en caoutchouc		Toornahad Cuirs bruts		Teravili Céréales		Jahu Farines		Heeringad Harengs		Suhkur Sucre		Puuvilj Coton		Kivisüsi ja koks Acidité et coke		Transiid (tonnides) Transit (en tonnes)		Laiarööpmeline—Voie large				Kitsarööpmeline Voie étroite																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
34	92	67	62	93	3 895	1 125	987	1 211	363	9 229	7 916	402	21	18	12	93	41	23	152	109	71	88	6 540	789	657	1 322	336	8 306	13 401	381	15	100	12	97	43	19	107	202	77	201	5 840	875	868	1 528	447	7 200	5 171	391	15	104	11	112	43	22	122	156	111	222	7 152	580	988	1 738	387	7 607	6 627	377	17	117	13	116	50	23	132	173	150	127	4 432	621	671	1 944	458	8 028	5 709	392	13	121	14	110	54	19	132	240	182	214	3 022	602	930	2 053	449	7 933	3 560	411	13	162	16	116	69	23	134	222	227	156	9 523	560	805	2 278	498	8 705	2 431	455	19	167	17	124	72	21	157	183	163	122	8 267	465	543	2 520	408	7 967	3 531	421	17	142	16	107	67	18	116	125	134	57	2 097	172	297	2 505	272	7 905	9 936	549	16	144	18	89	65	7	67	106	77	52	5	0,3	126	1 567	271	4 210	2 774	563	14	106	12	81	80	65	719	1686	823	708	12	7	2 231	15 768	3 174	27 022	11 848	5 518	155	1 801	158	841	678	54	459	1078	543	436	54	1	691	13 736	2 172	34 767	11 818	5 089	129	968	110	786	557	2	35	164	78	51	—	4	1 527	231	2 094	3 997	572	16	105	13	84	08	24	99	339	55	94	—	—	140	2 139	295	3 269	1 132	601	10	106	12	85	62	3	55	65	140	83	—	—	1	535	1 737	320	5 229	1 025	542	13	98	11	74	05	4	119	60	99	65	—	1	384	1 482	413	6 432	1 451	569	13	102	12	70	58	8	116	111	160	97	—	2	259	1 610	322	2 447	25	528	12	105	12	73	53	16	105	22	121	258	57	83	—	1	113	1 479	292	3 914	6	518	12	132	14	78	64	7	57	49	59	38	—	1	220	1 505	340	1 238	118	601	12	142	16	75	74	4	55	268	70	94	—	12	365	1 463	330	3 611	126	531	14	162	18	90	89	5	58	434	107	54	—	1	134	1 437	301	1 116	727	596	14	152	18	91	84	5	47	25	111	78	—	4	31	1 628	844	3 464	463	677	17	154	19	95	80	6	36	88	81	93	—	—	29	1 600	457	3 886	604	606	22	151	19	105	63	10	128	88	62	78	—	—	116	2 409	293	4 015	3 975	641	22	127	17	114	71	17	141	447	138	99	—	—	116	2 339	460	4 430	4 803	720	22	135	17	102	76	17	141	—	—	138	99	—	—	588	1 658	331	6 754	93

Données principales concernant la vie économique et sociale de l'Estonie 1922-34 (suite).

Tööstus - Industrie¹⁾

Rajakaasade liikmised Membres des caisses-matadie	Töötajate arv suurte tööstustes N. des travailleurs dans les grandes entreprises				Tööstusliku tegevuse Activité des bourses du travail						Toodang (aktiivisaltused ettevõtetel) Production des entreprises soumises à l'accise										Tööstusliku toodang (tuh. ton.) Production de la industrie commerciale (milliers de ton.)
	Üldarv Nombre total	Viimase kuupäeval Au dernier du mois	Neist töölist Dont ouvriers		Registreeritud töötud Chômeurs enregistrés	Töötute arv viimase kuupäeval N. des chômeurs au dernier du mois	Vabakohtade arv Places vacantes	Vabakohtade arv viimase kuupäeval N. des places vac. au dernier du mois	Tööd saanud arv kuius - Placements au cours des mois	Virret (tuh. hl.) Mout (milliers de hl.)	Pärmal (ton.) Lecture (ton.)	Paberisse (milj. tk.) Cigarettes (millions)	Tubakat (ton.) Tabac (ton.)	Tuletikke (milj. tooni) - Alkoholis (millions de boites)	Hõlise (milj. tk.) Fusées à cigarettes (millions)	Lakõõre (hl.) Liquoreurs (hl)	Veine (hl.) Vins (hl)				
			Üldarv Nombre total	Viimase kuupäeval Au dernier du mois																	
19 499	1 810	...	945	603	152	451	102	108	104	108	107	108	109	110			
20 634	1 587	...	740	612	170	442	7	9	12	17	28	108	109	65			
33 359	...	30 430 ¹⁾	3 993	...	3 214	771	163	608	13	15	27	32	45	132	65	12			
33 065	...	29 000	2 406	...	1 870	301	1 531	1 531	12	14	56	35	10	38	110	34			
34 340	...	29 815	5 089	...	1 870	301	1 531	1 531	12	14	81	25	17	30	130	220			
37 044	...	30 887 ¹⁾	4 041	...	1 319	314	1 002	9	9	14	80	24	14	39	156	116			
37 047	32 467	30 094	28 018	26 339	5 105	4 015	2 957	1 272	1 116	9	15	85	21	15	36	163	106	21			
38 489	33 933	31 602	30 071	27 788	4 249	2 629	1 125	1 458	1 448	9	17	91	20	11	32	218	156	27			
41 459	34 717	32 327	30 761	28 462	5 040	3 181	1 495	2 58	1 216	9	17	92	22	11	30	197	151	30			
41 078	32 990	30 990	29 120	27 208	5 216	3 080	1 454	216	1 199	7	17	93	19	10	29	193	135	25			
38 125	30 442	28 420	26 754	24 643	6 333	3 542	1 898	157	1 740	6	16	90	17	6	28	193	157	23			
37 169	27 648	26 129	24 231	22 790	11 556	7 121	2 907	303	2 425	5	14	54	12	5	24	151	123	21			
40 190	28 317	26 632	24 072	23 284	14 072	8 210	3 720	812	2 718	6	13	53	12	5	28	120	117	17			
41 930	30 791	28 311	27 309	24 919	12 492	2 822	846	15	832	9	14	67	13	5	13	90	95	14			
40 851	30 243	27 261	26 772	23 873	4 134	1 580	667	34	639	8	7	74	20	3	33	121	59	16			
39 451	29 823	27 138	27 368	23 778	4 450	2 046	765	3	732	7	10	46	11	5	31	102	33	16			
40 061	28 855	27 205	25 398	23 816	5 487	3 881	1 310	488	810	5	12	52	10	4	25	103	25	10			
39 131	28 838	27 041	25 419	23 053	8 525	6 491	3 187	2 112	915	6	13	53	10	4	22	137	122	20			
38 497	28 321	27 053	24 880	23 675	13 452	10 875	4 919	2 308	2 020	6	13	49	9	5	23	165	80	17			
38 490	27 865	26 048	24 444	22 689	14 202	9 215	5 341	2 048	3 164	5	21	50	9	4	21	147	175	14			
38 086	28 360	27 344	24 848	23 902	14 291	7 720	4 940	1 307	3 098	6	13	47	12	4	20	132	17	15			
39 052	29 630	28 638	26 094	25 143	11 206	6 149	3 672	677	2 787	6	13	37	9	4	23	142	92	14			
42 488	30 765	29 642	27 201	26 116	10 357	6 005	3 316	669	5 528	6	18	51	12	4	35	101	33	17			
44 008	33 863	31 805	30 204	28 292	11 439	3 082	6 721	1 753	5 044	4	9	47	12	4	31	149	38	17			
45 933	37 008	35 005	33 853	31 355	6 613	1 990	2 081	210	2 356	6	15	58	12	3	25	172	50	19			
47 113	38 584	35 015	34 775	31 284	3 659	903	1 191	21	1 099	5	15	59	12	4	29	144	147	23			
47 309	38 324	34 161	34 498	30 445	2 068	493	970	152	819	5	9	59	16	4	42	93	43	26			
46 067	36 870	32 611	33 102	28 953	1 945	838	1 096	99	967	6	13	57	13	1	37	124	11	26			
45 058	35 211	32 204	31 489	28 563	2 449	1 016	1 287	308	957	6	14	51	13	2	18	108	11	22			

Suurtüügideksid (geom. keskm.) - N. indices des prix de gros (moy. géom.)

Elumaksumuindeksid (geom. keskm.)
Nombres-indices du coût de la vie (moy. géom.)

1913 = 100														1913 = 100													
Sellest-Dont		Tähtsamate ainete hindade käik Mouvement des prix des articles principaux																									
Üldindeks N. indices général	Toitained Denrées alimentaires	Tööstusandused Mater. premières et prod. industr.		Enkels Seigle	Või Beurre	Sealiba Viande de porc	Lina-Lin Lin	Tallanahk Cuir à semelles	Rand Par en espèces	Puuvilina riie Cotonnade	Petroleum Pétrole	Suhkur Sucre	Toitus Alimentation	Korter Logement	Kütte ja valgustus - Chau. et éclairage	Riietus Habillage	Puhastus Hyg. du corps et nettoyage	Reisid, liikl., mine, post Voyages, circula., poste	Haridus Instruction	Lõustus Divertissement	Muid kulud Autres dépenses	Üldindeks N. indices général					
		Üldindeks	Üldindeks																								
126	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147					
113	96	123	173	113	80	193	141	101	162	89	84	104	98	*10	83	124	79	44	57	120	63	85					
114	102	117	145	121	106	177	133	101	145	67	106	115	*23	*34	90	141	93	56	66	108	76	91					
116	109	110	161	129	98	238	112	92	155	77	111	106	*28	*38	88	129	86	54	60	102	76	94					
124	118	114	190	134	122	225	138	85	176	71	81	118	*31	*33	83	151	100	75	94	138	91	107					
114	110	108	153	118	122	146	136	75	166	64	75	113	*31	*31	76	149	99	77	94	142	90	106					
114	109	107	182	122	104	108	142	75	155	81	84	112	*40	*40	80	147	95	78	94	142	92	105					
121	117	111	187	134	106	237	169	76	162	78	78	120	*52	*52	83	150	100	78	94	143	97	112					
117	113	110	148	130	123	191	143	86	162	76	94	126	*52	*52	95	150	100	78	94	143	100	117					
102	96	104	106	101	102	121	129	76	155	79	53	103	*52	*52	97	149	100	82	94	143	98	104					
91	90	91	139	81	63	11	115	57	138	66	48	90	**103	**103	80	147	100	83	94	143	102	100					
83	83	81	132	57	48	68	96	48	125	46	67	80	142	80	141	99	82	82	94	157	104	94					
85	85	81	107	60	66	97	92	56	131	50	80	77	120	60	131	88	79	94	158	96	88	88					
79	78	76	99	39	65	90	85	45	125	44	77	74	120	57	120	84	79	94	158	94	85	85					
89	86	86	99	54	78	124	93	68	138	54	84	77	120	61	132	86	79	94	158	96	89	89					
91	90	86	113	67	70	124	93	63	138	54	84	81	120	61	133	87	79	94	158	97	92	92					
91	90	86	104	75	89	124	96	63	138	54	83	81	114	61	134	87	79	94	158	97	91	91					
90	91	88	106	77	75	102	98	63	138	54	81	77	114	61	134	87	79	94	158	96	89	89					
89	89	85	107	66	57	95	96	62	138	54	80	78	114	61	134	87	79	94	158	98	89	89					
88.5	88	85	107	66	57	95	96	62	138	54	79	79	114	60	134	87	79	94	158	96	80	80					
88	87	85	99	62	57	103	91	62	138	54	78	78	112	60	130	88	79	94	158	96	80	80					
89	86	84	106	51	57	122	91	62	138	54	80	79	112	60	131	88	79	94	158	96	89	89					
88	84	84	112	42	60	126	91	63	138	54	79	78	112	60	131	88	79	94	158	96	89	89					
87	80	84	117	38	58	133	91	63	138	54	78	79	112	60	129	86	79	94	158	96	89	89					
85	77	83	117	39	51	135	91	63	138	54	78	79	112	60	129	86	79	94	158	96	89	89					
85	77	83	117	36	50	134	89	63	138	54	78	77	112	60	129	86	79	94	158	96	88	88					
83	74	83	118	30	53	141	89	63	138	54	78	77	112	68	129	86	79	94	158	96	88	88					
83	74	84	93	35	53	145	85	67	138	52	78	75	112	68	129	86	79	94	158	95	86	86					
81	73	83	90	40	47	130	87	67	138	40	78	73	112	62	128	86	79	94	158	95	85	85					
82	74	83	93	51	44	142	87	72	138	48	77	72	112	59	129	86	79	94	158	94	84	84					

¹⁾ II poolaasta keskmine. ²⁾ I poolaasta keskmine. ³⁾ Ütriseaduse kohaselt - D'après la loi sur loyers. ⁴⁾ Maist alates vabariigi järgi - A partir de mai d'après les données réelles.

TÄHTSAMAD ARTIKLID JA ÜLEVAATED „EESTI STATISTIKAS“

METODOLOOGIA.

Tähtsamad jooni Eesti majanduselust 1930 a.	Nr. 112(3),	lkh. 183—147
Põllumajanduslik üleskirjutus 1920 a.	88(3),	183—141
Rahvusvaheline majandusstatistika meetodite ühtlustamise konventsioon	87(2),	69—75
Rahvusvahelised mõjud statistika korraldamisel	76(3),	161—170
Statistika iseseisvuse ajal	75(2),	65—72
Rahva suhtumise statistikalise Eestis IV Eesti-Läti statistika konverents	75(2),	73—81
	94(8),	481—485

RAHVUSVAHELISED ANDMED.

Bukki- ja nisukasvatuse ja -kaubandus maailmas	Nr. 100(3),	lkh. 169—175
Balti riikide väliskaubandus 1924—29 a.	99(2),	57—69
Välja- ja sissearand liimas 1920—24 a.	57(2),	5—10
Võrdlusandmeid Balti riikidest 1920—26a.	72(11),	620—633
Palgaolud välisriikides 1914—25 a.	55(10),	1—4

RAHVASTIK.

Tartu üliõpilaste pikkus, kaal, pea- ja rinnakorvi mõõdud	Nr. 152(7)-153(8),	357—363
Väljaränd 1933 a.	150(5),	lkh. 248—251
Rahvalikemine üle piiri 1933 a.	150(5),	281—286
Sündivus, surevus, abelluvus ja rahvastikuarv (sekkokuvõte)	149(4),	210
Vallaslapsed 1927—32 a.	148(3),	151—155
Sündivus, surevus, abelluvus ja rahvastikuarv 1932 a.	146(1),	1—23
Riikikanduse vahetamine 1920—29 a.	110(1),	1—4
Talundite rahvastik 1929 a.	104(7)-105(8),	421—429
Eestlaste arv Venes (N.S.V.L.)	101(4),	lkh. 193—197
Vastainimite pikkus, kaal ja peamõõdud Tallinnas 1926—27 a.	82(9),	525—531
Linnade ja alevite rahvastik 1932 a.	186(2),	110—113
Noorsõdurite pikkus, kaal ja käejõud 1930 a.	142(9),	429—435

HARIDUS.

Alg- ja keskkoolid 1932/33 õ/a.	Nr. 147(2),	lkh. 57—78
Raamatukogud alg- ja keskkooles	145(12),	623—634
Rahvalaste õhueluümmid maa-alkukoos	143(10),	523—528
Ühingu valimise kultuuri ajal 1930 a.	137(4),	189—198
Õppeasutised Eestis 1930/31 õ/a.	134(1),	15—26
Alg- ja keskkoolide majad ja maad 1930/31 õ/a.	127(6),	355—368
Alg- ja keskkooli õpperuumid ja tervishoidlikud tingimused 1930/31 õ/a.	126(5),	286—303
Talendusekoold 1928—31 a.	125(4),	223—231
Lasteaia 1930/31 a.	124(3),	148—155
Tartu Ülikool 1932 a.	137(4),	198—209
Kirjastus ja ajakirjandus 1929—31 a.	132(11),	658—666
Avalikud raamatukogud 1931/32 a.	135(5),	272—277
Ühingu ja seltsid 1929—30 a.	113(4),	211—215

TÖÖ JA PALGAD.

Tööõnnetused 1932—33 a.	Nr. 152(7)-153(8),	372—379
Avalikud tööd 1932/33—1933/34 a. talvel	152(7)-153(8),	363—368
Palgaolud tööstuses 1933 a.	151(6),	lkh. 288—306
Töökaitse 1933 a.	150(5),	251—261
Streigid tööstuses 1933 a.	150(5),	240—247
Töölispalgade rahvusvaheline võrdlus	103(6),	359
Toodang ja tööjõud suurtööstuses	100(3),	129—148
Tööstuste tegevus 1931 a.	126(5),	308—305
Töötaulu maal 1931/32 a. talvel	128(7)-129(8),	385—396
Halgusekindlustus 1930 a.	118(9),	lkh. 538—547
Tööolud tööstuses 1933 a. I poolaastal	144(11),	582—587
Palgaliste arv ja tööloolu	114(5),	257—263
Töötaulu linnades 1931/32 a.	128(7)-129(8),	396—412
Noored töötud	128(7)-129(8),	412—414
Tööpäeva pikkus tööstuses 1932 a.	139(6),	lkh. 314—321
Põlutööliste palgad	114(5),	312—316
Merekesste töö- ja palgatingimused 1932/33 a.	140(7)-141(8),	362—364
Naiste, alaealiste ja raukade töö suurtööstuses	114(5),	lkh. 322—327
Omavalitsusteenijate palgaolud 1930/31	120(11),	677—687

TERVISHOID.

Ammaemandad 1931—34 a.	Nr. 151(6),	lkh. 324—325
Imikute surevus 1932 a.	149(4),	203—206
Nakkushaigused 1933 a.	149(4),	207—209
Suguhaigused 1928—32 a.	147(2),	85—90
Surmapõhjused 1932 a.	147(2),	91—99
Halgessade hilkmete haigused ja surevus	140(7)-141(8),	371—380
Halgemajades ravitavad haigused	104(7)-105(8),	415—421
Kaitseväe tervishoidlik seisukord 1931 a.	131(10),	lkh. 587—602
Tuberkuloos 1930 ja 1931 a.	127(8),	338—342
Arstkont Brestis 1932 a.	131(10),	585—586
Jaoskonnarstide tegevus 1930 a.	118(9),	524—528
Kohtumeditiin 1930 a.	119(10),	620—621

HOOLEKANNE.

Hoolekanne ja lastekaitse 1929/30 a. Nr. 123(2), lkh. 104—112

KURITEGEVUS JA ÕNNETUSED.

Õnnetused mootorsõidukitega ja sõidumääruste rikkumised 1933 a.	Nr. 154(9),	lkh. 473—474
Õnnetused linnestega 1930—33 a.	152(7)-153(8),	392—397
Süttegevus 1933 a.	152(7)-153(8),	387—391
Eneestapped 1933 a.	152(7)-153(8),	380—382
Tulekahjud 1933 a.	150(5),	lkh. 235—240
Salakaubandus 1922—30 a.	122(1),	44—49
Kohtutegevus	126(5),	261—271
Vangid 1930—32 a.	130(9),	532—534

TÖÖSTUS.

Keak- väiketöetuse ja käsitöö osatähtsus tööstuses	Nr. 144(11),	lkh. 530—531
Kesk- ja väiketöetuste 5—19 töötajaga 1928 a.	101(4),	218—220
Toodang ja tööjõud suurtööstuses 1932 a.	146(1),	24—40
Käsitöeline tarvitus tööstuses 1928 a.	104(7)-105(8),	411—414
Jõumasinad ja mehaanilise jõu tarvitus suurtööstuses 1928 a.	108(11),	lkh. 605—608
Suur- ja kesktööstuse leving linnades, alevites ja maal 1930 a.	130(9),	524—531

VÄLISKAUBANDUS.

Kaubanduselepingute mõju sisseveole	Nr. 115(6),	lkh. 393—404
Metsasaadused meie väliskaubanduses 1920—23 a.	88(3),	165—175
Tollimaks ja väliskaubandus tollitariifide kohaselt 1932 a.	142(9),	435—446
Eesti tööstussaaduste väljaveedu 1927 ja 1928 a.	95(10),	554—557
Põllumajandus- ja tööstussaaduste väliskaubanduses 1924—25 a.	94(9),	495—497

HINNAD.

Elumaksumus Eesti linnades 1922—29 a.	Nr. 90(5),	lkh. 285—289
Elutsuomad hinnad laetadel 1928 a.	89(4),	229—231
Suurmüügi ja elumaksumuse indeksid 1913—23 a.	77(4),	261—269
Toiduainete võrdlev maksum. 1922—27 a.	83(7),	389—392
Põllumajandussaaduste hindade indeksid 1913—23 a.	85(4),	219—220

TRANSPORT JA SÕDE.

Post, telegraaf, telefon ja raadio	Nr. 155(10),	lkh. 504—540
Raudteede tegevus 1933/34 a.	154(9),	429—472
Õnnetused laevadega Eesti vetes 1933 a.	152(7)-153(8),	362
Kaubalaevastik I. I 1934 a.	152(7)-153(8),	351—356
Välis- ja rannasõit ning kauba- ja reisijateveedu 1933 a.	151(6),	lkh. 305—328
Sisevete tegevus 1933 a.	150(5),	241—245
Mootorsõidukid I. I 1934	150(5),	229—231
Mootorsõidukite hiljemine üle piiri	148(3),	149—151
Kaubaveedu raudteel 1929/30 a.	110(1),	31—48
Era lennusaadused 1930 a.	118(9),	545—549
Autosõidukid 1930 a.	116(7)-117(8),	447—448

KINDLUSTUS.

Kindlustusseltsid	Nr. 149(4),	lkh. 181—194
Halgusekindlustus 1932 a.	149(4),	195—202
Pensionid I. I 1933	137(4),	214—219

KREDIIT JA KAPITAL.

Asunikule antud riiklikud laenud ja toetused 1921—1928 a.	Nr. 94(9),	lkh. 524—525
Pikalaenu pank 1928 a.	89(4),	243
Akttseltside ja osatähtsuste äriseltsid 1927 ja 1928 a.	88(3),	176—185
Erapankade tulud ja kulud 1931 a.	132(11),	652—658
Pankade tulud ja kulud 1927 a.	86(1),	25—35
Maapanga tegevus 1926—27 a.	71(10),	586—587

RAHANDUS.

Linnade ja alevite tulud ja kulud 1932/33	Nr. 155(10),	lkh. 493—503
Maavalitsuste tulud ja kulud 1932/33 a.	152(7)-153(8),	341—350
Rahvusvaheline maksubilans 1933 a.	151(6),	lkh. 281—288
Rilgi majapidamine 1929—33 a.	149(4),	173—180
Vallavalitsuste tulud ja kulud 1931/32 m.-a.	148(3),	136—148
Maksekooimis 1930/31 a. ja riigimaksude laekumine 1929/30—32/33 a.	139(6),	306—310
Põhiarimaks 1920—30 a.	130(9),	506—510
Puhaskraumaks 1929 a.	119(10),	577—582
Tulumaks 1930 a.	113(4),	215—224
Aruandvate ettevõtete maksud 1927—29	113(4),	225—235

ÜHISTEGEVUS.

Tervitajate ja majandustingimused 1926 a. Nr. 73(12), lkh. 725—727

PÖLLUMAJANDUS.

Kanapidamise tasuvus 1933 a.	Nr. 147(2),	lhk. 79—85
Riigi metsamajandus 1932/33 m.-a.	148(3),	117—124
Kalondus 1933 a.	148(3),	125—135
Talundite hooned	106(0),	469—478
Väikemajapidamised (kuni 10 ha)	116(7)-117(8),	421—433
Meeskaskasutamine Eesti põllumajanduses	116(7)-117(8),	434—439
Riigimaasuurus ja krundide arv I. I. 29 a.	89(4),	220—224
Kunstväetiste tarvitamine 1928/29 a.	90(2),	100—103
Põllumajanduse erakorralisus krediteerimine 1928 ja 1929 a.	97(12),	727—731
Maaparanduse seisukord	96(11),	665—668
Põllumajanduse tasuvus 1932/33 p.-a.	145(12),	635—643
Maakorraldus 1927 ja 1928 a.	94(9),	100—103
Maareformi teostamine 1919—26 a.	76(3),	171—175

POLITIKA.

Rahvahääletused põhiseaduse muutmiseks Nr. 145(12), lhk. 605—617

VARIA.

Kultuurkapitali tegevus	Nr. 152(7)-153(8),	382—387
Rahalisel loteriid 1924—30 a.	124(3),	161—168
Kirikuselu 1922—29 a.	115(6),	388—392
Finanivara oksjonid 1927—29 a.	109(12),	721—729
Suveltajad suvitusekohtades 1932 a.	102(5),	280—288
Sportistatistika 1920—30 a.	133(6),	310—313
Kortarite üürihinna Tallinnas 1912 kuni 1931 a.	101(4),	221—225
Üürihinna ja elumaksumus	121(12),	709—716
Ehitustegevus linnades ja alev. 1930—31 a.	121(12),	717—720
Turism Eestis 1927—30 a.	132(11),	666—669
	112(3),	174—176

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO ERIVÄLJAANDED.

Lhk A. EESTI DEMOGRAAFIA

Vihk I. Haridus Eestis I.	Lhk. 288+186, 1924	Kr. 6.—
II. Sündivus, surevus, abielluv. ja rahvalikum. 1921—1923 a.	52+54, 1925.	3.—
III. Tervishoid Eestis	132+80, 1925.	6.—
IV. Rahvastik ja tervishoid	306, 1930.	8.—
Surmapõhjuste registreerimiskord ja rahvusvaheline surmapõhjuste nomenklatuur	4+128, 1931.	130

EESTI MAJANDUS

Vihk I. Välikaubandus 1923 a.	Lhk. 20+72, 1924.	Kr. 2.—
II. Eesti sadamad, veeteed, kaubalaevastik ja laevasõit	102, 1925.	2,50
III. Raudtee, post, telegraaf ja telefon Eestis	64, 1925.	2.—
IV. Välikaubandus 1924 a.	22+92, 1925.	3.—
V. Tööatus Eestis	80, 1925.	2,50
VI. Riigiraudteed 1924 a.	38, 1925.	2.—
VII. Välikaubandus 1925 a.	109, 1926.	3,25
VIII. Välikaubandus 1926 a.	IV+106, 1927.	3,25
IX. Ahtlaselaitalde, osahülisuste ja ühisteg. asut. äriseisund I.I.1926	32+84, 1927.	2.—
X. Välikaubandus 1927 a.	106, 1928.	3,25
XI. Eesti välikaubandus 1928 a.	120, 1929.	3,50
XII. Välikaubandus 1929 a.	152, 1930.	5.—
XIII. Välikaubandus 1930 a.	144, 1931.	5.—
XIV. Välikaubandus 1931 a.	140, 1932.	4.—
XV. Välikaubandus 1932 a.	124, 1933.	4.—
XVI. Välikaubandus 1933 a.	124, 1934.	4.—

EESTI PÖLLUMAJANDUS

Vihk II. Eesti põllumajandus II	132, 1924.	2,25
III. Loomapidamine Eestis 1924 a.	17+105, 1925.	1,50
IV. Eesti põllumajandus 1925 a.	8+201, 1926.	3.—
V. Eesti põllumajandus 1926 a.	VIII+254, 1927.	3.—
VI. Eesti põllumajandus 1927 a.	VIII+207, 1928.	2,75
VII. Eesti põllumajandus 1928 a.	VIII+218, 1929.	2,75
VIII. Eesti põllumajandus 1929 a.	VIII+264, 1930.	3,50
IX. Eesti põllumajandus 1930 a.	VIII+239, 1931.	3,50
X. Eesti põllumajandus 1931 a.	VIII+222, 1932.	3,50
XI. Eesti põllumajandus 1932 a.	VIII+207, 1933.	3.—
XII. Eesti põllumajandus 1933 a.	Trükkis.	

Lhk B.

1. Üldrahvalgemise eelkõrre võtted	78, 1923.	Kr. 2.—
2. Sugumõeld vigaste laste kohta Eestis	164, 1923.	3,75
3. II Riigikogu valimised	78, 1923.	3.—
4. Eesti välikaubandus 1921—1922 a.	60+38, 1923.	2,50
5. 1922 a. Üldrahvalgemise andmed		
Vihk I. Rahva demograafiline koosseis ja korteriolud Eestis	Lhk. 88, 1925.	Kr. 2.—
II. Ülarikiline kokkuvõte (tab.)	8+188, 1924.	4.—
III. Rahva tööala ja ühiskondlik seis	88+84, 1925.	3.—
IV. Virumaakond	24+52, 1924.	2.—
V. Järvamaakond	52+60, 1923.	3.—
VI. Harjumaakond ja Tallinn	40+56, 1924.	3.—
VII. a) Läänemaakond	20+56, 1924.	2.—
b) Saaremaaakond	20+56, 1924.	2.—
VIII. Pärnumaakond	40+84, 1924.	3,50
IX. Viljandimaakond	36+84, 1924.	3,50
X. Tartu- ja Valgamaakond	40+02, 1924.	3.—
XI. Võru- ja Petserimaakond	30+46, 1927.	3.—
6. 1922 a. Üldrahvalgemise andmete läbitöötam. plaan ja tabelite sisu	48, 1923.	1.—
7. Asumaa majapidamised Eestis 1919—23 a.	46+60, 1924.	3,50
8. 1925 a. Põllumajandusliku üleskirjutuse andmed	4+219, 1926.	3,75
9. Staadiline album, v. I. Maa ja rahv. (39 dia- ja kart. värv.)	1925.	6.—
Staadiline album, v. II. Majandus (24 dia- ja kart. värv.)	1926.	6.—
Staadiline album, v. III. Põllumajandus, 112 lhk. (joonised, fotod ja tekst)	1923.	7,50
10. III Riigikogu valimised	48, 1927.	1,75
11. Karjajamajandus ja karjasaaduste turg välismaal ja Eestis	72, 1928.	1,75
12. IV Riigikogu valimised	52, 1929.	1,75
13. 1929 a. põllumajandusliku üleskirjutuse andmed, vihk I	XI+235, 1930.	5,07
14. 1929 a. põllumajandusliku üleskirjutuse andmed, vihk II	IV+94+44, 1932.	3.—
15. Eesti 1930—1930. Arvuline ülevaade (lühikõites)	XV+405, 1931.	7.—
16. V Riigikogu valimised	52, 1933.	1,50
II Rahvaloenduse andmed v. I	Trükkis.	

Lhk F. EESTI STATISTIKA KUKKIMINE:

1922 a. Nr. 1—11 hind kokku Kr. 10.—	1926 a. Nr. 46—61 hind kokku Kr. 15.—	1930 a. Nr. 98—109 hind kokku Kr. 15.—
1933 " " 12—21 " " " 15.—	1927 " " 62—78 " " " 15.—	1931 " " 110—121 " " " 15.—
1924 " " 22—33 " " " 15.—	1928 " " 74—85 " " " 15.—	1932 " " 122—133 " " " 15.—
1925 " " 34—45 " " " 15.—	1929 " " 86—97 " " " 15.—	1933 " " 134—145 " " " 15.—
		1934 " " 146—150 " " " 1,50